

ఫిబ్రవరి
2006

8

సంపుటి : 2 సంచిక : 8

మార్క్సిస్టు

సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక

ఈ సంచికలో.....

ఆయన జీవితం ఒక పోరాట పాఠశాల
పెట్టుబడుల ప్రపంచీకరణ: భ్రమలు-వాస్తవాలు
వాళ్లు హృదయంతో వైద్యం చేస్తారు
విద్య-విలువలు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మహిళా వ్యవసాయకార్మికుల స్థితిగతులు
ఫాసిజం-శ్రామికవర్గం-సోషలిజం : ఆంటోనియో గ్రాంసీ ఆలోచనా స్రవంతి
అర్జెంటీనా కార్మికుల నూతన ప్రతిఘటనా రూపాలు
కమ్యూనిస్టు ప్రణాళిక- కార్మికవర్గ అంతర్జాతీయత

వెల: రూ.5/-

ఆయన జీవితం ఒక పోరాట పాఠశాల

యు. రామకృష్ణ

సర్దార్ పృథ్వీసింగ్

భాన్సింగ్ 60 ఏళ్ల వృద్ధుడు. మితభాషి. చదువురాదు. మాతృదేశాన్ని ప్రేమించాడు. దాని స్వాతంత్ర్యాన్ని ఆశించాడు. ఇదే ఆయన చేసిన నేరం. నరకానికి నకలయిన అండమాన్ జైల్లో కుక్క బడ్డాడు. ఓ రోజు జైల్లోని కొట్టులో ఉన్న భాన్సింగ్ను అనవసరంగా జైల్ బారీ తిట్టాడు. భాన్సింగ్ కోపంతో బారీ తిట్లను ఆయనకే అప్పగించాడు. అంతే, క్రూరు డైన బారీ ఎనిమిది మంది వార్డర్లతో వచ్చి తలుపు తెరిచి కొట్టులోనే ఆ వృద్ధుణ్ణి కర్రలతో కసిదీరా బాదాడు. భాన్సింగ్ మరణించాడు.

మరో కొట్టులో ఉన్న ఖైదీ పృథ్వీసింగ్కు రాత్రి సమయంలో ఈ వార్త తెలిసింది. అమెరికా నుండి భాన్సింగ్ ఎలా వచ్చాడో ఒకసారి జ్ఞాపకం వచ్చింది. భాన్సింగ్ అమెరికాలో ఉండగా ఒక రైతు పొలంలో వ్యవసాయ కూలీగా పనిచేసే వాడు. నెలకు 75 డాలర్లు సంపాదించే వాడు. పృథ్వీసింగ్ తన భారతదేశ యాత్ర గురించి చెప్పి ఆయన నుండి నెలపు తీసు కొని రావడానికి వెళ్లాడు. దేశ స్వాతంత్ర్యం త్రేచ్చ భాన్సింగ్ను నిలువనీయలేదు. పృథ్వీసింగ్తో కలిసి భారత్కు తిరిగి వచ్చాడు. ఇదే ఆయన చేసిన నేరం. అండమాన్ జైలులో ఖైదీ అయ్యాడు. దుర్మార్గుడు బారీ చేతిలో ప్రాణాలు కోల్పోయాడు. ఈ సంఘటన అండమాన్ జైలులో ఉన్న రాజకీయ ఖైదీలందరినీ కల్లోల పరిచింది. భాన్సింగ్ హత్యకు నిరసనగా జైల్లో ఉన్న 40 మంది రాజకీయ ఖైదీలు సమ్మెకు సిద్ధమయ్యారు. గదర్ పార్టీ అధ్యక్షుడు బాబా సోహన్సింగ్ మధ్యాహ్న భోజనం మానివేశాడు. దాంతో నిరసన సమ్మె ప్రారంభమైంది. ఈ వార్త పృథ్వీసింగ్కు తెలిసింది. సాయంకాలం భోజనం మాని వేశాడు. మంచినీళ్లు మాత్రమే తాగి కొట్లోకి వెళ్లాడు. ఆ తరువాత ఉద్రేకంగా మంచినీళ్లు కూడా మానివేయాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. తొమ్మిది రోజులు ఉపవాసం చేశాడు. పృథ్వీసింగ్ భోజనం గానీ, మంచినీళ్లు

గానీ ముట్టలేదు. ఆయన కు స్పృహ తప్పింది. సూపరింటెండెంట్ వచ్చి నాడి చూశాడు. గొంగడిలో చుట్టి ఆసుపత్రికి తరలించారు. డాక్టర్లు వైద్య పరీక్షలుచేసి తిండి తినమని బతిమిలాడారు. పృథ్వీసింగ్ నిరాకరించాడు. పదో రోజు బలవంతంగా ముక్కు ద్వారా ఆహారం ఎక్కించారు. అయినా పృథ్వీసింగ్ పంతం వీడలేదు. మాట్లాడితే తడారిపోయేది. ఆ బాధ తప్పించుకో వడానికి మాట్లాడటం మానివేశాడు. ఇలా రెండు నెలలు గడిచాయి. కానీ పృథ్వీసింగ్ కు చావు దగ్గరకు రాలేదు. అయితే షలితం మాత్రం వచ్చింది. అధికారులు జాగ్రత్తగా మెలగనారంభించారు. జైల్ బారీ నోటి దురుసు తగ్గింది. జైలు అధికారులు ఇక నుంచి బాగా చూస్తామని వాగ్దానం చేయ సాగారు. దీంతో గదర్ పార్టీ అధ్యక్షుడు బాబా సోహన్సింగ్, ఇతర మిత్రులు నిరసన దీక్ష విరమించారు. అయితే భాన్సింగ్ను చంపిన దుర్మార్గులను శిక్షించడానికి జైలు అధికారులు అంగీకరించ లేదు. పృథ్వీసింగ్ మాత్రం సమ్మె ఆశయం నెరవేరలేదనుకున్నాడు. మిత్రులు కోరినా నిరసనదీక్ష మానలేదు. ఈలోగా జైల్ బారీ అండమాన్ జైలుకు రావడం మానివేశాడు. తరువాత ఆ క్రూరుడు ఎంతకాలమో బతకలేదు. దీంతో పృథ్వీసింగ్ నిరసన దీక్ష విరమించాడు. అదే సమయంలో అండమాన్లోని భారత ఖైదీలను స్వదేశానికి మార్చాలని భారత ప్రజలు చేసిన ఆందోళన

ఫలించింది. ఆ విధంగా పృథ్వీసింగ్సహా లాహోర్ కుట్ర కేసులోని ఖైదీలందరినీ 1921 ఆగస్టు 20వ తేదీన మహారాజా ఓడ ద్వారా మాతృ దేశమైన భారత్కు పంపించారు. ఓడ దిగ గానే మద్రాసు పెవిటెన్షరీ జైలుకు తీసుకుపోయారు.

అత్యంత ఉత్కంఠభరితమైన, సాహసోపేతమైన లెక్కలేనన్ని సంఘటనల సమాహారమే పృథ్వీసింగ్ రాజకీయ జీవితం. 1892లో పంజాబ్లోని ఓ పేద రైతు కుటుంబంలో పృథ్వీసింగ్ జన్మించాడు. ఆనాటికి విదేశాల నుంచి దిగుమతి అయ్యే వస్తువుల పోటీకి తట్టుకోలేక దేశంలో పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. ప్రపంచ మార్కెట్కు ముఖ్యంగా బ్రిటీష్ యంత్ర పరిశ్రమలకు ముడిపదార్థాలు సరఫరా చేసే బానిసదేశంగా భారతదేశం మారింది. ఫలితంగా ఆ కాలంలో కనీవినీ ఎరుగని కరువు కాటకాలు దేశమంతా వ్యాపించాయి. లక్షల మంది ఆహుతయ్యారు. తిండిలేక పొట్టచేత పట్టుకొని అనేక మంది భారతీయులు ఆఫ్రికా, అమెరికా, బర్మా తదితర దేశాలకు వలస పోతున్న రోజు లవి. కరువు తాకిడి పేద రైతయిన షాదీ రామ్ కుటుంబానికి కూడా తగిలింది. కుమారుడైన పృథ్వీసింగ్సహా బిడ్డలను తీసుకొని ఆయన పంజాబులోని సార్కీపూర్ నుంచి బర్మాకు వలస పోయాడు. కొన్నాళ్లకు షాదీరామ్ అక్కడ నిలదొక్కుకున్నాడు. పృథ్వీసింగ్ అక్కడ బడి నుండి ఇంటికి వచ్చాక తండ్రికి సాయ పడుతుండేవాడు. షాదీరామ్ మత విశ్వాసాలు గలవాడు. తండ్రి భక్తి విశ్వాసాలు పృథ్వీసింగ్కూ అలవడ్డాయి. 1907లో పంజాబ్ నాయకుడు లాలా లజపతిరాయ్ ను బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం మాండలే జైలుకు ప్రవాసం పంపింది. దీంతో ప్రజల్లో తీవ్ర కల్లోలం బయలుదేరింది. ఈ ఆందోళన బర్మాలోకి కూడా వ్యాపించింది. పృథ్వీసింగ్ అప్పటికి ఫోర్ట్ ఫారం చదువుతున్నాడు. ఈ వార్త అతనిలో దేశభక్తిని, ఉద్రేకాన్ని రగిల్చింది. ఫోర్ట్ ఫారం పాఠశాలకు పృథ్వీసింగ్ మాతృదేశానికి వెళ్లడానికి తండ్రిని అనుమతి కోరాడు. పంజాబ్లోని అంబాలా

(మిగతా 35వ పేజీలో)

లోపలిపేజీల్లో...

ఆయన జీవితం ఒక పోరాట పాఠశాల

-యు. రామకృష్ణ 2

పెట్టుబడుల ప్రపంచీకరణ:

భ్రమలు-వాస్తవాలు - కవల్జిత్ సింగ్ 4

వాళ్లు హృదయంతో వైద్యం చేస్తారు

-ఎస్. వెంకట్రావు 9

ఆంధ్రప్రదేశ్లో మహిళా వ్యవసాయ

కార్మికుల స్థితిగతులు- డా॥ కె. పద్మ 13

ఫాసిజం-శ్రామికవర్గం-సోషలిజం

ఆంటోనియో గ్రాంసీ ఆలోచనా స్రవంతి

- కీ॥శే॥ ఇఎంఎస్ నంబూద్రిపాద్ 15

అర్జెంటీనా కార్మికుల నూతన

ప్రతిఘటనా రూపాలు

- మేరీ త్రిగొన 23

విద్య-విలువలు

- కె. కేశవరెడ్డి 28

కమ్యూనిస్టు ప్రణాళిక-

కార్మికవర్గ అంతర్జాతీయత

-ఆర్నాల్డ్ సిల్వాలియాన్ 30

సమస్యలపై తెదే వైఖరి స్పష్టం కావాలి

- బివి రాఘవులు 33

సంపాదక వర్గం

పాటూరు రామయ్య (సంపాదకులు)

ఎస్.వెంకట్రావు (వర్కింగ్ ఎడిటర్)

కొరటాల సత్యనారాయణ

డా. వై. రాధాకృష్ణమూర్తి

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు)

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కమిటీ తరుపున

ప్రచురణ కర్త, ముద్రాపకుడు : బి.వి.రాఘవులు

సంపాదకులు : పాటూరు రామయ్య

ముద్రణ : ప్రజాశక్తి డైలీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్,

1-1-60/2, ఆర్టీసీ క్రాస్ రోడ్స్,

హైదరాబాద్ -20

ఫోన్ : ఎడిటోరియల్ 27665420, 27663761

మేనేజర్ : 27673787 ఫ్యాక్స్ : 27639921

E-Mail: : marxist@cpimap.com

Visit cpi(m) site at : cpim.org

ఎర్రబారుతున్న లాటిన్ అమెరికా

సోషలిజం....పుట్టినప్పటినుండి శత్రువులచేత అనేక దాడులకు గురయింది. విద్రోహాల కుట్రలు ఎదుర్కొంది. అంతర్గత శత్రువుల విచ్ఛిన్నాన్ని, బాహ్య శత్రువుల విషప్రచారాన్ని అధిగమించింది. పొత్తిళ్లలోనే దాని పీక నులమడానికి సామ్రాజ్యవాదులు ప్రయత్నించారు. ఈ భూమ్మీద నుండి దాన్ని నిర్మూలించడానికి బూనుకున్నారు. ప్రజల హృదయాల నుండి పారడోలా లనుకున్నారు. దిగ్బంధించారు. ఆంక్షలు విధించారు. నిషేధాలు పెట్టారు. అణ్ణాయుధాలతో చుట్టుముట్టారు. తిరుగుబాట్లు ప్రోత్సహించారు. యుద్ధాలు చేశారు....అన్నీ చేసి దాని పని అయిపోయిందని చేతులు దులుపుకున్నారు. కాని సోషలిజం పోలేదు. సోషలిజం భావన చావలేదు. చావదు కూడా, ఎందుకంటే, సోషలిజం అనేది ఒక చారిత్రక అనివార్య క్రమం. సోషలిజం అంతాన్ని చూద్దామనుకుంటున్న వారికి నేడు లాటిన్ అమెరికాలో జరుగుతున్న పరిణామాలు తప్పకుండా నిరాశకలిగిస్తాయి. నిన్నటివరకు క్యూబాకే పరిమితమైన సోషలిజం నేడు లాటిన్ అమెరికా ప్రజల్లో శరవేగంగా వ్యాపిస్తోంది. ఛావెజ్ వెనిజులా సామాజిక మార్పుల దిశగా పయనిస్తోంది. సోషలిజమే మానవాళి విముక్తికి మార్గమని హ్యూగో ఛావెజ్ బల్లగుద్ది మరీ చెబుతున్నాడు. అమెరికా ప్రవచిత నయా-ఉదారవాదానికి గోరీ కట్టడమే మానవాళిముందున్న తక్షణ కర్తవ్యమని ప్రచారం చేస్తున్నాడు. క్యూబా-వెనిజులాలకు ఇప్పుడు బోలీవియా తోడైంది. అక్కడ కొత్తగా అధికారం చేపట్టిన ఇవో మొరేల్స్- కాస్ట్రో, ఛావెజ్ ల మాటే నా బాట అంటున్నాడు. క్యూబాలో సోషలిజం, వెనిజులాలో సామాజిక సంస్కరణలు తమకు ఆదర్శమని చెబుతున్నాడు. లాటిన్ అమెరికా దేశాలన్నింటా ప్రజలు ఎన్నికల్లో, అమెరికా ఇన్నాళ్లూ తమచేత మింగించిన సరళీకరణ విధానాలను తిరస్కరిస్తున్నారు. మార్కెట్టు ఆర్థికవ్యవస్థకు ప్రత్యామ్నాయాలను కోరుతున్నారు. వామపక్షాలకు విజయాలు చేకూర్చిపెడుతున్నారు. లాటిన్ అమెరికా పరిణామాలు ప్రపంచంలోని ఇతర ప్రాంతాల్లో కూడా ప్రతిధ్వని స్తున్నాయి. ఈ వ్యతిరేక వెల్లువను తట్టుకోవడం ఇప్పుడు అమెరికా వంతైంది. అందుకే ప్రపంచ ప్రజాభిప్రాయానికి భయపడుతున్న అమెరికా ప్రజాస్వామ్య పంథాను విడనాడుతోంది. ఆయుధాలు, యుద్ధాలు, సైనిక కూటాలను అశ్రయిస్తోంది. బెదిరింపులకు పాల్పడుతోంది. ఉగ్రవాదంపై యుద్ధం పేరుతో మరిన్ని దేశాల్లో జోక్యం చేసుకుంటోంది. ప్రజా పోరాటాలపై యుద్ధం ప్రకటిస్తోంది. అనుభవంలో సోషలిజం అనివార్యతను ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటున్న కొద్దీ సామ్రాజ్యవాదులు మరింత కసిగా దానిపై దాడులకూ, విషప్రచారానికి దిగుతున్నారు. ఐరోపా యూనియన్ లో సోషలిజానికి వ్యతిరేకంగా తీర్మానం పెట్టడం దీనికి ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే. ఈ దాడులూ, ప్రచారాలు ఎన్ని ఎదురైనా సోషలిజం వెనుకంజ వేయదు. చారిత్రక క్రమంలో దాని పయనం ముందుకే! మున్ముందుకే!!

శాంతి నారాయణ్

చందా వివరాలు

విడిపత్రిక : రు.5.. సంవత్సర చందా : రు.60
పోస్టు ద్వారా లేదా ఏజెంటు ద్వారా తెప్పించుకోవచ్చు.
లేదా మీ స్థానిక పార్టీ కార్యాలయంలో సంప్రదించండి.
ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్ అన్ని బ్రాంచీలలోనూ లభిస్తాయి.

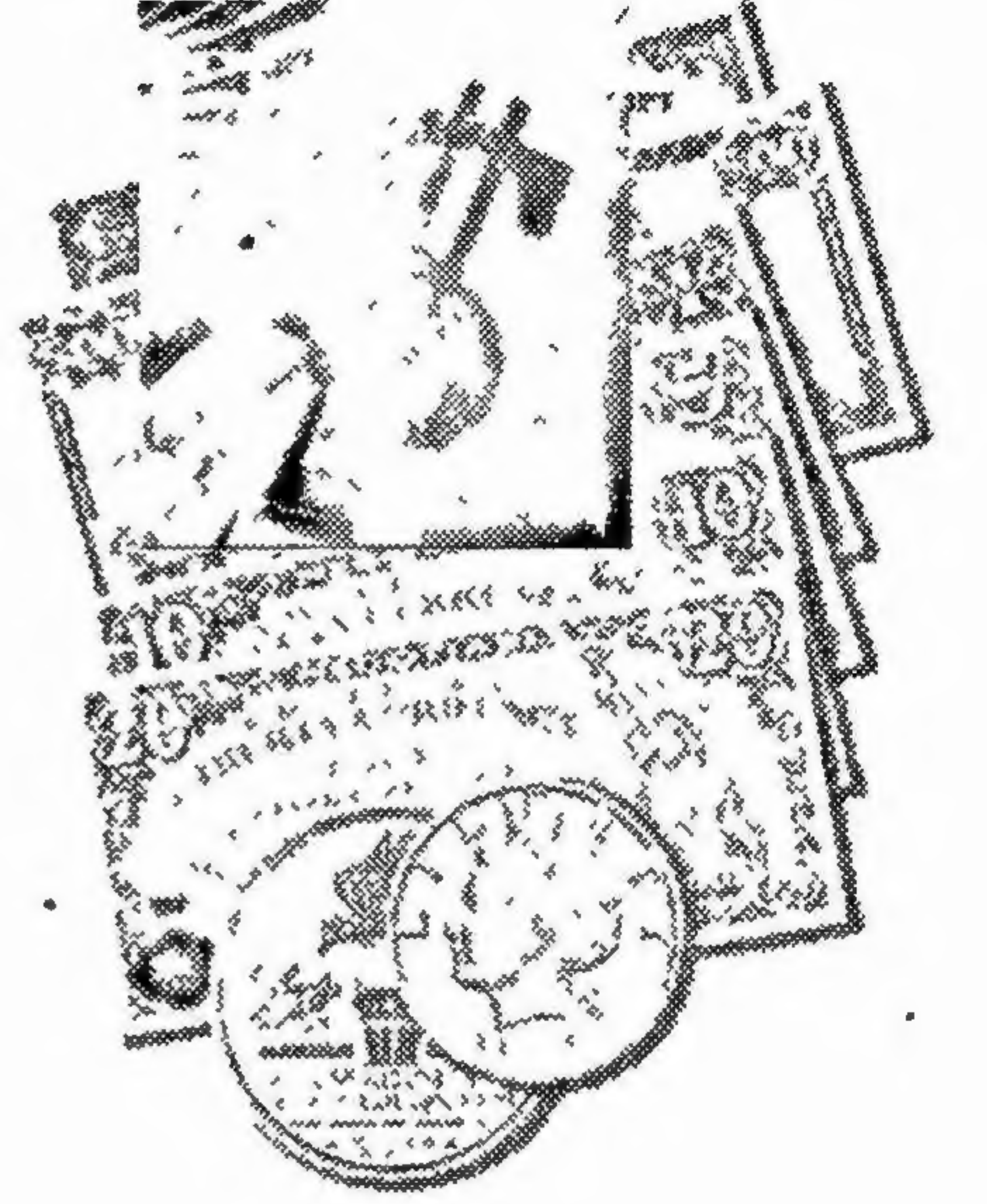
చిరునామా

మార్క్సిస్టు
(సైద్ధాంతిక మాసపత్రిక)
వీధి నెం1, ఆశోక్ నగర్,
హైదరాబాద్-20

పెట్టుబడుల ప్రపంచీకరణ

భ్రమలు-వాస్తవాలు

కవల్జిత్ సింగ్

పెట్టుబడుల ప్రపంచీకరణ దుష్ఫలితాలకు మెక్సికో మంచి ఉదాహరణ. 80వ దశకంలో మెక్సికోలో అంతర్జాతీయ పెట్టుబడిదారులు ఫైనాన్స్ మార్కెట్లలోనూ, రియల్ ఎస్టేట్లోనూ బిలియన్ల డాలర్లను గుమ్మరించారు. దాంతో రియల్ ఎస్టేట్, స్టాక్ మార్కెట్ వెల్లువ ఏర్పడింది. ఇది వినియోగ వెల్లువను ప్రోత్సహించింది. క్రెడిట్ కార్డులను విస్తరించడం, వినియోగ వస్తువుల కొనుగోలుకు రుణాలు అందచేయడంతో మెక్సికోలో వినియోగ రుణాలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. ఫలితంగా పెట్టుబడులు స్తంభించి పోయాయి. ఈ రకమైన ఫైనాన్స్ సరళీకరణకు మెక్సికో పెద్ద మూల్యం చెల్లించాల్సి వచ్చింది.

పెట్టుబడులు సరిహద్దులతో నిమిత్తం లేకుండా దేశాల మధ్య స్వేచ్ఛగా ప్రవహిస్తే ఆ పెట్టుబడులు అందించిన దేశానికీ, స్వీకరించిన దేశానికీ కూడా అపారమైన లాభం కలుగుతుందని ప్రపంచీకరణ వాదులు చెబుతూ వస్తున్నారు. ఫైనాన్స్ రంగం నుండి ప్రభుత్వ జోక్యాన్ని తొలగించి, సరిహద్దుల మీదుగా పెట్టుబడుల స్వేచ్ఛా ప్రవాహాన్ని అనుమతించడం వల్ల పెట్టుబడుల లభ్యత పెరుగుతుందని, ప్రపంచ వ్యాపితంగా మరింత సమర్థవంతమైన ఉత్పాదకతకోసం పొదుపు మొత్తాలు అందుబాటులోకి వస్తాయని, ఆర్థికాభివృద్ధి బాగా జరుగుతుందని, ఆస్తులు ఒక్కచోటే లేకుండా వివిధ చోట్లకు తరలిపోవడం వల్ల రిస్కు తగ్గుతుందని, ప్రభుత్వాలు క్రమశిక్షణలోకి వస్తాయని ప్రపంచీకరణ వాదులు చాలా కాలంగా చెబుతున్నారు.

పెట్టుబడుల సరళీకరణ అనే ఆలోచనా ధోరణి సిద్ధాంతంగానూ, ఆచరణగానూ 1970ల ఆరంభం నుండి బలంగా

కొనసాగుతున్నది. దీని ప్రభావంతో దేశాలు తమ ఫైనాన్స్ రంగాలను సరళీకృతం చేయడం ఆరంభించాయి. సరిహద్దుల మీదుగా పెట్టుబడుల ప్రవాహాలపై ఆంక్షలు తొలగించ సాగాయి. 1970ల చివరికల్లా అత్యధిక సంపన్న దేశాలు గణనీయమైన స్థాయిలో ఫైనాన్స్ సరళీకరణను, ప్రపంచీకరణను సాధించాయి. వర్తమాన దేశాలు మాత్రం ఈ ప్రక్రియను 1980లు, 1990లలో మాత్రమే ఆరంభించాయి. పెట్టుబడుల సరళీకరణలో రెండు భాగాలున్నాయి. ఒకటి ఫైనాన్స్ సరళీకరణ, రెండోది పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణ.

ఫైనాన్స్ సరళీకరణ అనేది మార్కెట్ శక్తుల ద్వారా వనరుల కేటాయింపు నిర్ణయించబడే ప్రక్రియ. ఇందులో రుణం ఎవరు పొందుతారు, ఎవరు ఇస్తారు, ఎంత వడ్డీ రేటుకు ఇవ్వాలి అనే అంశాలను మార్కెట్ నిర్ణయిస్తుంది. ఇది ఫైనాన్స్ రంగంలో ప్రభుత్వాల పాత్రను పరిమితం చేస్తుంది. ఈ ఫైనాన్స్ సరళీకరణలో వడ్డీ రేట్లపై నియంత్రణ ఎత్తివేయడం, రుణ నియంత్రణలను ఎత్తివేయడం, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులను, ఆర్థిక సంస్థలను ప్రైవేటీకరించడం, దేశీయ ఫైనాన్స్ మార్కెట్లలోకి ప్రైవేటు విదేశీ బ్యాంకుల ప్రవేశాన్ని సరళతరం చేయడం, ద్రవ్య నియంత్ర

(రచయిత న్యూ డిల్లీకి చెందిన పబ్లిక్ ఇంటరెస్ట్ రిసెర్చ్ సెంటర్ డైరెక్టర్. వార్తా పత్రికల్లోనూ, మ్యాగజైన్లలోనూ ఆర్థిక, వాణిజ్య అంశాలపై అనేక వ్యాసాలు రాశారు. ఆయన రాసిన రెండు పుస్తకాలు “టేమింగ్ గ్లోబల్ ఫైనాన్షియల్ ఫ్లోస్: ఛాలెంజెస్ అండ్ ఆల్టర్నేటివ్స్ ఇన్ ది ఇరా ఆఫ్ ఫైనాన్షియల్ గ్లోబలైజేషన్” (జెడ్ బుక్స్ 2000), “ది గ్లోబలైజేషన్ ఆఫ్ ఫైనాన్స్: ఎ సిటిజెన్స్ గైడ్” (జెబ్ బుక్స్ 1998)లు బహుళ ప్రజాదరణ పొందాయి. ఆయన 2005లో రాసిన “క్వెశ్చనింగ్ గ్లోబలైజేషన్” అన్న పుస్తకం నుండి కొన్ని భాగాలను ఇక్కడ వ్యాస రూపంలో ఇస్తున్నాం)

ణలో మార్కెట్ ఆధారిత సాధనాలను ప్రవేశ పెట్టడం కీలకమైన అంశాలుగా ఉంటాయి.

పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణ అనేది పెట్టుబడి పద్ధు లావాదేవీలపై ప్రభావం చూపే నియంత్రణలు, పన్నులు, సబ్సిడీలు, పరిమాణాత్మక ఆంక్షలు మొదలైనవాటిని తొలగించడం ద్వారా ఆయా దేశాలు తమ పెట్టుబడి ఖాతాను సరళీకరణ చేసే ప్రక్రియ. అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ లావాదేవీల్లో అవరోధాలను తొలగించడం, సరిహద్దుల మీదుగా ఫైనాన్స్, నిజ ఆస్తులను కొనుగోలు, అమ్మకాలు చేయడంలో అడ్డంకులు తొలగించడం ఇందులో భాగంగా ఉంటాయి. పెట్టుబడి ఖాతా పూర్తి సరళీకరణ జరిగితే కంపెనీలు, వ్యక్తులు (దేశీయ, ప్రవాస) ఫైనాన్స్ వనరులను ఒక దేశం నుండి మరొక దేశానికి ఎలాంటి ఆటంకం లేకుండా తీసుకెళ్లవచ్చు.

వర్తమాన దేశాలలో పెట్టుబడి సంస్కరణలు ఆ దేశాలు కావాలని చేసినవి కావు. అమెరికా ఒత్తిడి మేరకు జరిగాయి. అప్పు తీసుకుంటున్న దేశాలపై ఐఎంఎఫ్ ఫైనాన్స్ సరళీకరణను, పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణను బలవంతంగా రుద్దుతోంది. ఐఎంఎఫ్ ఒక్కటే కాకుండా దాని తోబుట్టువు అయిన ప్రపంచ బ్యాంకు కూడ గతంలో పెట్టుబడుల సరళీకరణను ప్రోత్సహించింది. అయితే అగ్నేయాసియా సంక్షోభం తర్వాత అది కొంచెం పునరాలోచించుకున్నది. ఐఎంఎఫ్ మాత్రం ఈ సరళీకరణ పరిష్కారాన్ని సూచిస్తూనే ఉన్నది.

భ్రమ-వాస్తవం

సరిహద్దుల మీదుగా పెట్టుబడులు స్వేచ్ఛగా ప్రవహిస్తున్నప్పుడు దేశాలు అధిక పెట్టుబడుల ప్రయోజనాలు పొందుతాయా? పొందవు అన్నదే దీనికి తేలిగ్గా వచ్చే సమాధానం. ఫైనాన్స్ ప్రపంచీకరణ వల్ల అన్ని దేశాలకు విదేశీ పెట్టుబడులు ఇబ్బిడి ముబ్బిడిగా వచ్చి చేరుతాయనే దానికి ఆధారం ఏమీ లేదు. కనీసం భవిష్యత్తులో అధిక పెట్టుబడుల అవకాశాలు పెరుగుతాయనడానికి కూడ ఆధారం లేదు. వర్తమాన దేశాల అనుభవమే ఈ విషయాన్ని చెబుతోంది. 1980ల నుండి అనేక వర్తమాన దేశాలు ఫైనాన్స్ సరళీకరణకు, పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణకు పూనుకున్నాయి. కాని వాటిలో చాల తక్కువ దేశాలకు మాత్రమే విదేశీ ప్రైవేటు పెట్టుబడులు లభించాయి. సంపన్న దేశాల ప్రభుత్వాల నుండి అందే సహాయం తగ్గిపోతున్న కాలంలో, రుణాలు అందించే దేశాలు 'అలసిపోతున్న' తరుణంలో

“ సరిహద్దుల మీదుగా పెట్టుబడులు స్వేచ్ఛగా ప్రవహిస్తున్నప్పుడు దేశాలు అధిక పెట్టుబడుల ప్రయోజనాలు పొందుతాయా? పొందవు అన్నదే దీనికి తేలిగ్గా వచ్చే సమాధానం. ఫైనాన్స్ ప్రపంచీకరణ వల్ల అన్ని దేశాలకు విదేశీ పెట్టుబడులు ఇబ్బిడి ముబ్బిడిగా వచ్చి చేరుతాయనే దానికి ఆధారం ఏమీ లేదు. కనీసం భవిష్యత్తులో అధిక పెట్టుబడుల అవకాశాలు పెరుగుతాయనడానికి కూడా ఆధారం లేదు. ”

1990లలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు (ఎఫ్డిఐ), పోర్టుఫోలియో పెట్టుబడుల్లో అత్యధిక భాగం చైనా, బ్రెజిల్, మెక్సికో, అర్జెంటీనా లాంటి కొద్ది దేశాలకు మాత్రమే అందాయి. వర్తమాన దేశాలకు అందిన పెట్టుబడుల్లో 85 శాతం కేవలం 14 దేశాలకు మాత్రమే అందాయి. దాదాపు 140 దేశాలకు 15 శాతం ఎఫ్డిఐ, 6 శాతం పోర్టుఫోలియో పెట్టుబడి లభించింది. పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణకూ, పెట్టుబడుల రాక అధికం కావడానికీ సంబంధం లేదని ఈ వివరాలు ధృవీకరిస్తున్నాయి.

అనేక ఆఫ్రికా దేశాల అనుభవాలను నిశితంగా పరిశీలించి నపుడు పెట్టుబడుల ప్రపంచీకరణ వల్ల అదనపు పెట్టుబడులు వస్తాయన్న గ్యారంటీ ఏమీ లేదని స్పష్టమవుతుంది. 1980ల ఆరంభం నుండి చాల ఆఫ్రికా దేశాలు తమ పెట్టుబడుల ఖాతాలకు ద్వారాలు తెరిచాయి. సమగ్రమైన ఫైనాన్స్ సంస్కరణలను అమలు పరిచాయి. అయినా ఆ దేశాలకు ప్రపంచ పెట్టుబడుల ప్రవాహంలో నామ మాత్రం మొత్తం మాత్రమే లభించింది. 1981-85 మధ్య కాలంలో ఆఫ్రికా దేశాలకు మొత్తం వర్తమాన దేశాలకు వస్తున్న విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల్లో 9 శాతం లభించగా, 1996-97 నాటికి అది 4 శాతానికి పడిపోయింది.

ఆఫ్రికా దేశాలు ఫైనాన్స్ రంగాన్ని సరళీకరించలేదు కనుక అక్కడికి పెట్టుబడులు ప్రవహించలేదని అనుకుంటే పొరపాటు. దేశీయ మార్కెట్ల పరిమాణం తక్కువగా ఉండటం, మౌలిక సదుపాయాలు నాసిరకంగా

ఉండటం, ఉద్రిక్త పరిస్థితులు, రాజకీయ అనిశ్చితి.....ఇవీ అక్కడకు విదేశీ పెట్టుబడులు రాకపోవడానికి అసలు కారణాలు. ఎక్కడయితే అధిక లాభాలు వచ్చే అవకాశమూ, తగిన భద్రతా ఉంటుందో ఫైనాన్స్ పెట్టుబడి అక్కడికే వెళుతుంది.

1990లలో లాటిన్ అమెరికాకు నిస్సందేహంగా పెట్టుబడుల రాక అధిక

మయింది. చిలి, అర్జెంటీనా, బ్రెజిల్, మెక్సికోలకు వాటి జిడిపీలో సగటున 5-10 శాతం పరిమాణంలో పెట్టుబడులు లభించాయి. ఈ దేశాలకు ఇంత గణనీయంగా విదేశీ పెట్టుబడులు లభించడం ఫైనాన్స్ సరళీకరణ వల్ల మాత్రం కాదు. ఎందువల్లనంటే ఆ దేశాలు చాల కాలం క్రిందటే, వ్యవస్థాగత సర్దుబాటు సమయంలోనే తమ పెట్టుబడుల ఖాతాలను సరళీకరించాయి. అమెరికాలో వడ్డీ రేట్లు విపరీతంగా తగ్గిపోవడం, 'పెరుగుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థల' పట్ల వ్యవస్థాగత ఇన్వెస్టర్ల ఆకర్షణ అధికం కావడం ఈ దేశాలకు ఇంతగా పెట్టుబడులు రావడానికి కారణం.

చైనా, తైవాన్, భారత్ లాంటి అనేక

“ పెట్టుబడులు దేశం విడిచి బయటకు పోవడాన్ని ఫైనాన్స్ ప్రపంచీకరణ చట్టబద్ధం చేస్తుంది. పెట్టుబడులు ఎగిరి పోవడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. ఫైనాన్స్ సరళీకరణ పరిస్థితిలో దేశీయ పెట్టుబడులు సైతం అధిక లాభాల కోసం విదేశాలకు చట్టబద్ధంగా తరలిపోవచ్చు. చాలా లాటిన్ అమెరికా దేశాలు 1980ల నుండి పెట్టుబడులు బయటకు పోవడం అన్న సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాయి. ”

దేశాలు పరిమితమైన ఫైనాన్స్ సరళీకరణతోనే పెద్ద మొత్తాలలో విదేశీ పెట్టుబడులు పొందాయి. 1990లలో అమెరికా తర్వాత అధిక మొత్తాలలో విదేశీ పెట్టుబడులను పొందిన దేశం చైనా. ఏటా 5000 కోట్ల డాలర్లకు పైగా విదేశీ పెట్టుబడులను చైనా ఆకర్షిస్తున్నది. వీటిలో అత్యధిక భాగం విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులే. 1998లో పెట్టుబడి ఖాతాపై తిరిగి నియంత్రణలు విధించిన మలేసియా సైతం పెద్ద మొత్తాలలో విదేశీ పెట్టుబడులను పొందుతున్నది. అధిక పెట్టుబడులు వాటంతటవే రావని, ఫైనాన్స్ ప్రపంచీకరణ వల్లనే అవి వస్తాయనుకోవడం పొరపాటని పై ఉదాహరణలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

అంతేకాదు ఫైనాన్స్ ప్రపంచీకరణ పెట్టుబడులు దేశం విడిచి బయటకు పోవడాన్ని చట్టబద్ధం చేస్తుంది. పెట్టుబడులు ఎగిరిపోవడాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. ఫైనాన్స్ సరళీకరణ పరిస్థితిలో దేశీయ పెట్టుబడులు సైతం అధిక లాభాల కోసం విదేశాలకు చట్టబద్ధంగా తరలిపోవచ్చు. చాలా లాటిన్ అమెరికా దేశాలు 1980ల నుండి పెట్టుబడులు బయటకు పోవడం అన్న సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాయి. అంతర్జాతీయ పెట్టుబడి విలీనం వల్ల ఆఫ్రికా దేశాల నుండి పెట్టుబడులు బయటకు పోవడం ప్రారంభమైంది. ఆఫ్రికా ఖండానికి పెట్టుబడి చాలా కొరతగా ఉంది. కాని ఆ ఖండానికి చెందిన 40 శాతం ప్రైవేటు సంపద ఆ ఖండం వెలవలే ఉంటున్నదని ప్రపంచ బ్యాంకు చెప్పింది. సహారా దిగువ ప్రాంత ఆఫ్రికాలో 1984 నుండి వచ్చే విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల కన్నా అక్కడి నుండి తరలి పోయే లాభాలే అధికంగా ఉంటూ వస్తున్నాయి. 1990లలో అక్కడి నుండి 2000 కోట్ల డాలర్లు నికరంగా తరలిపోయాయని అంచనా.

అందువల్ల ఫైనాన్స్ రంగానికి స్వేచ్ఛ ఇచ్చినంత మాత్రాన దానంతటదే అభివృద్ధిని పెంచజాలదు. అదొక సంక్లిష్టమైన ప్రక్రియ. ఆయా దేశాల అధిక ఆర్థికాభివృద్ధి సమయాలనూ, ఫైనాన్స్ సరళీకరణ సమయాలనూ పోల్చిచూస్తే రెంటికీ చాలా సందర్భాల్లో పొంతన కలవదు. చాలా దేశాల్లో

పెట్టుబడుల సరళీకరణను ఆరంభించిన 1970లలో అభివృద్ధి మందగించడం మొదలయింది. 1980లు, 1990లలో చాలా వర్గమాన దేశాలలోనూ, సంపన్న దేశాలలోనూ ఆర్థిక పరిస్థితి త్వరితంగా దిగజారడం కనిపించింది. 1990లలో అత్యంత అధ్వాన్నమయిన అభివృద్ధి నమోదయింది. ఐఎంఎఫ్ 'ప్రపంచ ఆర్థిక పరిస్థితి 1999' నివేదిక ప్రకారం 1990వ దశకంలో ప్రపంచ సగటు ఆర్థికాభివృద్ధి రేటు 3.1 శాతానికి పడి పోయింది. 1970వ దశకంలో ఇది సగటున 4.4 శాతం ఉండేది. 1990వ దశకంలో సంపన్న దేశాలలో జిడిపి అభివృద్ధి రేటు, పెట్టుబడి దారీ వ్యవస్థ 'స్వర్ణ యుగం' గా పేర్కొనబడే 1950లు, 1960లలో కన్నా

చాలా తక్కువగా ఉంది. సరళీకృత విధానాల అమలు తర్వాత వర్గమాన దేశాలలో కూడా సగటు ఆర్థికాభివృద్ధి క్రమంగా తగ్గిపోవడం జరిగింది. పెట్టుబడి ప్రపంచీకరణను చేపట్టిన దేశాలలో జిడిపిలో పెట్టుబడుల శాతం తగ్గిపోవడం కనిపించింది. జాన్ ఈట్వెల్ అనే ఆయన 54 దేశాల్లో జిడిపిలో పెట్టుబడుల శాతాన్ని అధ్యయనం చేసి ఈ విషయాన్ని నిర్ధారించారు.

సరళీకరణ - అభివృద్ధి

పెట్టుబడి సరళీకరణ, ప్రపంచీకరణల వల్ల ఆర్థికాభివృద్ధి జరిగినట్లు కూడా ఇటీవలి అధ్యయనాలు ఏవీ నిర్ధారించడం లేదు. 54 దేశాల్లో అంతర్జాతీయ ఫైనాన్స్ పెట్టుబడి విలీనం గురించి ఐఎంఎఫ్ పరిశోధకులు అనేకమంది అధ్యయనం చేశారు. దాని వల్ల ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహం లభించినట్లు వారికి ఎలాంటి ఆధారం లభించలేదు. దాని రోడ్రిక్ అనే ఆయన ఒక ఆసక్తికరమైన అధ్యయనం చేశారు. 100 వర్గమాన, సంపన్న దేశాలలో తలసరి జిడిపి పెరుగుదల, జిడిపి - పెట్టుబడుల నిష్పత్తి, ద్రవ్యోల్బణం లాంటి ఆర్థిక సూచికల ఆధారంగా పరిశీలించారు. 1975-89 మధ్య సరళీకరణ కాలానికి సంబంధించిన ఈ పరిశీలనలో తేలిందేమంటే, పెట్టుబడుల స్వేచ్ఛా ప్రవాహం యొక్క ప్రభావం ఆర్థిక వ్యవస్థలపై ఏమంతగా లేదు. పెట్టుబడుల ఖాతాలను సరళీకరణ చేసిన దేశాలను, సరళీకరణ చేయని దేశాలను పోల్చిచూడాలా. మొదటి తరహా దేశాల్లో ఆర్థికాభివృద్ధి రెండవ తరహా దేశాల కన్నా మెరుగ్గా ఉన్న దాఖలాలు లేవని స్పష్టం చేసింది.

మరో విషయం ఏమంటే పెట్టుబడులను సరళీకరణ చేయకుండానే చాలా దేశాలు అధిక అభివృద్ధిని సాధించాయి. జపాన్, చైనా, దక్షిణ కొరియాలు దీనికి కొన్ని ఉదాహరణలు. పెట్టుబడులు ప్రభుత్వ నియంత్రణలో ఉంటూనే ఉన్నత పెరుగుదల రేట్లను సాధించవచ్చని చైనా అనుభవం నిరూపించింది. ఆగ్నేయాసియా ఫైనాన్స్ సంక్షోభం తర్వాత పెట్టుబడి నియంత్రణలను మళ్లీ విధించిన మలేసియా సైతం ఆ ప్రాంతంలోని ఇతర దేశాలలో కన్నా అధిక ఆర్థికాభివృద్ధి రేటు సాధించింది.

1970లు, 1980లలో దక్షిణ కొరియా అసాధారణమైన ఆర్థిక పెరుగుదలు సాధించింది. ఆ కాలంలో కొరియా తన పెట్టు

బడుల ఖాతాపై కచ్చితమైన ఆంక్షలు అమలు చేసింది. కాని 1990ల మధ్య భాగంలో దక్షిణ కొరియా ఒకసిడిలో చేరడానికి ముందస్తు షరతుగా ఫైనాన్స్ సరళీకరణను, ప్రపంచీకరణను చేపట్టిన తర్వాత దాని అభివృద్ధి అవకాశాలు తీవ్ర గందరగోళంలో పడిపోయాయి. ఈ మార్పుల ఫలితంగా కొరియా ఆర్థిక సంస్థలతో పాటు దాని వాణిజ్య సంస్థలూ, వాణిజ్య బ్యాంకులూ విపరీతంగా రుణాలు తీసుకోవడం, ఇవ్వడం చేశాయి. ఇది చివరకు 1997లో ఫైనాన్స్ సంక్షోభంగా రూపు దాల్చింది. 1970ల మధ్య కాలంలో త్వరిత గతిన ఫైనాన్స్ సరళీకరణకు పాల్పడిన చిలి, ఉరుగ్వే, అర్జెంటీనాలకు కూడా ఇదే పరిస్థితి ఎదురైంది. ఈ దేశాలలో పెట్టుబడి సరళీకరణ వల్ల పెట్టుబడులు విపరీతమైన వేగంతో తరలిపోయాయి. బ్యాంకింగ్ సంక్షోభాలు ఏర్పడ్డాయి. ఉత్పత్తి పడిపోయింది. పెద్ద ఎత్తున నిరుద్యోగం చోటుచేసుకుంది. అదే విధంగా 1990లలో పలు దేశాల్లో ఆర్థిక సంక్షోభాలు ఏర్పడ్డాయి. ముఖ్యంగా ఆగ్నేయాసియా ఫైనాన్స్ సంక్షోభం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆర్థిక పెరుగుదలను మందగింప చేసింది, నిరుద్యోగం పెరిగేలా చేసింది.

మరి అభివృద్ధికి ప్రధాన కారణం ఏమిటి?

అభివృద్ధి, ఉత్పాదకత రేట్లను పెట్టుబడి ప్రవాహాల యొక్క 'నాణ్యత' చాలావరకు నిర్దేశిస్తుంది. పోర్చుగీలియో రూపంలో వచ్చే పెట్టుబడులకు నిజ ఆర్థిక వ్యవస్థతో అంతగా సంబంధం ఉండదు. అవి స్పెక్యులేటివ్ స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటాయి. పోర్చుగీలియో పెట్టుబడులు, ఇతర స్పెక్యులేటివ్ పెట్టుబడులు చాల వరకు అంతర్జాతీయ వడ్డీ రేట్లు హెచ్చు తగ్గుల ప్రభావానికి గురవుతుంటాయి. అందుచేత స్పెక్యులేటివ్ పెట్టుబడులు స్వేచ్ఛగా ప్రవహించినంత మాత్రాన ఉత్పాదక పెట్టుబడులు అధికమవుతాయని భావించడం పొరాపాటే అవుతుంది.

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో పోటీ విధానం, శ్రమ నైపుణ్యం, విధానపరమైన జోక్యాలు లాంటి ఇతర అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా కేవలం ఎఫ్డిఐ (విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి) రాకవల్లనే ఆర్థికాభివృద్ధి జరుగుతుందని చెప్పడం దుస్సాహసమే అవుతుంది. ఎఫ్డిఐలు గత రెండు దశాబ్దాలలో పలు మార్పులకు గురయ్యాయి. ఎఫ్డిఐ అనేది గతంలో చెప్పుకున్నంత స్థిరమైనదేమీ

“ ఎఫ్డిఐ దేశీయ పెట్టుబడికి అదనంగా వస్తున్నదా, లేక దేశీయ పెట్టుబడి లేని చోట్ల ప్రవేశిస్తున్నదా అన్నదానిపై దాని ప్రభావం ఆధారపడి ఉంటుంది. పలు వర్గ మాన దేశాల విషయంలో చాలా సందర్భాలలో దేశీయ పెట్టుబడిని తొలగించి ఆ స్థానంలో విదేశీ పెట్టుబడి ప్రవేశిస్తున్నది. లాటిన్ అమెరికా ప్రాంతాన్ని మొత్తంగా చూసుకున్నప్పుడు విదేశీ పొదుపు జాతీయ పొదుపును వెళ్లగొట్టింది. ”

కాదు. ఎఫ్డిఐలలో పెద్ద భాగం వివిధ దేశాలలోని సంస్థల విలీనాలు, స్వాధీనాలతో ముడిపడి వస్తుండటం ఒక మార్పు. అందుచేత ఈ కాలంలో 'దేశీయ ఆర్థిక వ్యవస్థపై సానుకూల ప్రభావం చూపకలిగిన, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం బదిలీతో కూడిన, అభివృద్ధికి దోహద పడే' ఎఫ్డిఐ రావడం గణనీయంగా తగ్గిపోయింది.

దేశీయ పెట్టుబడి-విదేశీ పెట్టుబడి

ఎఫ్డిఐ దేశీయ పెట్టుబడికి అదనంగా వస్తున్నదా, లేక దేశీయ పెట్టుబడి లేని చోట్ల ప్రవేశిస్తున్నదా అన్నదానిపై దాని ప్రభావం ఆధారపడి ఉంటుంది. పలు వర్గ మాన దేశాల విషయంలో చాల సందర్భాలలో దేశీయ పెట్టుబడిని తొలగించి ఆ స్థానంలో విదేశీ పెట్టుబడి ప్రవేశిస్తున్నది. లాటిన్ అమెరికాలో నికరంగా వచ్చిన విదేశీ పెట్టుబడుల్లో మూడో వంతు మాత్రమే నిజంగా పెట్టుబడిని పెంచడానికి వచ్చింది. లాటిన్ అమెరికా ప్రాంతాన్ని మొత్తంగా చూసుకున్నప్పుడు విదేశీ పొదుపు జాతీయ పొదుపును వెళ్లగొట్టింది. న్యూజిలాండ్లో ఫైనాన్స్ సరళీకరణ తర్వాత కుటుంబ, కార్పొరేట్ పొదుపులు రెండూ తీవ్రంగా తగ్గిపోయాయి. సరళీకరణ తర్వాత ప్రైవేటు పొదుపు తగ్గిందనడానికి అర్జెంటీనా, చిలి, కొలంబియా, ఫిలిప్పీన్స్లో తగినంత సాక్ష్యాధారం ఉంది.

ఫైనాన్స్ సరళీకరణ, ప్రపంచీకరణ విధానాల వల్ల వినియోగం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. మెక్సికోలో 1980లో పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకృతం చేయబడిన తర్వాత వచ్చిన పెట్టుబడుల ప్రవాహాన్ని ప్రైవేటు వినియోగానికే కారణమయ్యాయి. 1992-93లో ఆ దేశానికి వచ్చిన పెట్టుబడులు జిడిపిలో 8శాతం ఉన్నాయని అంచనా.

మెక్సికోలో వడ్డీరేట్లు అధికంగా ఉండటంతో అంతర్జాతీయ పెట్టుబడి బ్యాంకులు, ఫండ్ మేనేజర్లు బిలియన్ల డాలర్లను ఫైనాన్స్ మార్కెట్లలోను, రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలోను గుమ్మరించారు. దాని ఫలితంగా రియల్ ఎస్టేట్ వెల్లువ, స్టాక్ మార్కెట్ వెల్లువ ఏర్పడ్డాయి. రియల్ ఎస్టేట్, స్టాక్ మార్కెట్లలో ధరలు వాస్తవ ధరల కన్నా చాల ఎక్కువగా పెరగడం, దానితో పాటు మెక్సికో కరెన్సీ మారకం ధర కూడా విపరీతంగా పెరగడం వినియోగ వెల్లువను మరింత ప్రోత్సహించాయి. బ్యాంకుల క్రెడిట్ కార్డులను త్వరితంగా విస్తరించడం, వినియోగ వస్తువుల కొనుగోలుకు అధికంగా రుణాలు అందచేయడంతో మెక్సికోలో సరళీకృత విధానాల అమలు తర్వాత వినియోగ రుణాలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. ఫలితంగా పెట్టుబడులు స్తంభించిపోయాయి, విదేశీ పొదుపు మొత్తాలు దేశీయ పొదుపు మొత్తాల స్థానాన్ని ఆక్రమించాయి. మెక్సికోలో 1989 నుండి 1994 మధ్య కాలంలో జిడిపిలో దేశీయ పొదుపు శాతం 4శాతం వద్ద కొట్టు మిట్టాడుతుండేది. ఈ రకమైన ఫైనాన్స్ సరళీకరణకు మెక్సికో పెద్ద మూల్యం చెల్లించాల్సి వచ్చింది. 1995లో ఆ దేశంలో జిడిపి 7శాతం కుదించుకు పోయింది. ద్రవ్యోల్బణం 50 శాతానికి పెరిగింది.

పెట్టుబడుల ప్రవాహం

ఎటు నుండి ఎటు?

పెట్టుబడుల స్వేచ్ఛాప్రవాహం అంటే పెట్టుబడులు అధికంగా ఉన్న దేశాలనుండి, పెట్టుబడులు తక్కువగా ఉన్న దేశాలకు తరలి రావడం అని చెప్పడం కూడా సరికాదు. అంతర్జాతీయ పెట్టుబడుల ప్రవాహాల గురించిన తాజా వివరాల ప్రకారం పెట్టుబడులు పేద దేశాలకు రావడానికి బదులు

“

వర్గమాన దేశాలలో ఫైనాన్స్ సరళీకరణ ఈ జంట సంక్షోభాలకు కారణమయినట్లు గుర్తించబడింది. సంపన్న దేశాలతో పోల్చుకున్నప్పుడు ఫైనాన్స్ సంక్షోభాల వల్ల వర్గమాన దేశాలకు ఎక్కువ నష్టం జరుగుతుంది. వర్గమాన దేశాల విదేశీ రుణం అధికంగా ఉండటం, సంక్షేమ వ్యవస్థ బలహీనంగా ఉండటం దీనికి కారణాలు. అంతే కాకుండా పేద ప్రజలపై దీని ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ”

ఆ దేశాల నుండి సంపన్న దేశాలకు ముఖ్యంగా అమెరికాకు పయనిస్తున్నాయి. 1990లలో పెట్టుబడుల ప్రవాహాలు బాగా పెరిగాయి. కాని ఈ కాలంలో అమెరికాలో పెట్టుబడులపై నిజ రాబడి పెరగకపోగా తగ్గింది. అయినప్పటికీ అమెరికా మొత్తం ప్రపంచంలోని మిగులు పొదుపు మొత్తాలలో మూడింట రెండువంతులను పొందింది. 1980లలో అమెరికా ప్రపంచంలోనే అత్యధిక రుణగ్రస్త దేశంగా తయారయింది. ఆ దేశం నుండి బయటకు వెళ్లిన పెట్టుబడుల కన్నా లోపలికి వచ్చిన పెట్టుబడులు అధికంగా ఉన్నాయి. అప్పటి నుండి అమెరికా ఆర్థిక వ్యవస్థ విదేశీ పెట్టుబడిపై ఆధారపడటం అధికమయింది.

ఫైనాన్స్ సరళీకరణ ప్రభుత్వాలకు ఆరోగ్యకరమైన క్రమశిక్షణను అందిస్తుందని సంప్రదాయ ఆర్థిక సిద్ధాంతం ప్రచారం చేసే మరొక భ్రమ కూడ పొరపాటు ప్రాతిపదికలపై ఆధారపడింది. పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణతో ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్వహించడానికి అంతర్గతంగానే అనేక ఇబ్బందులున్నాయని అనుభవం తెలియజేస్తున్నది. అపరిపక్వ స్థితిలో పెట్టుబడి సరళీకరణకు పూనుకుంటే ఫైనాన్స్ వ్యవస్థలోని బలహీనతలను మరింత తీవ్రం చేస్తుందని, దాని వల్ల దేశీయ నిజ ఆర్థిక వ్యవస్థపై వినాశకర ప్రభావం పడుతుందని తెలిసింది. పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణ ఆ దేశాన్ని స్వతంత్ర ద్రవ్య విధానాలను అనుసరించకుండా అడ్డుకోవడమే కాకుండా, విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల అంచనాలలో ఏర్పడే ఆకస్మిక మార్పుల వల్ల దేశీయ ఫైనాన్స్ వ్యవస్థ సంక్షోభంలో పడే ప్రమాదం ఉంటుంది.

• పెట్టుబడి సంక్షోభాలు

నిలకడ లేని పెట్టుబడుల ప్రవాహాలు ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్వహణను, స్థూల ఆర్థిక

స్థిరత్వాన్ని క్లిష్టతరం చేస్తుంది. ఫైనాన్స్ మార్కెట్లు ప్రపంచ వ్యాపితంగా అధికంగా విలీనం కావడం వల్ల దేశీయ సంక్షోభం త్వరితంగా పక్కదేశాలకు వ్యాపిస్తుందన్న సంగతి తెలిసిందే. బ్రెట్టన్ వుడ్ వ్యవస్థ పతనమయిన దగ్గరనుండి వివిధ రకాలయిన ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలు సంపన్న దేశాలలోనూ, వర్గమాన దేశాలలోనూ ఏర్పడ్డాయి. బ్యాంకింగ్ సంక్షోభాలు, ద్రవ్య సంక్షోభాలు లేదంటే రెండూ కలిసి (వీటినే 'కవల సంక్షోభాలు' అంటున్నారు.) ఏర్పడ్డాయి. గత మూడు దశాబ్దాల కాలంలో దాదాపు వంద ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలు ఏర్పడ్డాయని అంచనా. వాటి ఫలితంగా ఉత్పత్తి, అభివృద్ధి, ఉపాధి వడిపోయాయి. బలహీనమైన నియంత్రణ వ్యవస్థలు కలిగిన దేశాలలో సహజంగానే ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలు ఏర్పడ్డాయి. కాని బలమైన నియంత్రణ అమలు జరుగుతున్న దేశాలలో సైతం పలు రకాల ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలు చోటుచేసుకున్నాయి. ఆర్థిక

మాలికాంశాలతో నిమిత్తం లేకుండానే ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలు ఏర్పడిన విషయాన్ని గుర్తించాలి. బలమైన ఆర్థిక మాలికాంశాలు కలిగిన పలు సంపన్న దేశాలు, నమూనా ఆర్థిక వ్యవస్థలు ఫైనాన్స్ సరళీకరణ తర్వాత తీవ్రమైన బ్యాంకింగ్, కరెన్సీ సంక్షోభాలను ఎదుర్కొన్నాయి. అమెరికాలో పొదుపు, రుణాల సంక్షోభాలు, మెక్సికో సంక్షోభం, ఆసియా ఫైనాన్స్ సంక్షోభం దీనికి తిరుగులేని ఉదాహరణలు.

ఫైనాన్స్ సంక్షోభానికి ఫైనాన్స్ సరళీకరణ ఒక్కటే కారణం కాదని అంగీకరించాల్సిందే. కాని అనేక దేశాలలో పెట్టుబడి ఖాతా సరళీకరణ ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలకు దారితీసింది. ఫైనాన్స్ సరళీకరణ తర్వాత ద్రవ్య బ్యాంకింగ్ రెండూ కలగలిసి పోయాయి. ఫైనాన్స్ సంక్షోభం ఏర్పడిన అనేక చోట్ల ముఖ్యంగా వర్గమాన దేశాలలో ఫైనాన్స్ సరళీకరణ ఈ జంట సంక్షోభాలకు కారణమయినట్లు గుర్తించబడింది. సంపన్న దేశాలతో పోల్చుకున్నప్పుడు ఫైనాన్స్ సంక్షోభాల వల్ల వర్గమాన దేశాలకు ఎక్కువ నష్టం జరుగుతుంది. వర్గమాన దేశాల విదేశీ రుణం అధికంగా ఉండటం, సంక్షేమ వ్యవస్థ బలహీనంగా ఉండటం దీనికి కారణాలు. అంతే కాకుండా పేద ప్రజలపై దీని ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. పేదల వద్ద ఆస్తులు, కొనుగోలు శక్తి పరిమితంగా ఉంటుంది కాబట్టి అభివృద్ధి జరిగే సమయంలో వారు దాని నుండి అంతగా ప్రయోజనం పొందలేరు. కాని మాంద్యం ఏర్పడితే మాత్రం ప్రభుత్వాలు తీసుకునే పొదుపు చర్యలు పేద ప్రజల దారిద్ర్యాన్ని మరింత పెంచుతాయి. ఉద్యోగాలు కోల్పోవడం, నిజవేతనాలు పడిపోవడం, అధిక ద్రవ్యోల్బణం, అధిక పన్నులు, ప్రభుత్వ వ్యయం కోత లాంటి వాటి ద్వారా వారు తీవ్రంగా నష్టపోతారు. ఇండోనేషియా, థాయిలాండ్, దక్షిణ కొరియాలలో ఫైనాన్స్ సంక్షోభాలు ఏర్పడినప్పుడు పేదరికం రేటు తీవ్రంగా పెరగడాన్ని గమనించాము. ఇండోనేషియాలో రోజుకు 1 డాలరు కన్నా తక్కువ ఆదాయంతో జీవించాల్సిన వారి శాతం 1997లో 11 నుండి 1998లో 19.9కి పెరిగింది. సంఖ్య రీత్యా చూసుకుంటే 2 కోట్ల మంది అదనంగా పేదల జాబితాలో చేరిపోయారు. ఫైనాన్స్ ప్రపంచీకరణ అనేది నిజ ఆర్థిక వ్యవస్థపై అనేక ప్రతికూల ప్రభావాలు కలుగజేస్తుందని ఆగ్నేయాసియా అనుభవం ప్రపంచానికి తేటతెల్లం చేసింది.

వాళ్లు

హృదయంలో వైద్యం చేస్తామి!

ఎస్. వెంకట్రావు

క్యూబా...కాస్ట్రో....సోషలిజం...ఈ మూడింటినీ విడిగా చూడం, విడిగా చెప్పడం ఎవరి తరం కాదు. ఎందుకంటే ఈ మూడింటిలో ఏ ఒక్కటి లేకపోయినా అసంపూర్ణమే. ఇప్పుడు ఈ మూడు అంశాలకు మరొకటి తోడైంది. అది వైద్యం. మానవాళికి ఆహారం తరువాత అత్యంత ముఖ్యమైన వైద్యరంగం పేరు చెప్పగానే ప్రపంచానికే ఆదర్శవంతమైన క్యూబా వైద్యం గుర్తుకు వస్తుంది. ఇప్పటికిప్పుడు ప్రపంచంలోని సుమారు 80కి పైగా దేశాల్లో పనిచేస్తున్న 27,000 మందికి పైగా క్యూబా వైద్యులు గుర్తుకొస్తారు. ఇటీవల భూకంపం సంభవించిన పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్‌లోని దుర్గమమైన మంచుకొండల్లోగాని, వెనిజులా రాజధాని కారకాస్ శివారు కొండలపై వెలసిన మురికివాడల్లోగాని, సహారా దిగువ ఆఫ్రికా దేశాల్లోని మారుమూల పల్లెల్లోగాని, లాటిన్ అమెరికా, మధ్య అమెరికా దేశాల్లో పెను తుఫానులకు నర్వనస్వం కోల్పోయిన అభాగ్యుల్లోగాని ఎక్కడ చూసినా హృదయాలతో పనిచేస్తున్న మానవతా మూర్తులైన క్యూబా డాక్టర్లు గుర్తుకొస్తారు. సోషలిజం దివిటీ పట్టుకుని మానవాళికి ముఖ్యంగా లాటిన్ అమెరికా ప్రజలకు భవిష్యత్ మార్గం చూపిస్తున్న క్యూబా

నేడు వైద్య రంగంలో ప్రపంచానికంతటికీ దిశానిర్దేశం చేస్తోంది. అందుకే క్యూబా అంటే కాస్ట్రో, క్యూబా అంటే సోషలిజం మాత్రమే కాదు, నేడు క్యూబా అంటే ప్రజారోగ్యానికి ఒక ఉదాహరణగా మారింది. క్యూబా అంటే పీడిత మానవాళికి కూడా, గూడా, గుడ్డేకాదు వైద్యం ఎలా అందించాలో చూపించే మహోన్నత ఆదర్శం అయ్యింది.

ఏకదృవ ప్రపంచంలో అత్యంత శక్తివంతమైన అమెరికా, ప్రపంచానికి ఆయుధాలు ఎగుమతి చేస్తోంది. యుద్ధాలు ఎగుమతి చేస్తోంది. హింస ఎగుమతి చేస్తోంది. మరణాలు ఎగుమతి చేస్తోంది. కాని ప్రపంచంలోని ఒక వర్ణమాన దేశం, గత నలభై ఏళ్లకు పైగా అమెరికాచేత అష్టదిగ్బంధనానికి గురైన ఒక చిన్న దేశం అయిన క్యూబా నేడు ప్రపంచానికి వైద్యం ఎగుమతి చేస్తోంది. వైద్యులను ఎగుమతి చేస్తోంది. మందులు ఎగుమతి చేస్తోంది. లక్షలాది ప్రాణాలు కాపాడే ఆరోగ్యం ఎగుమతి చేస్తోంది.

భూకంపం సంభవించిన పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్‌కు ప్రపంచమంతా సాయం అందించింది. కొన్ని దేశాలు డబ్బు పంపాయి. కొన్ని హాల్‌కాష్టర్లు, టెంట్లు, ఆహారం పంపాయి.

కాని ఏ దేశమూ చేయని సాయం, భూకంపం సందర్భంగా ప్రజలకు అత్యవసరంగా కావలసిన వైద్యులను ఒక్క క్యూబా మాత్రమే పంపింది. దుర్గమమైన హిమాలయ పర్వతాల్లో రెండు వేలమందికి పైగా క్యూబా డాక్టర్లు, వైద్య సిబ్బంది నెలల తరబడి బాధితులకు చేసిన వైద్య సాయాన్ని చూసి, వేలాది శస్త్రచికిత్సలు చేసి వందలు వేల ప్రాణాలు కాపాడిన వైనం చూసి ప్రపంచమంతా సంభ్రమాశ్చర్యాలు వ్యక్తం చేసింది. మానవతా మూర్తులైన క్యూబా డాక్టర్లకు హ్యాట్స్‌ఆఫ్ చెప్పింది. చివరికి పాక్ అధ్యక్షుడు ముషర్రఫ్ కూడా వారికి శిరస్సువంచి అభివందనం చేశాడు.

ఎక్కడ అవసరమైతే

అక్కడ క్యూబా వైద్యులు

పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్‌లో భూకంప బాధితులు సహాయం కోసం క్యూబా 2,260 మందితో కూడిన 'హెల్త్ బ్రిగేడ్‌స్టాఫ్'ను పంపింది. వీరిలో 1400 మంది డాక్టర్లు. మిగిలిన వారు హెల్పర్లు. 45 రోజులపాటు కాశ్మీర్‌లోని అనేక వైద్య క్యాంపుల్లో వీరు రెండు లక్షలమందికి పైగా బాధితులకు వైద్యం చేశారు. వేలాది మంది ప్రాణాలు కాపాడారు. వెనిజులాకు క్యూబా 22,000 మంది వైద్యులను

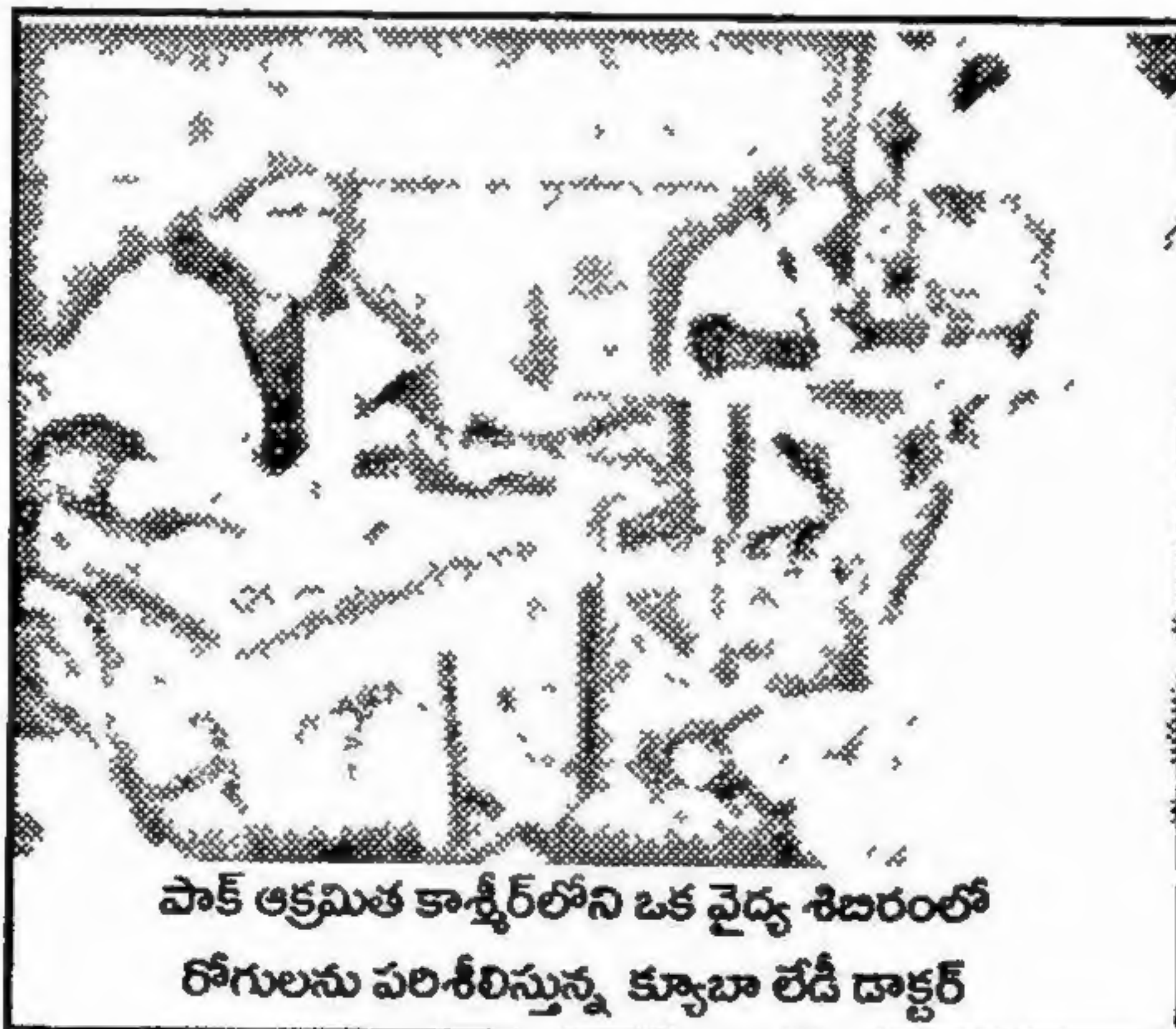
“‘బారియో ఆడెంట్రి’ కార్యక్రమంలో భాగంగా క్యూబా వైద్యులు వెనిజులాలో పనిచేస్తున్నారు. ఒక్క 2004 సంవత్సరంలోనే 50,000 మంది వెనిజులా ప్రజలకు క్యూబా డాక్టర్లు కంటి ఆపరేషన్లు చేశారు. హోండురాస్, నికరాగ్వా, ఆఫ్రికాలోని నమీబియా, జింబాబ్వే వగైరా 80కి పైగా దేశాల్లో క్యూబా డాక్టర్లు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పడూ, పేద ప్రజలకు వైద్యం అందించడం కోసం పనిచేశారు, ఇప్పటికీ చేస్తున్నారు. ”

పంపింది. వారు ఆ దేశంలోని పేద ప్రజల్లో వైద్యం చేస్తున్నారు. వెనిజులా-క్యూబా సంయుక్తంగా చేపట్టిన ‘బారియో ఆడెంట్రి’ కార్యక్రమంలో భాగంగా క్యూబా వైద్యులు వెనిజులాలో పనిచేస్తున్నారు. ఒక్క 2004 సంవత్సరంలోనే 50,000 మంది వెనిజులా ప్రజలకు క్యూబా డాక్టర్లు కంటి ఆపరేషన్లు చేశారు. హోండురాస్, నికరాగ్వా ఆఫ్రికాలోని నమీబియా, జింబాబ్వే వగైరా 80కి పైగా దేశాల్లో క్యూబా డాక్టర్లు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పడుగాని, పేద ప్రజలకు వైద్యం అందించడం కోసం గాని పనిచేశారు, ఇప్పటికీ చేస్తున్నారు.

ఈ ఏడాది హరికేన్ ‘స్టాన్’ బారిపడి గ్వాటిమాలాలో వేలాదిమంది చనిపోయారు. క్యూబా 600 మందితో కూడిన వైద్య బృందాన్ని వెంటనే అక్కడకు పంపి అనేక వందలమంది ప్రాణాలు కాపాడింది. అప్పటికే గ్వాటిమాలాలో ఉన్న 200 మంది శాశ్వత క్యూబా వైద్యులతో కలిసి వారు మొత్తం 1,44,816 మందికి వైద్యం చేశారు. అమెరికాలో ఇటీవల న్యూ ఆర్లీన్స్ నగరాన్ని సర్వనాశనం చేసిన హరికేన్ కత్రినా బాధితులకు సేవ చేయడం కోసం 1,905 మంది వైద్యులతో కూడిన బృందాన్ని రాజధాని హవానాలో సిద్ధం చేసి ఉంచింది. అయితే అమెరికా వీరికి వీసాలు ఇవ్వ నిరాకరించడంతో వారు సహాయానికి వెళ్లలేకపోయారు. ఒకవైపు అమెరికా క్యూబా ప్రజలమీద ఆర్థిక దిగ్బంధనం విధించిన నేపథ్యంలో, క్యూబాకు చెందిన అయిదుగురు దేశభక్తులను అమెరికా జీవిత ఖైదు విధించిన నేపథ్యంలో కష్టాల్లో ఉన్న అమెరికా ప్రజలకు సేవచేయడం కోసం క్యూబా డాక్టర్లు ముందుకు రావడమంటే మూర్ఖభవించిన మానవత్వం

కాకుంటే మరేమిటి?

మధ్య అమెరికా దేశమైన హోండురాస్ రాజధాని తెగుసిగల్పలో ఇటీవల వేలాది మంది కార్మికులు, విద్యార్థులు, మున్సిపల్ మేయర్లు, వృత్తినిపుణులు పెద్ద ఎత్తున నిరసన వ్రదర్శనలు జరిపారు. వారి డిమాండ్ మిటో తెలుసా? ‘క్యూబా డాక్టర్లను తగ్గించాద్దు!’ 1998 నవంబర్ లో హరికేన్ ‘మిచ్’ హోండురాస్ ను సర్వనాశనం చేసినప్పుడు క్యూబా

పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ లోని ఒక వైద్య శిబిరంలో రోగులను పరిశీలిస్తున్న క్యూబా లేడీ డాక్టర్

అక్కడికి పెద్ద వైద్య బృందాన్ని పంపింది. వారు తుఫాను బాధితులకు వైద్యం చేయడమే కాకుండా హోండురాస్ ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తి మేరకు దేశంలోని మారుమూల ప్రాంతాలకు వెళ్లి ప్రజలకు ఉచితంగా వైద్యం అందించారు. 63 లక్షల మందిని పరీక్షించారు. వైద్యం అందించడం కోసం 4,37,000 ఇళ్లకు వెళ్లారు. 1,20,000 శస్త్ర చికిత్సలు చేశారు. 17,000 కాన్పులకు హాజరయ్యారు. కాని అమెరికా ఒత్తిడితో ఈ ఏడాది సగం మంది క్యూబా వైద్యులను తగ్గించాలని హోండురాస్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించడంతో ప్రజలనుండి తీవ్రమైన వ్యతిరేకత వచ్చింది. ‘హోండురాస్ డాక్టర్లు

వెళ్లడానికి నిరాకరించిన మారుమూల గ్రామాలకు కూడా క్యూబా డాక్టర్లు వెళ్లి వైద్యం చేస్తున్నారు’ అని పాపులర్ బ్లాక్ (పిబి) సమన్వయ కర్త అయిన జువాన్ బరహోనా అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తో అన్నాడు. “వాళ్లు హోండురాస్ లోని అత్యంత పేద ప్రజల నమ్మకాన్ని, గౌరవాన్ని, ప్రేమను సొంతం చేసుకున్నారు. అటువంటి క్యూబా డాక్టర్ల సంఖ్యను తగ్గించడమంటే మానవాళికి వ్యతిరేకంగా నేరం చేయడమే” అని ఆయన అన్నాడు. మొత్తం దేశంలోని 298 మంది మేయర్లను ఈ విషయంలో ఒకేతాటి మీదకు తెచ్చి సంఘటిత పరిచిన కోలినాస్ నగర మేయర్ మాట్లాడుతూ “ప్రభుత్వం ఈ చర్యతో 25 లక్షలమంది హోండురాస్ ప్రజలకు వైద్యం లేకుండా చేస్తోంది....కాని ఇది జరక్కుండా మా మేయర్లందరం పోరాడతాం” అని అన్నాడు. కోలినాస్ నగరం రాజధాని తెగుసిగల్పకు 200 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది.

ఉచిత శిక్షణ

విదేశాల్లోని పేదలకు, ప్రకృతి వైపరీత్య బాధితులకు వైద్యచేయడమే కాదు, పేద ధనిక తేడా లేకుండా అన్ని దేశాల్లోని పేద ప్రజలకు వైద్యవిద్యలో ఉచిత శిక్షణ ఇస్తున్న ఏకైక దేశం కూడా క్యూబా కావడం విశేషం. 1959లో క్యూబాలో విప్లవ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చేనాటికి అక్కడ ఉన్న వైద్యుల సంఖ్య 3000 మాత్రమే. అప్పటివరకు దేశంలో వైద్య విద్యనభ్యసించే వారిలో మెజారిటీ విదేశాలకు, ముఖ్యంగా అమెరికాకు తరలి వెళ్లిపోయేవారు. మిగిలిన వారు కూడా ధనికులకు వైద్యం చేసే వారు. అటువంటిది విప్లవానంతరం అయిదు దశాబ్దాల కాలంలో క్యూబా 85,000 మంది వైద్యులను తయారు చేసుకున్నది. వీరంతా ఈనాడు దేశంలోని ప్రజలందరికీ వైద్యం చేయడమే కాదు ప్రపంచంలో ఎక్కడ ప్రజలు ఆపదలో ఉంటే అక్కడికల్లా వెళ్లి వైద్యం అందిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం క్యూబాలో మరో 78,759 మంది వైద్య విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. వీరిలో మెడిసిన్ చదువుతున్నవారు 28,071 మంది కాగా 2,758 మంది డెంటిస్ట్రీ, 19,530 మంది నర్సింగ్, 28,400 మంది హెల్త్ టెక్నాలజీ చదువుతున్నారు. ఈ మొత్తంలో 11,154 మంది విదేశీయులున్నారు.

‘ఒకరికి చేప ఇస్తే ఒకేసారి తినేస్తారు, అదే చేపలు పట్టడం నేర్పిస్తే జీవితాంతం చేపలు తింటారు’ అన్న న్వానుడిని

అనుసరించి క్యూబా ప్రభుత్వం లాటిన్ అమెరికా, ఆఫ్రికా ఖండాలకు చెందిన వేలాదిమంది పేద విద్యార్థులకు వైద్యవిద్య నేర్పి వారివారి దేశాలకు పంపుతోంది. దీనికోసమై ఆరేళ్ల క్రితం రాజధాని హవానాకు దగ్గరలో 'లాటిన్ అమెరికన్ స్కూల్ ఆఫ్ మెడిసిన్' (ఎల్ఎఎస్ఎం) అనే మల్టీ స్పెషాలిటీ వైద్య విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పింది. ఈ విద్యాలయంలో ఆరేళ్ల వైద్యవిద్య పూర్తి చేసుకుని మొట్టమొదటి బ్యాచ్ వైద్యులు గత ఏడాది బయటకు వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా హవానాలోని కారల్ మార్క్స్ థియేటర్లో జరిగిన గ్రాడ్యుయేషన్ ఉత్సవ కార్యక్రమంలో ఫైదల్ కాస్ట్రో ప్రసంగిస్తూ వారికి కర్తవ్య బోధ చేశారు. క్యూబాలో ఉచితంగా వైద్యవిద్య నభ్యసించిన ఈ పేద విద్యార్థులంతా తమ తమ దేశాలకు వెళ్లి పేద ప్రజలకూ, బాధాసర్ప దస్టులకూ వైద్యం చేయాలని ఆయన ఉద్బోధించారు. ఏడాది క్రితం వరకు క్యూబాలో మొత్తం 3,612 మంది విదేశీ విద్యార్థులు ఉచితంగా వైద్య విద్యనభ్యసించారు. ప్రస్తుతం లాటిన్ అమెరికా వైద్యవిద్యాలయంలో సుమారు 12,000 మంది విదేశీ విద్యార్థులు శిక్షణ పొందుతున్నారు. వీరంతా 83 దేశాలనుండి వచ్చిన పేద విద్యార్థులు కావడం విశేషం. వీరిలో దక్షిణ అమెరికా ఖండంలోని దేశాలనుండి 5,500 మంది, మధ్య అమెరికా ఖండంనుండి 3,244 మంది, మెక్సికో, అమెరికాల నుండి 489 మంది, పోర్టోరికో నుండి ఇద్దరు ఉన్నారు. ఘనత వహించిన అమెరికా నుండి కూడా 65 మంది పేద నల్లజాతి యువకులు ఇక్కడ ఉచిత శిక్షణ పొందుతుండడం విశేషం. వీరితో బాటు ఆఫ్రికా ఖండం నుండి 777 మంది, మధ్య ప్రాచ్యం నుండి 42 మంది, ఆసియా నుండి 61 మంది, ఐరోపా నుండి ఇద్దరు వైద్య విద్యనభ్యసిస్తున్నారు. వీరు కాకుండా 'బారియో ఆడెంట్రో' కార్యక్రమంలో భాగంగా క్యూబా 22,043 మంది వెనిజులా విద్యార్థులకు వైద్యవిద్యనందిస్తోంది.

డబ్బుల్లో కొలవగలమా?

ఒక చిన్న దేశం, వర్ధమాన దేశం, అమెరికా ఆర్థిక దిగ్బంధనం, కుట్రలు, కుయుక్తుల వల్ల అష్టకష్టాలు పడుతున్న దేశం ప్రపంచానికి అందిస్తున్న ఈ సహాయాన్ని డబ్బుల్లో కొలవడం సాధ్యమా? నిజానికి సాధ్యం కాదు కాని మార్కెట్ ఆధార ప్రపంచంలో అన్నిటినీ డబ్బుతో కొలుస్తున్నట్లే క్యూబా

“ ప్రస్తుతం లాటిన్ అమెరికా వైద్యవిద్యాలయంలో సుమారు 12,000 మంది విదేశీ విద్యార్థులు శిక్షణ పొందుతున్నారు. వీరంతా 83 దేశాలనుండి వచ్చిన పేద విద్యార్థులు కావడం విశేషం. వీరిలో దక్షిణ అమెరికా ఖండంలోని దేశాలనుండి 5,500 మంది, మధ్య అమెరికా నుండి 3,244 మంది, మెక్సికో, అమెరికాల నుండి 489 మంది, పోర్టోరికో నుండి ఇద్దరు ఉన్నారు. ఘనత వహించిన అమెరికా నుండి కూడా 65 మంది పేద నల్ల జాతి యువకులు ఇక్కడ ఉచిత శిక్షణ పొందుతుండడం విశేషం. ”

అందించే సేవలను కూడా కొలిస్తే ఏమవుతుంది? అమెరికాలో ఒక విద్యార్థికి వైద్య విద్యనందించాలంటే అతని కుటుంబం 3 లక్షల డాలర్లు ఖర్చు చేయాలి. ఆ లెక్కన క్యూబా 12,000 మంది వర్ధమాన దేశాల విద్యార్థులకు శిక్షణ నిస్తున్నదంటే అది ఆయా దేశాలన్నిటికీ కలిపి 360 కోట్ల డాలర్లు ఉచిత సాయం అందిస్తున్నట్లే. రూపాయల్లో లెక్కిస్తే ఇది 16,000 కోట్లు. ఏడాదికి క్యూబా అందిస్తున్న

చేయడం. నేను చెప్పిన ఈ పెద్దపెద్ద సంఖ్యలన్నీ నిజమైనవే. పెట్టుబడిదారీ మార్కెట్టులో వాటికి ఆ వెల ఉంది. కాని వాటికోసం పెద్దగా వస్తు వనరులేమీ అక్కరలేదు. మానవ వనరులు సరిపోతాయి. ఇవి ఏ దేశంలోనైనా దొరుకు తాయి” అని కాస్ట్రో యువ డాక్టర్లకు చెప్పాడు.

క్యూబాకు తోడైన వెనిజులా

సర్వస్వాన్ని డబ్బుతో కొలిచే నయా-ఉదారవాద ప్రపంచీకరణ ప్రపంచంలో క్యూబా నిర్వహిస్తున్న ఈ మానవతా యజ్ఞానికి ఒక కొత్త భాగస్వామి లభ్యమైంది. హ్యూగో ఛావెజ్ నేతృత్వంలోని వెనిజులా అది. రెండు దేశాలూ కలిసి లాటిన్ అమెరికాలోని 60 లక్షల మంది ప్రజలకు కంటి చికిత్సలు చేయడానికి ఈ ఏడాది ఒక కార్యక్రమం తీసుకున్నాయి. దీని ప్రకారం క్యూబా, వెనిజులాలో కలిసి కరిబియన్ దేశాల నుండి వచ్చిన 25,000 మందికి, క్యూబాలోని లక్ష మందికి, వెనిజులాలోని మరో లక్షమందికి, దక్షిణ, మధ్య అమెరికా దేశాలకు చెందిన 1,20,000

పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్లోని బస్మియాన్లో టెంటు బయట మహిళలతో క్యూబా డాక్టరు

సాయం ఇది. ఈ లెక్కన పదేళ్లలో అది ప్రపంచానికి 1,60,000 కోట్ల రూపాయలు అందిస్తుందన్న మాట. అమెరికా వంటి పెద్ద దేశం చమురుకోసం, సంపద కోసం ప్రపంచ ప్రజలను పీడిస్తుంటే ఇంత చిన్న క్యూబా ప్రపంచానికి అంత సాయం ఎలా చేయగలుగుతోంది. ఆ రహస్యం ఏమిటి? కాస్ట్రో దీనికి సమాధానం చెప్పాడు: “డబ్బు పెట్టుబడికన్నా మానవ పెట్టుబడి చాలా ఉన్నతమైనది. మానవ పెట్టుబడి అంటే కేవలం విజ్ఞానం మాత్రమే కాదు - అన్నిటికీ మించి ఆత్మసాక్షి, నీతి, సాహృద్యత, నిజమైన మానవత్వం, త్యాగనిరతి, హీరోయిజం, నిజాయితీతో దీర్ఘకాలం పని

మందికి కంటి శస్త్రచికిత్సలు, వైద్యం చేస్తాయి. ఈ కార్యక్రమానికి 'మిషన్ మిరకిల్' అని పేరు పెట్టారు. 'బారియో ఆడెంట్రో' కార్యక్రమం కింద గత ఏడాది 50,000 మంది వెనిజులా ప్రజలకు ఉచిత కంటి చికిత్స చేశారు.

వైద్యం-మానవత్వం

క్యూబా వైద్యులకు చికిత్స కన్నా రోగాల నివారణ ముఖ్యం. వారి వైద్య విధానపు కేంద్రీకరణ చికిత్స మీద కాదు, రోగాల నివారణ మీద. మహా ఘనమైన అమెరికాలో స్తోమత లేక, వైద్యబీమా కట్టలేక 40 శాతం మంది ప్రజలు వైద్యులను సంప్రదించడం మానుకున్నారు. వారి ప్రాణాలమీదకు వచ్చినప్పుడు

“ బాధ అనే ప్రపంచ భాషను అర్థం చేసుకున్నారు గనుకనే క్యూబా డాక్టర్లు అన్ని ప్రాంతాలకూ, బాధామయ జీవితాలు ఎక్కడుంటే అక్కడికి పోతున్నారు. పోగలుగుతున్నారు. వారికి ఆ భాష నేర్పించెవరు?డబ్బులా? వ్యాపారమా? లాభాలా? నయా-ఉదార వాదమా? కెరియరిజమా? కాదు అవేవీ కావు. క్యూబా ప్రజలు నిర్మించుకున్న సమాజం వారికి ఆ భాష నేర్పింది. ”

మాత్రమే ఆసుపత్రులకు వెళుతున్నారు. వెళ్లలేనివారు ఛస్తున్నారు. కాని క్యూబాలో ప్రజలందరూ వైద్య పరీక్షలు చేయించుకుంటున్నారు. ప్రతి ఆరుమాసాలకొకసారి వైద్యులు ఇంటికి వచ్చి అన్ని పరీక్షలు చేసి వెళ్లే దేశం క్యూబా. సోషలిజం అంటే అదే. అసలైన మానవత్వం అంటే అదే.

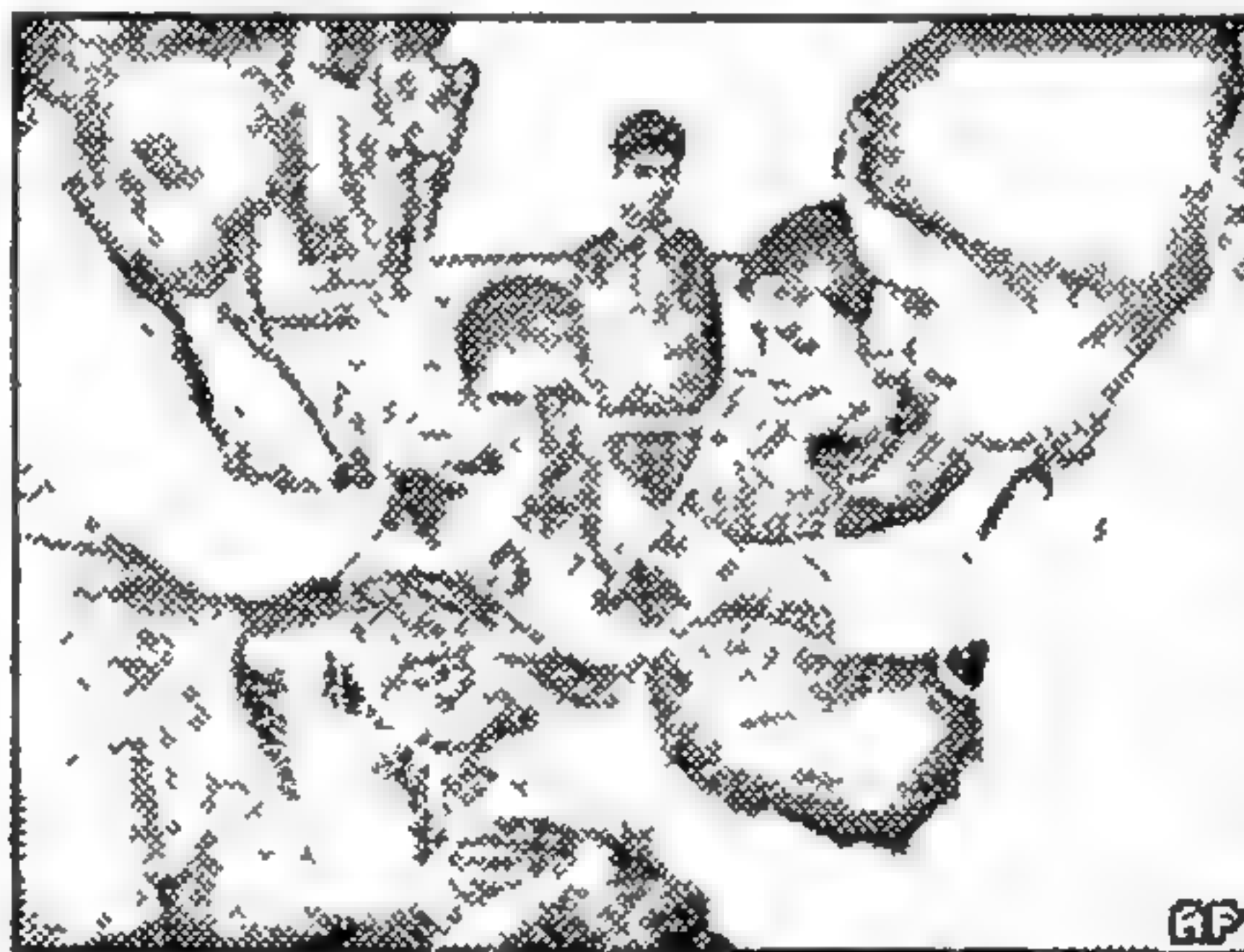
ప్రకృతి వైపరీత్యాల సందర్భంలో ప్రజలకు సేవచేయడంలో కూడా క్యూబా వైద్యులు ఇదే మానవతా దృష్టిని ప్రదర్శిస్తారు. ఇటీవల ఆక్రమిత కాశ్మీర్లో భూకంప బాధితులకు సహాయం చేయడం కోసం వాలంటీర్గా అక్కడకు వెళ్లిన అంతర్జాతీయ వాలంటీర్ బృందం సభ్యుడు షర్మిన్ ఒబైద్ చినోయ్ తన ‘కాశ్మీర్ డైరీ’లో ఏం రాశాడో చూడండి:

టాస్సియన్, పాకిస్తాన్: సోమవారం, డిసెంబర్ 12వ తేదీ, 2005:

“బాలకోట్ పరిసరాల్లోని పర్వతాలను మంచు దుప్పటి కప్పేసింది. రాత్రి ఉష్ణోగ్రత మైనస్ 15 డిగ్రీలకు వడి పోయింది. ప్రజలు వేడికోసం ఒకరినొకరు ఒదిగిపట్టుకుని పడుకుంటున్నారు. భూకంపం వల్ల బాలకోట్ శృశానంగా మారింది. ఇక్కడ ప్రతిఒక్కరిదీ హృదయాన్ని బద్దలు చేసే విషాదగాధ. ...హెలీకాప్టర్లో ఖాన్ పూర్ మెడికల్ క్యాంపువద్ద దిగాం. ఇక్కడ ఉచిత మందులు, వైద్యపరీక్షలు, ఎక్స్రే, ఇసిజి, అల్ట్రాసౌండ్ పరికరాలున్నాయి. క్యూబా డాక్టర్లు దీన్ని నడుపుతున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో ఎముకలు విరిగిన వారు, న్యూమోనియా, శ్వాసకోసవ్యాధులు, మూత్రపిండాలు సమస్యలు, అతిసార, మూత్రకోశ వ్యాధులు, భూకంపం షాక్ వల్ల వచ్చే మానసిక వ్యాధులతో బాధపడుతున్న వారు క్యూబా వైద్యుల సేవల్లో ఎంతో గొప్ప ఉపశమనం పొందుతున్నారు...

మంగళవారం డిసెంబర్ 13వ తేదీ 2005:

ఉదయం ఏడు గంటలకే రోగులు బారులు తీరి నిలబడ్డారు. వారు తమ టెంట్లనుండి మైళ్ల పర్యంతం నడిచి వచ్చారు. క్యూబా డాక్టర్లు ఇక్కడ గొప్ప ప్రతిష్ట సంపాదించారు. వారి మానవతా ధోరణి ప్రజల్లో వారి పట్ల చాలా గౌరవ భావం పెంచింది. వారి సందేశం చాలా స్పష్టం. “మేం ఇక్కడ ఉన్నది సాధ్యమైనంత మందికి సాయం చేయడానికి.” భట్టి (క్యాంపు డైరెక్టర్) వద్ద ఈ

పేద ప్రజలకు వైద్యం చేయడంలో క్యూబా డాక్టర్లకు సాటిరారు మరెవరూ

డాక్టర్లు ఉర్దూ నేర్చుకుంటున్నారు. అప్పుడు స్థానిక ప్రజలతో నేరుగా మాట్లాడొచ్చున్నది వారి భావన. వారి నిబద్ధత ఇక్కడ పనిచేస్తున్న ఇతర సహాయచర్యల కార్యకర్తలకు గొప్ప స్ఫూర్తినిస్తోంది. 25 ఏళ్ల కిరన్ బీబీ ముగ్గురు పిల్లలూ భూకంపంలో చనిపోయారు. ప్రాణాపాయంలో ఉన్న మిగిలిన ఒక్క బిడ్డనూ చేతులమీద తీసుకొస్తే క్యూబా డాక్టర్లు ఆ బిడ్డను రక్షించారు. ఆమె ఉద్వేగంతో కళ్లనీళ్లపర్యంతమై ఏడుస్తోంది. డాక్టర్లకు కృతజ్ఞతలు చెబుతోంది. ఆ రోజు సాయంత్రం నేను కొద్దిమంది క్యూబా డాక్టర్లతో కూర్చున్నాను. వారు ఇంతదూరం వచ్చి ఎందుకింత సేవచేస్తున్నారు. క్యూబాకూ పాకిస్తాన్కూ పెద్దగా దౌత్యసంబంధాలు కూడా

లేవు. పైగా రెండు దేశాల ప్రజలకూ మధ్య సంస్కృతిలోగాని, భాషలోగాని, మతంలోగాని సారూప్యత కూడా లేదు. కాని వీరు ఇంత దూరం వచ్చి ఇంతగా మానవతా సాయం చేస్తుండడం చూసి మాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. 1500 మంది డాక్టర్లు ఇటువంటి 30 క్యాంపుల్లో ఆరు మాసాల పాటు పనిచేయడానికి వచ్చారు.....

డిసెంబర్ 16, 2005: నీళ్లు గడ్డకట్టేస్తున్నాయి. ఆ చల్లని నీటితోనే మొహం కడుక్కున్నాను. క్యాంపులో క్యూబా నర్సులు చొక్కామీద చొక్కా తొడుక్కుని గ్యాస్ హీటర్ వద్ద చలి కాచుకుంటున్నారు. ఈ క్రిస్టమస్కి ఇంటికి వెళ్లడం కుదరదు కదా అని ఒకామె అంటుంటే మనకేం ఈ తెల్లని మంచుకొండల్లో ఎంచక్కా క్రిస్టమస్ జరుపుకుంటున్నాం అని ఒకామె జోక్ చేస్తోంది. మా వలంటీర్ దళం తిరుగు ప్రయాణానికి సన్నద్ధమవుతోంది. మరో దళం వస్తుంది. మా స్నేహితులిద్దరు హాజీ కదీర్ అనే వ్యక్తిని మోసుకుని వచ్చారు. అతని మూత్రపిండాలు చెడిపోయి బాధతో అరుస్తున్నాడు. క్యాంపులోని క్యూబా డాక్టర్ జువాన్ ఆల్బెర్తో వెంటనే అతనికి నొప్పి నివారించే ఇంజక్షన్ ఇమ్మని ఆదేశించాడు. కాని ఖదీర్ తల గట్టిగా ఊపుతూ అరుస్తున్నాడు.. “ నాబిడ్డలు. అందరూ పోయారు. ఒక్కడన్నా మిగలేదు. నా బిడ్డను నాకివ్వండి...” నేను అతనేమంటున్నానో ఆల్బెర్తోకు వివరించబోయాను. కాని ఆయన అక్కర్లేదని వారించాడు. విషాదం అనే భాషను అనువదించక్కరలేదు. బాధ అనే భాష ప్రపంచమంతా ఒక్కటే.....” (వరల్డ్ వలంటీర్స్ వెబ్లో చినోయ్ ఈ డైరీని ఉంచాడు.)

బాధ అనే ప్రపంచ భాషను అర్థం చేసుకున్నారు గనుకనే క్యూబా డాక్టర్లు అన్ని ప్రాంతాలకూ, బాధామయ జీవితాలు ఎక్కడుంటే అక్కడికి పోతున్నారు. పోగలుగుతున్నారు. వారికి ఆ భాష నేర్పించెవరు?డబ్బులా? వ్యాపారమా? లాభాలా? నయా-ఉదార వాదమా? కెరియరిజమా?...కాదు అవేవీ కావు. క్యూబా ప్రజలు నిర్మించుకున్న సమాజం వారికి ఆ భాష నేర్పింది. డబ్బుకూ, లాభనష్టాలకూ అతీతంగా మానవుడు కేంద్రంగా, మానవత్వం కేంద్రంగా నిర్మించిబడిన సోషలిస్టు సమాజం నేర్పింది. డబ్బు, లాభాలే గీటురాయిగా ఆలోచించే నయా-ఉదారవాదులకు ఈ భాష అర్థం కాదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో

మహిళా వ్యవసాయ

కార్మికుల స్థితిగతులు

డా॥ కె. పద్మ

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 70 శాతం ప్రజలు జీవనోపాధి కోసం వ్యవసాయంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తిలో మూడవ వంతు వ్యవసాయం నుండే లభిస్తోంది. వ్యవసాయం దాని అనుబంధ, ఆధారిత పరిశ్రమల్లో మహిళలు కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారు. అందుబాటులో ఉన్న లెక్కల ప్రకారం భూమిని వ్యవసాయానికి సిద్ధం చేస్తున్నవారిలో 32 శాతం మంది మహిళలు. విత్తనాలు చల్లే కార్మికుల్లో 76 శాతం, నాట్లు వేసే పనిలో 90 శాతం, పండిన పంటను పొలం నుండి ఇళ్ళకు చేరవేసే కార్మికుల్లో 82 శాతం మహిళలు ఉన్నారు. ఇక ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ రంగంలో నూరు శాతం మహిళలే ఉన్నారు. పాడి పరిశ్రమలో 68.5 శాతం ఉన్నారు.

సాధారణంగా గ్రామీణ మహిళలు ఎన్నో సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. వ్యవసాయ పనులు సీజన్ లో తప్పిస్తే ఎల్లప్పుడూ ఉండవు. పురుషులతోబాటు వ్యవసాయకార్మిక మహిళలకు కూడా పని భద్రత లేదు. పేదరికం, అప్పులు, వెట్టి చాకిరీ, వలసలు వంటి

సమస్యల్లో మొట్టమొదటి దెబ్బ మహిళా వ్యవసాయ కార్మికులపైనే పడుతోంది. కూలితో సహా అన్ని విషయాల్లోనూ వారు వివక్షనెదుర్కొంటున్నారు. వర్గ పరంగానూ, లింగపరంగానూ అసమానతలు అనుభవిస్తున్నారు. వ్యవసాయ రంగంలో కీలకపాత్ర మహిళలదే అయినా అక్కడ వారి స్థానం అట్టడుగునే. ఇలాంటి స్థితిలో మన రాష్ట్రంలో గత పదేళ్లుగా వ్యవసాయరంగంలోనూ, ఆర్థికరంగంలోనూ అమలవుతున్న సంస్కరణల ప్రభావం వ్యవసాయకార్మిక మహిళలపై ఎలా ఉన్నది అన్న విషయంపై విశాఖ పట్టణంలోని ఐడిపిఎస్ చేపట్టిన వ్యవసాయ కుటుంబాల సర్వేలో తేలిన అంశాలు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించాయి.

సంస్కరణల వల్ల రాష్ట్రంలో వ్యవసాయాభివృద్ధి కేవలం 2 శాతానికి పడిపోయింది. లక్ష్యాలు చాలా దూరానే ఉండిపోయాయి. ఉదాహరణకు 1980 దశకంలో వ్యవసాయోత్పత్తి పెరుగుదల 2.9 శాతం ఉండగా 1990వ దశకంలో 1.9 శాతానికి పడిపోయింది. వేరుశనగ, పప్పు ధాన్యాల ఉత్పాదనలో చాలాకాలంగా ఎటువంటి పెరుగుదల లేదు. 1996-97 నుండి

2000-01 సంవత్సరం వరకు రాష్ట్ర బడ్జెట్ లో వ్యవసాయానికి 2-3 శాతం మాత్రమే నిధులు కేటాయించారు. వ్యవసాయ రంగంలో ప్రభుత్వ పెట్టుబడులు 1993-94లో 33.9 శాతం ఉండగా 1998-99 నాటికి ఆ శాతం 23.6కు దిగజారింది.

ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ ఒప్పందం కూడా మన రైతులను నష్టాలకు గురిచేసింది. దిగుమతులపై గల పరిమాణాత్మక పరిమితులు, ఆంక్షలు తొలగించడంతో దేశంలో ఉత్పత్తయ్యే ప్రధాన వాణిజ్య పంటలైన పత్తి, మిర్చి, చక్కెరవంటి వాటి ధరలు పడిపోయాయి. మార్కెట్ ధరలు తగ్గడం, పెట్టుబడులు పెరగడంతో పత్తి, మిర్చి, చెరకు పండించే రైతుల జీవితాలు దుర్భరమయ్యాయి. దీని ఫలితంగానే రాష్ట్రంలోని రైతులు ఆత్మహత్యలు దీర్ఘకాలం కొనసాగాయి. చేపలు, రొయ్యల వంటి సముద్ర ఉత్పత్తులను ఆరోగ్యకరమైన పరిస్థితుల్లో పెంచడం లేదంటూ పలుదేశాలు వాటి దిగుమతులను నిరాకరించాయి. ఈ పరిణామాలు కూడా చేపల, రొయ్యల రైతులను దెబ్బతీసాయి.

ఉత్పత్తి వ్యయం పెరగడం, తగిన

రచయిత్రి ఆర్థిక శాస్త్రంలో డాక్టరేట్ చేశారు. విశాఖలో లెక్చర్ గా పనిచేస్తున్నారు.

“ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పంటల నమూనా మారిపోవడంతో మహిళలు ఆక్వా కల్చర్ పరిశ్రమకు ఆహారమైపోతున్నారు. వ్యవసాయ సంబంధ పనులు చేస్తే రోజుకు 35 రూపాయలు సంపాదించే మహిళలు ఆక్వా కల్చర్ లో రొయ్యల పొట్టు వలిచి రొయ్య పప్పును రోజుకు 25 కిలోలు వచ్చే విధంగా తయారు చేస్తే 25 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. వారికిచ్చే కూలి తగ్గి పని గంటలు రోజుకు 2 నుండి 3 వరకు పెరిగాయి. ”

వట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో సామాజిక-ఆర్థిక సర్వే నిర్వహించినపుడు అనేక విషయాలు బయటపడ్డాయి. గతంలో పురుషులు చేసే పనులను ఇప్పుడు మహిళలే చేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో చెరకు నరకడం, చెరకు తోటలకు తాళ్ళు కట్టడం వంటి పనులను పురుషుల స్థానంలో స్త్రీలే చేస్తున్నారు. అయితే వారికి మగవాళ్ళతో సమానంగా వేతనాలు ఇవ్వడంలేదు. వివక్ష చూపిస్తున్నారు.

వ్యవసాయ కార్మికులు 1948 కనీస

ధర లభించకపోవడం, పెట్టుబడుల కొరత, పంటల కేంద్రీకరణ పెరగడం వంటి అనేక కారణాలతో వ్యవసాయం నానాటికి తీసికట్టుగా మారుతోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో వ్యవసాయ కార్మికుల అవసరం కూడా తగ్గిపోతోంది. సంక్షోభం నుండి బయటపడలేని చిన్న, సన్నకారు రైతులు చాలా మంది తమ భూములను పడావు పెట్టేస్తున్నారు. లేదా అమ్మేస్తున్నారు.. అదీ కాదంటే పెద్ద రైతులకు కౌలుకు ఇచ్చేస్తున్నారు. చివరకు సన్న, చిన్నకారు రైతులు పెద్ద సంఖ్యలో గ్రామీణ కూలీలుగా జీవితాలు గడపవలసిన దుస్థితి ఏర్పడింది.

అన్ని రకాల సంక్షోభాలు రైతును ముప్పేట ముట్టడించడంతో 1991లో రాష్ట్రం జనాభాలో 27.7 శాతంగా ఉన్న వ్యవసాయ దారుల సంఖ్య 2001 నాటికి 22.7 శాతానికి తగ్గిపోయింది. అయితే ఇదే కాలంలో వ్యవసాయ కార్మికుల సంఖ్య మాత్రం 1.16 కోట్ల నుండి 1.38 కోట్లకు పెరిగింది. ఈ అంకెలన్నీ గ్రామ సీమల్లో ఉత్పాదక రంగమైన వ్యవ

సాయంలో పతనమైన ఉపాధి పరిస్థితులకు అద్దం పడుతున్నాయి. గ్రామాల్లో ఉపాధి కరువ వడంతో పొట్ట చేతపట్టుకుని పురుషులంతా పట్టణ ప్రాంతాలకు వలసలు వెళ్లిపోతున్నారు. ఇక గ్రామాల్లో కుటుంబ భారమంతా స్త్రీలపై పడుతోంది. అందువల్ల వారు తక్కువ కూలి రేట్లకే అక్కడ దొరికే పనులు చేస్తూ కాలం గడుపుతున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పంటల నమూనా మారిపోవడంతో మహిళలు ఆక్వా కల్చర్ పరిశ్రమకు ఆహారమైపోతున్నారు. వ్యవసాయ సంబంధ పనులు చేస్తే రోజుకు 35 రూపాయలు సంపాదించే మహిళలు ఆక్వా కల్చర్ లో రొయ్యల పొట్టు వలిచి రొయ్య పప్పును రోజుకు 25 కిలోలు వచ్చే విధంగా తయారు చేస్తే 25 రూపాయలు ఇస్తున్నారు. వారికిచ్చే కూలి తగ్గి పని గంటలు రోజుకు 2 నుండి 3 వరకు పెరిగాయి. వ్యవసాయ కార్మికులు పీస్ రేట్ వర్కర్లుగా మారిపోతున్నారు.

భగీరథ ప్రాజెక్టు కోసం విశాఖ

వేతనాల చట్టం పరిధిలోకి వచ్చినప్పటికీ కనీస వేతనాల నిర్ణయం రాష్ట్ర సభైక్టులోనిది కావడంతో దేశ వ్యాప్తంగా అది అమలుకు నోచుకోవడం లేదు. ఎక్కడైనా వ్యవసాయ పనుల్లో కనీస వేతనాలు నిర్ణయించినప్పటికీ దాని అమలు చేయించడానికి ఎటువంటి యంత్రాంగం లేదు. మగవారికి, ఆడవారికి సమాన వేతనం ఇవ్వాలి ఉన్నప్పటికీ మగ వ్యవసాయ కార్మికులకు ఇచ్చే కూలిలో సగం లేదా మూడింట రెండువంతులు మాత్రమే మహిళా కార్మికులకు ఇస్తున్నారు.

వ్యవసాయ రంగంలో మహిళా కార్మికులు కీలక భూమిక పోషిస్తున్నప్పటికీ వారు అధికంగా చేసే పనులకు ఇచ్చే కనీస వేతనాల విషయంలో ప్రభుత్వం వివక్షా పూరితంగా వ్యవహరిస్తోంది. మహిళల విషయంలో సామాజిక న్యాయానికి ప్రభుత్వం తిలోదకాలు ఇచ్చింది. మహిళలు ఎక్కువగా చేసే నాట్లు వేయడం, కలుపు తీయడం, పంట కోయడం వంటి పనులు చాలా కష్టమైనప్పటికీ వాటికి

(మిగతా 32వ పేజీలో)

ఫాసిజం-శ్రామికవర్గం-సోషలిజం

ఆంటోనియో గ్రాంసీ ఆలోచనా స్రవంతి

కీ॥శే॥ ఇ. యం.యస్

నంబూద్రిపాద్

సోవియట్ యూనియన్ లోనూ, తూర్పు యూరప్ లోనూ సోషలిజం వెనక పట్టు పట్టడంపట్ల మిగతా ప్రపంచంలాగేనే - భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) కూడా బాధ పడింది. కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులు చిత్రించినట్టు ఈ పరాజయం శాశ్వతమైనది కాదు. తాత్కాలికం.

సిపిఐ(ఎం) 14వ పార్టీ మహాసభ దీన్ని విశ్లేషించింది. మార్క్సిజం-లెనినిజాన్ని ఆచరణలో పెట్టడంలో జరిగిన కొన్ని వక్రీకరణలూ, పొరపాట్ల ఫలితమే ఈ పరాజయం అన్న నిర్ణయానికి వచ్చింది. దీని వెనుక వున్న కారణాలను లోతుగా అధ్యయనం చేయడం చాలా అవసరం. అలాంటి అధ్యయనం వల్లనే ఇటువంటి పొరపాట్లూ, వక్రీకరణలూ భవిష్యత్ లో యితర చోట్ల పునరావృతం కాకుండా జాగ్రత్త పడగలుగుతాము.

పార్టీ 15వ మహాసభ యీ నిర్ణయాలను ధృవీకరించింది. కేంద్ర కమిటీ, పోలిట్ బ్యూరోలు ఈ అధ్యయనాన్ని కొనసాగించాలని ఆదేశించింది. దాని అవసరం స్పష్టమే.

ఆంటోనియో గ్రాంసీ తన చివరి రోజుల్లో రచించిన 'ప్రిజన్ నోట్ బుక్స్' (జైలులో రాసిన నోట్స్) ఇలాంటి అధ్యయనానికి ఎంతగానో తోడ్పడుతుంది. గ్రాంసీ 1937లో చనిపోయాడు. 1926లో అరెస్టయిన ఆయన పది సంవత్సరాలు జైలులోనే శేషజీవితాన్ని గడపవలసి వచ్చింది.

మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతపు వివిధ కోణాలకూ, దాని ఆచరణకూ సంబంధించిన అనేక అంశాలు గ్రాంసీ తన నోట్స్ లో రాశారు. ఒక అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ ప్రముఖుడుగా, ఇటాలియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ

మార్క్సిస్టు తత్వశాస్త్రం అద్దాల మేడలో కూర్చునే పండితులు, సాధారణ ప్రజానీకంతో సంబంధం లేకుండా చేసే ఆలోచన కాదు. మార్క్సిస్టులకు తత్వశాస్త్రం సాధారణ ప్రజానీకపు నిత్య జీవిత పోరాటాల నుండే ఉద్భవిస్తుంది. ఈ వాస్తవాన్ని స్పష్టం చేయడానికే గ్రాంసీ ప్రయత్నం చేశాడు.

నాయకుడుగా ప్రసిద్ధి చెందిన ఆయన రచన మార్క్సిజం లెనినిజాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి చాలా ఉపయోగపడుతుంది. ఆ రచన చదివితే మనకు ఒక విషయం అర్థం అవుతుంది. ఆయన మార్క్సిజం-లెనినిజాన్ని ఇటలీ దేశ నిర్దిష్ట పరిస్థితులకు అన్వయించడమేకాక, స్వదేశ అంతర్జాతీయ పరిణామాలను అవగతం చేసుకున్న క్రమంలో మార్క్సిజం లెనినిజాన్ని మరింత పరిపుష్టం, సంపన్నవంతం చేశారు.

బాధామయ జీవితం

గ్రాంసీ బాల్యం నుండి అనేక కష్టాలు పడ్డాడు. ఆయన వెన్నుముక వంకర తిరిగి వుండేది. అప్పటి వైద్యులు నాటు చికిత్సలో భాగంగా ఆయనను ఇంటి దూలానికి గంటల

కొద్దీ వేళ్ళాడదీశారు! దాంతో పెద్దయ్యాక ఆయనకు 'గూని' వచ్చింది. ఎత్తు యింకా అనేక ఆరోగ్య సమస్యలుండేవి. చాలాసార్లు మృత్యువు అంచుకు చేరుకునేవాడు. నరాలకు సంబంధించిన సమస్యలు వచ్చాయి. చివరకు 46 సంవత్సరాల ప్రాయంలోనే చనిపోయాడు. ఈ కొద్ది జీవితంలో ఆయన అనేక కష్టాలు అనుభవించాడు. తండ్రిని ప్రభుత్వ ఉద్యోగం నుండి సస్పెండ్ చేశారు. అరెస్టు కూడా చేశారు. దాంతో గ్రాంసీ చదువుకు అంతరాయం కలిగింది. తన సోదరులెవరికీ రాబడి లేదు. ప్రాథమిక విద్యతోనే పనిలో ప్రవేశించవలసి వచ్చింది. తండ్రి జైలు నుండి బయటకు వచ్చిన తరువాతనే తిరిగి పాఠశాలకు వెళ్ళ గలిగాడు. పాఠశాలలోనూ, ఆ తరువాత ఉన్నత విద్యలోనూ గ్రాంసీ చెలివైన విద్యార్థిగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. ఏకో కాస్త స్కాలర్ షిప్ వచ్చేది. సరిపోయేది కాదు. మళ్ళీ ఆరోగ్యం దెబ్బతింది.

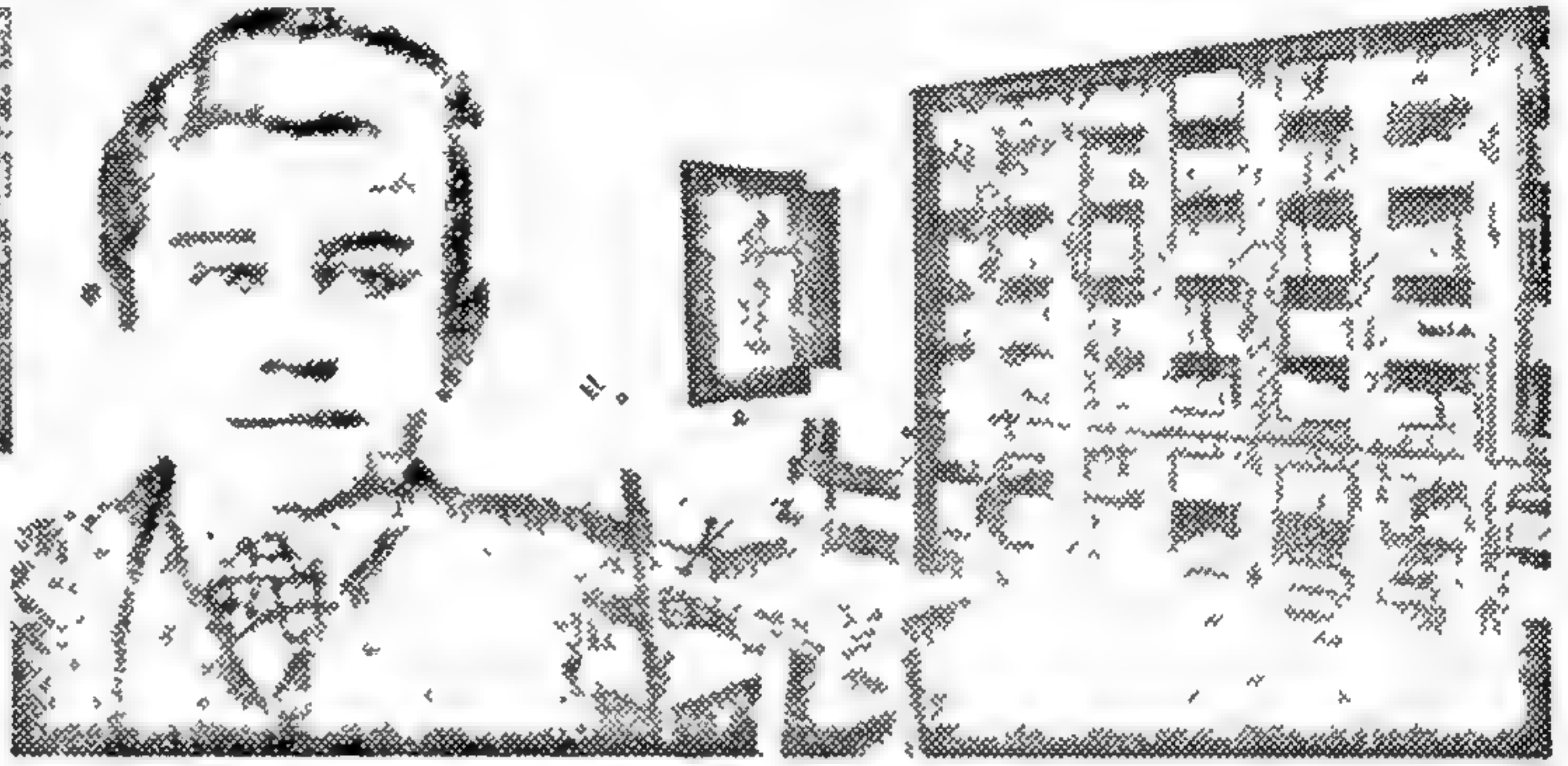
ఇటలీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడిగా కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ లో ఒక ప్రముఖుడుగా ఎదిగిన కామ్రేడ్ టోగ్లియాట్టి - గ్రాంసీకి సహ విద్యార్థి. వీరి స్నేహం తరువాత కాలంలో రాజకీయ జీవితంలో సన్నిహితంగా కలిసి పని చేయడానికి దోహదం చేసింది.

టోగ్లియాట్టితో

గ్రాంసీ రాజకీయ జీవితం ఇటాలియన్

రచయిత భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్క్సిస్టు) ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. ఆంటోనియో గ్రాంసీపై ఆయన రాసిన వ్యాసం ఆంగ్లంలో వెలవడే "ది మార్క్సిస్టు" జూలై- సెప్టెంబర్ 1995 సంచికలో ప్రచురితమయింది. దాన్ని పార్టీ రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు డా॥ వై. రాధాకృష్ణమూర్తి అనువదించారు. వ్యాసంలోని వక్కాణింపులు అనువాదకునివి

“ గ్రాంసీ అరెస్టు కాగానే ఆయనకున్న పార్లమెంటు సభ్యుడి ఇమ్యూనిటీలు (రక్షణలు) అన్నీ రద్దయిపోయాయి. అసలు అరెస్టుకు ముందే తనను దేశం బయటకు తప్పించాలని పార్టీ అన్ని ఏర్పాట్లా చేసింది. కాని ఆయన దాన్ని తిరస్కరించాడు. “మునిగే పడవ నుండి ఆఖరి ప్రయాణీకుడు కూడా రక్షింపబడే వరకూ కెప్టెన్ దాన్ని వదలడానికి వీలులేదన్నాడు”. అరెస్టు అయ్యాడు. జైలులో ఒక దశాబ్దంపైనే గడిపాడు. ”

మ్యూజియంగా మారిన ఇటలీలోని గ్రాంసీ ఇల్లు: చిన్ననాటి గ్రాంసీ: గ్రాంసీ స్వంత లైబ్రరీ

సోషలిస్టు పార్టీ సభ్యుడిగా ప్రారంభం అయింది. అప్పుడది మితవాద సోషలిస్టుల నాయకత్వంలో ఉండేది. ఇటలీలోని మొదటితరం మార్క్సిస్టు సిద్ధాంత కర్తలపై దాని ప్రభావం వుండేది. గ్రాంసీ త్వరలోనే దాన్ని అధిగమించాడు. సోషలిస్టు పార్టీలో చురుకైన ‘అతివాద’ కార్యకర్తలలో ఒకడిగా ముందుకు వచ్చాడు. మార్క్సిస్టు సాహిత్యాన్ని నిరంతరం అధ్యయనం చేసేవాడు. పార్టీ పత్రికలకు తరుచుగా వ్యాసాలు రాసే వాడు. ఆ వ్యాసాలలో కొన్ని అతడిని భవిష్యత్ కమ్యూనిస్టు నాయకుడుగా గుర్తింపుకు తెచ్చాయి.

మితవాద నాయకత్వంలోనే వున్నా ఇటాలియన్ సోషలిస్టు పార్టీ మొత్తంగా కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్‌లో భాగస్వామి అయింది. అయితే అంతర్గతంగా మితవాదులు, అతివాదుల మధ్య ఘర్షణలు కొనసాగుతూనే వుండేవి. కాని అతివాదులదే కాస్త పైచేయిగా వుండేది. గ్రాంసీతో పాటు మిత్రుడు టోగ్లియాట్టి తదితరులు అతివాద, మితవాద విపరీత దోరణులకు వ్యతిరేకంగా నిలబడుతూ వచ్చారు. తరువాత లెనిన్ గుర్తించినట్లు వీరు మంచి మార్క్సిస్టులుగా తయారు కావడానికి ఈ ఘర్షణ తోడ్పడింది.

ఇటలీ కమ్యూనిస్టు పార్టీ, కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ ఏర్పడే సమయానికి - ఇటలీలో

విషపూరితమైన ఫాసిస్టు శక్తులు వేగంగా కాలూ నుకుంటున్నాయి. ఇటలీలో ఫాసిష్టు ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. జర్మనీలో నాజీల ప్రభావం పెరుగుతూ వస్తున్నది. ఏ భౌతిక సామాజిక పరిస్థితులు యీ ఫాసిష్టు శక్తుల పెరుగుదలకు దోహదం చేస్తున్నాయి? అన్న సమస్యపై పార్టీలో చర్చలు జరిగేవి. ఫాసిజం యొక్క వర్గ స్వభావం, దాన్ని ఎదుర్కునే మార్గాలపైన తీవ్రమైన చర్చలు జరిగేవి.

టోగ్లియాట్టి, గ్రాంసీలు యీ విషయంపై సరైన వైఖరినే తీసుకున్నారు. పెట్టుబడిదారీ విధానంలో వచ్చిన తీవ్ర సంక్షోభం ఫలితంగానే ఫాసిజం అవతరిస్తున్నదని వారి విశ్లేషణ. పెట్టుబడిదారీ వర్గం తన అంతర్గత సంక్షోభం నుండి బయట పడటానికి కొత్త మార్గాలను అన్వేషిస్తున్నది. శ్రామిక వర్గపు ప్రజాస్వామిక ఉద్యమ ప్రయోజనాన్ని ఫణంగా పెట్టే మార్గాన్ని వారు ఎంచుకుంటున్నారు. కనుక ప్రజాస్వామిక శక్తుల విశాల ఐక్య ఉద్యమ నిర్మాణం ద్వారానే ఫాసిజాన్ని ఎదుర్కోవడం సాధ్యం. ఈరకమైన పాసిష్టు వ్యతిరేక శక్తుల ఐక్యతను సాధించడానికి కమ్యూనిస్టులు గట్టిగా కృషి చేయాలని గుర్తించారు.

ఇటలీ కమ్యూనిస్టుల ఈ ఆలోచనకు - 1935లో జరిగిన కమ్యూనిస్టు

ఇంటర్నేషనల్ ఏడవ కాంగ్రెస్ ఆమోదించిన ప్రసిద్ధ తీర్మానం మరింత పదును పెట్టింది. ఈ విధాన రూపకల్పనలో గ్రాంసీ, టోగ్లియాట్టిలది ముఖ్యపాత్ర. ఆ సమయంలో గ్రాంసీ జైలులోనే వుండటం వల్ల సమావేశాలకు హాజరు కాలేకపోయారు. టోగ్లియాట్టి హాజరై ఫాసిజం ప్రపంచాన్ని మరో యుద్ధంలోనికి ఎలానెడుతున్నదో తమ ఉమ్మడి నివేదికలో విశదీకరించాడు. యీ సూతన యుద్ధం ఎలా ప్రారంభం అయినా చివరికి అది సోవియట్ వ్యతిరేక యుద్ధంగా మారబోతుందని ఉద్ఘాటించి

చారు. అది వాస్తవమని రుజువైంది. రెండు సామ్రాజ్యవాద కూటముల మధ్య అన్నట్లు మొదలైన రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం అంతిమంగా సోవియట్ వ్యతిరేక యుద్ధంగానే పరివర్తన చెందింది.

నిర్బంధం - తరువాత

గ్రాంసీ అరెస్టు కాగానే ఆయనకున్న పార్లమెంటు సభ్యుడి ఇమ్యూనిటీలు (రక్షణలు) అన్నీ రద్దయిపోయాయి. అసలు అరెస్టుకు ముందే తనను దేశం బయటకు తప్పించాలని పార్టీ అన్ని ఏర్పాట్లా చేసింది. కాని ఆయన దాన్ని తిరస్కరించాడు. “మునిగే పడవ నుండి ఆఖరి ప్రయాణీకుడు కూడా రక్షింపబడే వరకూ కెప్టెన్ దాన్ని వదలడానికి వీలులేదన్నాడు”. అరెస్టు అయ్యాడు. జైలులో ఒక దశాబ్దంపైనే గడిపాడు.

జైలులో పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. ఆయన ఆరోగ్యం క్షీణించింది. అయినా దొరికిన ఆ అవకాశాన్ని సద్వినియోగ పర్చడానికి పూనుకున్నాడు. మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతం దాని ఆచరణ - స్వదేశానికి, ప్రపంచానికి అన్వయించడం - పైన నోట్స్ రాసుకోవడం ప్రారంభించాడు. మార్క్సిస్టు మూల గ్రంథాలను జైలులోకి అనుమతించలేదు. అయితేనేమి తాను అంతకుముందే చేసిన విస్తృతమైన అధ్యయనం-

దుర్మార్గులు ప్రభుత్వాన్ని ఎదిరించాలన్న దీక్ష యీ రెండు తాత్విక ఆయుధాలతో వేల పేజీల నోట్సు తయారైంది. అది మరొక మార్క్సిస్టు మూల గ్రంథం (క్లాసిక్) అయి కూర్చుంది. అతి జాగ్రత్తతో, ఏకాగ్రతతో రాసిన ఆనోట్స్ బయటకు పంపడం ఆయనకు పెద్ద సమస్య అయింది. ఆయనతోబాటు ఆయన భార్య కూడా అస్వస్థురాలుగానే వుంది. అప్పుడప్పుడూ వస్తూండే వదిన గారితో ఆయన ఆ నోట్స్ను బయటకు చేరవేశాడు.

అయితే ఆ మొత్తం నోట్స్ ప్రచురణకు నోచుకోలేదు. కొన్ని రచించిన భాగాలు మొదట ఇటాలియన్లో తరువాత ఇంగ్లీషుతో పాటు యితర భాషల్లోకి అనువదించబడ్డాయి. సంపాదకులు దానిని మూడు ప్రధాన భాగాలుగా విభజించారు. 1) చరిత్ర, సంస్కృతికి సంబంధించిన సమస్యలు. 2) రాజకీయ సమస్యలు. 3) ఆచరణలో తత్వశాస్త్రం. ఇందులో మొదటి రెండు భాగాలు తిరిగి మూడేసి సెక్షన్లుగా, మూడవ భాగం రెండు సెక్షన్లుగా పునర్విభజన చేశారు. అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం అత్యంత ప్రతిభావంతులైన వారిలో ఒకరైన గ్రాంసీ యొక్క అద్భుతమైన తాత్విక అవగాహన ఆ సంకలనంలో మనకు కనిపిస్తుంది.

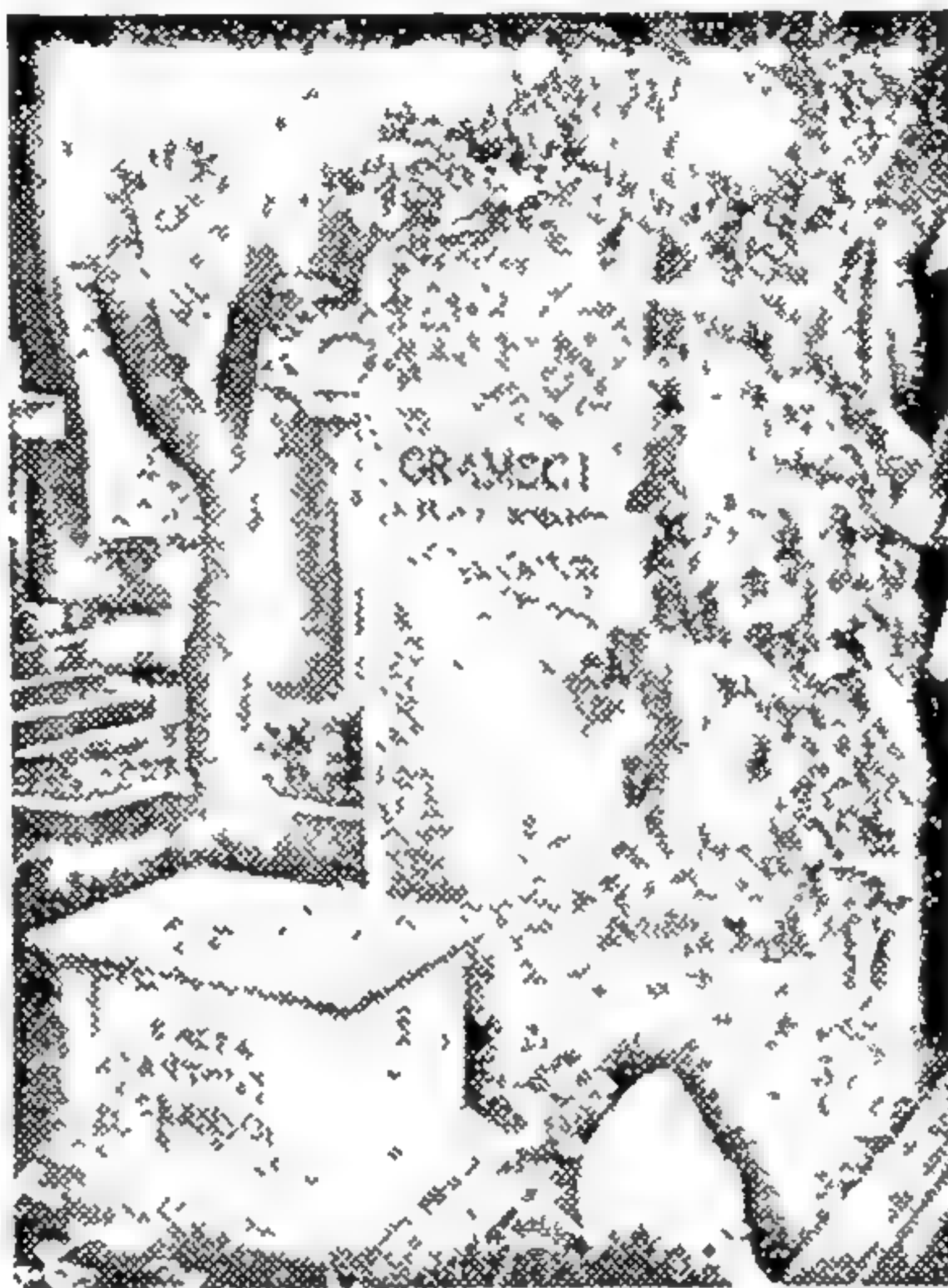
మేధావులు - శ్రామిక వర్గం

చరిత్ర, సంస్కృతి సమస్యలు అనే భాగంలోని మొదటి సెక్షన్కు "మేధావులు" అని శీర్షిక పెట్టాడు. ఈ సెక్షన్, విప్లవ కార్మిక వర్గానికి, అభ్యుదయ కామకులైన మేధావులకు మధ్య సన్నిహిత సంబంధాన్ని చర్చిస్తుంది. మేధావులు రెండు రకాలుగా వుంటారు. ఒకరు అన్ని వర్గాలనుండి వచ్చిన ప్రజాస్వామిక మేధావులు. మరొకరు విప్లవ కార్మిక వర్గంలో నుండే పెరిగి వచ్చిన వారు. ఈ యిరువురూ కలిసి విప్లవ కార్మిక వర్గ ఉద్యమకారులుగా వుంటారు.

ఏంగెల్స్ ఒక విషయంచెప్పారు. తరువాత దాన్ని లెనిన్ కూడా ఊటంకించారు. కార్మిక వర్గం తన చారిత్రక కర్తవ్యంగా పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను అధికారం నుండి తొలగించాలి. ఆ క్రమంలో అది త్రిముఖ పోరాటం చేయాలి. అది ఒకటి ఆర్థిక రంగంలో, రెండు రాజకీయ రంగంలో, మూడు సిద్ధాంత రంగంలో. ఈ మూడు రంగాలలోనూ ఉమ్మడి పోరాటం చేస్తేగాని పెట్టుబడిదారీ వర్గాన్ని పదవీచ్యుతుల్ని చేయడం సాధ్యంకాదు.

మేధావులు ఒక ప్రత్యేక వర్గం కాదని గ్రాంసీ స్పష్టం చేశాడు. అయితే వారు పాలక

“ ఏ దేశంలోనైనా గాని పాలక వర్గాల ఆధిపత్యం కొనసాగుతున్నంత కాలం, ఆ వర్గ ప్రయోజనాలను కాపాడే పద్ధతిలోనే అక్కడి విద్యావిధానం వుంటుంది. అలాంటి మేధావులనే అది రూపొందిస్తుంది. అందుచేతనే శ్రామిక వర్గమూ, తదితర రాడికల్ ప్రజాస్వామిక శక్తులూ తమకు అనుకూలరైన, మిత్రులైన మేధావులను తయారు చేసుకొనే లక్ష్యంతో ప్రత్యేక విద్యా కార్యక్రమాలకు రూపకల్పన చేసుకోవాలి. ”

గ్రాంసీ సమాధి: ఇప్పటికీ ప్రజలు నిత్యం సందర్శిస్తున్నారు

వర్గంలో భాగంగా వుంటారు. లేక కార్మిక వర్గ నాయకత్వంలోని శ్రామికులలో భాగంగా వుంటారు. ఈ రెండు గ్రూపుల మేధావుల మధ్య జరిగే ఐక్యతా- ఘర్షణ... ప్రజాస్వామ్యం, సోషలిజం కోసం జరిగే పోరాటంలో వారి పాత్ర... వీటి మీదనే మేధావుల సమస్యపై మార్క్సిస్టు అవగాహన ఆధారపడి వుంటుంది.

పట్టణ, గ్రామీణ మేధావుల మధ్య వున్న తేడాను కూడా గ్రాంసీ ప్రస్తావిస్తాడు. వారిలోనూ పైన చెప్పిన రెండు ధోరణులు వుంటాయి. కార్మిక వర్గ నాయకత్వం క్రింద శ్రామికులు, పట్టణ మేధావుల మధ్య వుండే ఐక్యత, సౌహార్దత ఒకవైపు, గ్రామీణ కార్మిక వర్గం నాయకత్వంలో గ్రామీణ శ్రామికులు- గ్రామీణ మేధావుల మధ్య ఐక్యత, సౌహార్దత మరోవైపు. ఇది విప్లవ వ్యూహానికి కీలకం. ఆ విధంగా అది పట్టణ, గ్రామీణ కార్మిక కర్షక మైత్రీ అన్న మార్క్సిస్టు- లెనినిస్టు సూత్రానికి దోహదపడాలి.

విద్యపై

కార్మిక వర్గం, పాక్షిక కార్మిక(సెమి ప్రొలిటేరియన్) వర్గం తదితర సెక్షన్ల నుండి మేధావులను తయారు చేసుకోవడం, అభివృద్ధి చేసుకోవడం యొక్క ప్రాముఖ్యతను గ్రాంసీ చెబుతాడు. ఏ దేశంలోనైనా గాని పాలక వర్గాల ఆధిపత్యం కొనసాగుతున్నంత కాలం, ఆ వర్గ ప్రయోజనాలను కాపాడే పద్ధతిలోనే అక్కడి విద్యావిధానం వుంటుంది. అలాంటి మేధావులనే అది రూపొందిస్తుంది. అందుచేతనే శ్రామిక వర్గమూ, తదితర రాడికల్ ప్రజాస్వామిక శక్తులూ తమకు అనుకూలరైన, మిత్రులైన మేధావులను తయారు చేసుకొనే లక్ష్యంతో ప్రత్యేక విద్యా కార్యక్రమాలకు రూపకల్పన చేసుకోవాలి. ఇందుకోసం గ్రాంసీ మన విద్యావిధానాన్ని ఆర్గనైజ్ చేసుకోవడానికి అనేక సూచనలు వేశాడు.

మొదటిది: విద్యను అందించే బాధ్యతను ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే తయారయ్యే మేధావులు మొత్తం సమాజానికి సేవ చేయాల్సిన అవసరం వుంది.

రెండవది: విద్య ప్రకృతి శాస్త్రాల, సామాజిక శాస్త్రాల సారాన్ని అందించేదిగా వుండాలి. అంతేకాక జీవితంలో ఏదేని వృత్తికి నైపుణ్యం అందించేదిగా వుండాలి. ఇక్కడే మార్క్స్ చెప్పిన దాన్ని గ్రాంసీ విపులీకరిస్తాడు. విద్య అన్నది విజ్ఞాన శాస్త్రం, సౌందర్య శాస్త్రం, సాహిత్యంలో వ్యక్తి యొక్క దృష్టిని విశాల పర్చేదిగా వుండాలి. వ్యక్తి మనోవైశాల్యతను పెంచేదిగా వుండాలి. చదువు పూర్తి కాగానే ఏదైనా ఒక వృత్తి చేపట్టగల సమర్థతను సమ కూర్చాలి.

మూడవది: విద్యా విధానం గురించి కూడా గ్రాంసీ చర్చిస్తాడు. కంరస్తం చేయడం అవసరమైన- లాటిన్, గ్రీక్ భాషలూ వాటి వ్యాకరణం కూడా విద్యలో ఒక ప్రధాన

“ కొన్ని సందర్భాలలో వ్యక్తి నిరంకుశత్వాలు కూడా సామాజిక అభివృద్ధికి దోహదం చేస్తాయంటాడు గ్రాంసీ. తద్విరుద్ధంగా కొన్ని నిరంకుశత్వాలు పూర్తిగా ప్రతీపశక్తులకు తోడ్పడుతాయంటాడు. కనుక ఈ రెండి మధ్య వుండే తేడాను గమనించాలి. అన్నింటినీ ఒకే గాటన కట్టి చూడలేమంటాడు. ”

భాగం. ఉన్నత విద్యకు వెళ్లిన కొద్దీ కంఠస్థం చేసే పద్ధతి వదిలివేసి స్వంతంగా అర్థం చేసు కునే పద్ధతికి మారాలి. కంఠస్థ పద్ధతి క్రింది తరగతుల్లో - క్రమ శిక్షణ అలవర్చుతుంది. స్వయం అధ్యయనం మనోవికాసానికి తోడ్పడు తుంది. పై తరగతుల్లో కంఠస్థ పద్ధతి మంచిది కాదు, అది వ్యక్తిత్వ వికాసానికి అవరోధంగా మారుతుంది అంటాడు.

భారత దేశానికి వర్తిస్తాయి

ఈ సూత్రాలు మన దేశానికి కూడా ఉపయోగిస్తాయి. ఇక్కడ కంఠస్థం చేయడానికే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం యిస్తున్నారు. ఉన్నత విద్యా సంస్థలకు వెళ్ళేసరికి సొంతంగా అధ్యయనం చేసే అవసరం వుంటుంది. కంఠస్థం పద్ధతి దానికి అది తోడ్పడదు. ఇక్కడ భారత విద్యా విధానం గూర్చి చెప్పే సూత్రం ఒకటి గుర్తుకు వస్తుంది. “నాలుగో వంతు జ్ఞానం ఉపాధ్యాయుడి నుండి రావాలి. మరొక నాలుగో వంతు నీ సహోధ్యాయుని నుండి, ఒక నాలుగో వంతు స్వయం అధ్యయనం నుండి, మిగతాది విద్యా నంతర జీవిత అనుభవం నుండి” రావాలి. కాని బ్రిటీష్ కాలం నుండి నేటి వరకు కూడా ఈ మంచి సూత్రం పట్టించుకోవడం లేదు.

విద్యారంగంలో సంస్కరణలు చేయాలని ఏనాటి నుండో డిమాండ్ వుంది. విద్య అందించే పద్ధతి (పెడోగోగీ) పైనా పునర్వి చారణ జరగాలి. అలాగే ప్రాథమిక స్థాయి నుండి స్నాతకోన్నత (పిజి) స్థాయి వరకు విద్య అందించే అన్ని సంస్థల బాధ్యత పూర్తిగా ప్రభుత్వమే వహించాలి. సామాజిక జీవితం లోని అన్ని యితర రంగాల లాగానే, విద్యా రంగం కూడా మరింతగా ప్రైవేటు రంగంలోకి నెట్టబడుతున్నది. పేద వర్గాల నుండి వచ్చే విద్యార్థులకు విద్య అందుబాటులోనికి రాకుండా పోతున్నది. అంతేగాక, మన విద్యాసంస్థలు, కాలేజీలనుండి బయటకు వచ్చే యువతీ యువ

కులు ఏ వృత్తికి పనికి రాని వారుగా తయారు చేయబడుతున్నారు. విద్యావంతులైన నిరుద్యో గుల జాబితాలోకి చేరిపోతున్నారు.

గ్రాంసీ రచనలు

ఆంటోనియో గ్రాంసీ రాసిన రాజకీ యాలపై నోట్స్, ఇటలీ చరిత్రపై నోట్స్... యీ రెండూ ఇటలీ యొక్క యావత్ ప్రపంచం యొక్క రాజకీయ పరిణామాలమీద మార్క్సిస్టు అవగాహనను పెంపొందిస్తాయి. ఈ నోట్స్ ఆధారంగా మార్క్స్, ఎంగెల్స్, లెనిన్లు వివరిం చిన అనేక సైద్ధాంతిక అంశాలను ఇటలీ నిర్దిష్ట పరిస్థితుకు అన్వయించుకునే సౌలభ్యం దొరుకుతుంది.

పైన ఉదహరించిన అంశాలు ఒక అయిదు ముఖ్యమైన మార్క్సిస్టు-లెనినిస్టు సూత్రాలపై స్పష్టత కలిగించడానికి తోడ్పడ తాయి. మార్క్సిస్టు, లెనినిస్టు సిద్ధాంతాన్ని ఆచరణలను మరింత సుసంపన్నం చేసే ఆ అయిదు భావనల (కాన్సెప్ట్స్) వివరణలోనికి వెళదాం.

(1) వ్యక్తి నిరంకుశత్వం-వర్గ నియంతృత్వం:

ఈ శీర్షిక కింద ఇటలీ చరిత్ర ప్రస్తావించబడింది. మానవ చరిత్రలో ప్రాచీన కాలంలోనూ, ఆధునిక యుగంలోనూ ‘వ్యక్తి నిరంకుశత్వం’ ఆవిర్భవించిన తీరుతెన్నుల్ని చర్చిస్తుంది. ప్రాచీన చరిత్రలో ‘సీజరిజం’ ఆధునిక చరిత్రలో ‘బోనాపార్టిజం’ దీనికి ఉదాహరణలు. గ్రాంసీ వీటి చారిత్రక నేపథ్యాన్ని విశ్లేషించాడు. సామాజిక, రాజకీయ ఘర్షణల ఫలితంగానే ఈ నిరంకుశత్వాలు ముందు కు వస్తాయని నిర్ధారించాడు. వరస్పర విరుద్ధమైన సామాజిక రాజకీయ శక్తుల మధ్య వుండే వైరుధ్యాలను పరిష్కరించుకుని సామాజిక శాంతిని సాధించలేని స్థితి. వీటిలో ఏ ఒక శక్తి రెండవదాన్ని నిర్ణయాత్మకంగా - స్పష్టంగా ఓడించలేని స్థితి. దాని ఫలితంగా ఆ రెంటి

మధ్యా ప్రతిష్ఠంభన ఏర్పడుతుంది.

ఈ నేపథ్యంలో ఒక ఆకర్షణీ య(చారిస్మాటిక్) వ్యక్తి రంగం మీదికి వచ్చి తన నిరంకుశత్వాన్ని ఏర్పర్చుకుంటాడు. ప్రాచీన చరిత్రలో, జూలియస్ సిజరూ, ఆధునిక చరిత్రో మొదటి, మరియు మూడవ నెపోలియన్ ఆ విధంగానే వచ్చారు.

కొన్ని సందర్భాలలో వ్యక్తి నిరంకు శత్వాలు కూడా సామాజిక అభివృద్ధికి దోహదం చేస్తాయంటాడు గ్రాంసీ. తద్విరుద్ధంగా కొన్ని నిరంకుశత్వాలు పూర్తిగా ప్రతీప శక్తులకు తోడ్పడుతాయంటాడు. కనుక ఈ రెండి మధ్య వుండే తేడాను గమనించాలి. అన్నింటినీ ఒకే గాటన కట్టి చూడలేమంటాడు.

ప్రాచీన చరిత్రలో జూలియస్ సీజ రూ, ఆధునిక చరిత్రలో ప్రథమ నెపోలియనూ అభివృద్ధికి దోహదం చేశారు. మరొక వైపు ఫ్రాన్స్ లో మూడవ నెపోలియనూ, జర్మనీలో బిస్మార్క్ ప్రతీపశక్తులకే ఎక్కువగా తోడ్పడ్డారు. ప్రజాస్వామిక శక్తులూ, శ్రామిక వర్గమూ ఈ రెండు రకాల వ్యక్తి నిరంకుశత్వాల మధ్య వుండే తేడాను గమనించాలంటాడు గ్రాంసీ.

గ్రాంసీ ఒక విషయం స్పష్టం చేశాడు. ముస్సోలిని నాయకత్వంలోని ఇటాలియన్ ఫాశిజంగాని, అడాల్ఫ్ హిట్లర్ నాయకత్వాన జర్మన్ ఫాశిజంగాని వ్యక్తి నిరంకుశత్వాలు కాదు. స్పెయిన్ లోనూ తక్కిన పశ్చిమ యూరప్ దేశాలలోనూ ఏర్పడిన నిరంకుశత్వాలతో పాటు ఇటాలియన్, జర్మన్ ఫాశిస్టు ప్రభుత్వాలు వర్గ నియంతృత్వాలు. అవి ఆ దేశాలలోని పెట్టుబడి దారీ వర్గంలోని అత్యంత ప్రతీపశక్తుల నియంతృత్వాలు.

ఇటాలియన్ చరిత్రపై గ్రాంసీ రాసిన నోట్స్ ఆఖరి పేరాలో ఇలా పేర్కొన్నాడు: “ప్రభుత్వాలు చేసే చట్టాల ద్వారా, కార్పొరేట్ సంస్థల ద్వారా దేశం యొక్క ఆర్థిక నిర్మాణంలో పెద్ద మార్పులు తీసుకు రాబడుతున్నాయి. ఒక విధమైన శాంతియుత(పాసివ్) విప్లవం యిందు లో యిమిడి వుంది. ఉత్పత్తిలో సామాజీకరణ, కో-ఆపరేటికరణ ప్రవేశ పెట్టబడుతూ వుంది. అయితే ఏవో కొద్ది నియంత్రణలూ కంట్రోళ్ళు మినహా వ్యక్తులూ, సమూహాలూ (గ్రూపులు) లాభాలు దండుకునే విధానాన్ని మాత్రం ముట్టు కోకుండానే ఈ మార్పులన్నీ జరుగుతున్నాయి. అదే సమయంలో మరింతగా అభివృద్ధి చెందిన కొన్ని దేశాలకు ముడిసరుకులపై గుత్తాధిపత్యం వుంది. పెట్టుబడిని అత్యధికంగా పోగు చేసుకుని వున్నాయి. వీటితో పోటీపడి మిగతావి తమ

వర్గ పరిమితుల్లో తమదేశ పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి శక్తుల్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాల్సి వుంటుంది. ఇటలీలోని సామాజిక సంబంధాల నిర్దిష్ట పరిస్థితుల్లో యిదొక్కటే పరిష్కార మార్గం అవుతుంది”.

కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ ఏడవ మహాసభ అవగాహ కూడా ఇదే. “పెట్టుబడిదారీ వర్గపు అత్యంత ప్రతీప విభాగపు అతి నగ్నమైన ఉగ్రవాద నియంతృత్వమే ఫాసిజం” అని మహాసభ ఫాసిజాన్ని నిర్వచించింది. దాని ఆధారంగానే ప్రపంచ విప్లవోద్యమం కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ నాయకత్వంలో - ఫాసిజంపై బహుముఖ దాడికి పూనుకుంది. ఇటలీ ఫాసిజాన్ని, జర్మనీలో నాజీయజాన్ని దెబ్బతీసింది. ఇది ప్రపంచ కార్మిక ఉద్యమానికి, ప్రజాస్వామిక ఉద్యమానికి కీలకమైన మలుపు. కాని ఈ విజయాలను చూడటానికి అప్పటికి గ్రాంసీ జీవించలేదు.

2) కార్మికవర్గ నియంతృత్వం:

ప్రపంచ ఫాసిజానికి వ్యతిరేకంగా కమ్యూనిస్టు నాయకత్వం నిలబడింది. కమ్యూనిస్టుల ధ్యేయం కార్మికవర్గ నియంతృత్వం. మార్క్స్, ఎంగెల్స్లు దీన్ని ప్రాథమికంగా ప్రతిపాదించినా, సోవియట్ యూనియన్లో దీనిని లెనిన్ మరింత నిర్దిష్ట పరిచాడు. ఆచరణలోకి తెచ్చాడు. ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం అనేక పత్రాలలో చెప్పినట్లుగానే, గ్రాంసీ తన నోట్స్లో వివరణ ఇచ్చాడు. కార్మిక కర్షకమైత్రి పునాదిగా, జాతీయ విముక్తి ఉద్యమాల, ప్రజాస్వామిక విప్లవ ఉద్యమాల విశాల ఐక్యతతో ఫాసిజాన్ని ఎదుర్కోవాలని సూచించాడు.

నిజానికి, పాసిజం ఒక దృఢమైన అంతర్జాతీయ శక్తిగా ఆవిర్భవించడానికంటే ముందే లెనిన్ కార్మికవర్గ నియంతృత్వ భావనను విశదీకరించాడు. ఇందులో శ్రామిక జనావళికి పూర్తి ప్రజాస్వామిక స్వేచ్ఛ ఉంటుంది. పాలకవర్గ ప్రతినిధులపై మాత్రం నిర్దాక్షిణ్యమైన అణచివేత ఉంటుంది. అందుకనే సోవియట్లో యుద్ధ కమ్యూనిజం (వార్ కమ్యూనిజం) విధానాన్ని విజయవంతంగా అమలు చేసిన అనంతరం లెనిన్ “నూతన ఆర్థిక విధానాన్ని” ప్రవేశపెట్టాడు.

కార్మికవర్గ రాజ్యం - కర్షక ప్రజాబాహుళ్యం యొక్క దృఢమైన ఐక్యత ఈ నూతన విధానానికి ప్రాతిపదిక.

సోషలిజం నిర్మాణ దశలో సోవియట్ యూనియన్ లాంటి వెనకబడిన దేశాలు తమ దేశ ఉత్పత్తి శక్తుల్ని అభివృద్ధి

“ నిజానికి, పాసిజం ఒక దృఢమైన అంతర్జాతీయ శక్తిగా ఆవిర్భవించడానికంటే ముందే లెనిన్ కార్మికవర్గ నియంతృత్వ భావనను విశదీకరించాడు. ఇందులో శ్రామిక జనావళికి పూర్తి ప్రజాస్వామిక స్వేచ్ఛ ఉంటుంది. పాలకవర్గ ప్రతినిధులపై మాత్రం నిర్దాక్షిణ్యమైన అణచివేత ఉంటుంది. ”

రాతిలో చెక్కుబడిన గ్రాంసీ విగ్రహం

చేసుకోవడానికి - కార్మికవర్గ రాజ్యపు అజమాయిషీలో - దేశీయ, విదేశీయ గుత్త పెట్టుబడిదారుల సహాయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుందని లెనిన్ చెప్పాడు. సోవియట్ యూనియన్ ఆనాడు అత్యంత క్లిష్టమైన పరిస్థితుల్లో ఉండింది. ఒకవైపు పెట్టుబడిదారీ దేశాల దిగ్బంధనం. శతృమూకల చొరబాటు. తీవ్రమైన వర్గ శతృవుల మధ్య తాను ఏకాకి. ఈ స్థితితో దేశాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేసుకోవాల్సి ఉంది.

లెనిన్ ఒక సంగతి స్పష్టం చేశాడు. సోషలిజం యొక్క భవితవ్యం ఆర్థిక ఉత్పత్తి రంగంలో పెట్టుబడిదారి విధానంపై ఆధిక్యత సంపాదించడంపైన ఆధారపడి ఉంటుందన్నారు.

లెనిన్ తన జీవిత చివరి నెలల్లో - ‘నూతన ఆర్థిక విధాన’ సారాంశంపై చేసిన వివరణ మార్క్సిజానికి బంగారు గని లాంటిది. వీటి పైన గ్రాంసీ ఎక్కువగా ఆధారపడ్డాడు. లెనిన్ కడసారిగా చేసిన తన ప్రసంగాలలో,

వ్యాసాలలో, ఉదహరించి, వివరించిన భావాలను మరింతగా గ్రాంసీ తన రాజకీయ నోట్స్లో వరిపుష్పం చేశాడు. లెనిన్ మరణానంతరం జరిగిన పరిణామాలూ, అనుభవాల వెలుగులో ఆ భావనలను మరింతగా అభివృద్ధిపర్చిన ఖ్యాతి గ్రాంసీకి దక్కుతుంది.

ఈ సందర్భంగా లెనిన్ తరువాత మరొక గొప్ప మార్క్సిస్టు - లెనినిస్టును గురించి చెప్పుకోవాలి. ఆయనే మావో సె టుంగ్. లెనినిస్ట్ భావాలను చైనా నిర్దిష్ట పరిస్థితులకు మావో ప్రతిభావంతంగా అన్వయించుకున్నాడు. జనతా ప్రజాస్వామిక నియంతృత్వ (పీపుల్స్ డెమోక్రాటిక్ డిక్టేటర్ షిప్) సిద్ధాంతంతో - కార్మికవర్గ నియంతృత్వ భావనను మరింత సంపన్నవంతం చేశాడు. లెనిన్ బాటలోనే ఆయన సాధారణ ప్రజానీకానికి ప్రజాస్వామ్యం, పరాజిత పాలక వర్గాలపై నియంతృత్వం అనే సిద్ధాంత సారాన్ని అమలు చేశాడు.

3) కార్మికవర్గ విప్లవపార్టీ:

ఈ సందర్భంలో గ్రాంసీ రాసిన “ఆధునిక యువరాజు” అనే భాగం ప్రాముఖ్యత సంతరించుకుంటుంది. (ప్రసిద్ధ ఇటలీ రాజకీయ శాస్త్రవేత్త మాఖియవిల్లి - స్టేట్ పాలసీని ఏ విధంగా రూపొందించి అమలుచేయవల్సిందీ తన ‘యువరాజు’ (ప్రిన్స్) అన్న రచనలో వివరించాడు. గ్రాంసీకి కార్మికవర్గ విప్లవ పార్టీయే ఆధునిక యువరాజు (మోడరన్ ప్రిన్స్). దీనిపై గ్రాంసీ రచన కూడా మార్క్సిస్టు - లెనినిస్ట్ రాజకీయ శాస్త్ర భావజాలానికి స్వర్ణ పేటిక లాంటిదే. మాఖియవిల్లి యొక్క ఆదర్శ పరిపాలకుడు “ప్రిన్స్”కు భిన్నంగా - కార్మిక వర్గ విప్లవ పార్టీని ఆదర్శవంతమైన జాతీయ పరిపాలకుని స్థాయికి తీసుకువెళతాడు. కార్మికవర్గ విప్లవపార్టీ ఫాసిస్టు వ్యతిరేక పోరాటానికి నాయకత్వం వహించాలి. ఆధునిక

●● శ్రామికవర్గం రాజ్యాధికారాన్ని పటిష్టపరచు కోవాలంటే పౌర సమాజంపై అది పట్టు సాధించాలి. రాజకీయ పార్టీల, క్రియాశీల ప్రజా సంఘాల కార్యక్రమాల ప్రాముఖ్యత ఇందులోనే ఉంది. ప్రజాస్వామిక సముదాయాల సానుకూల అభిప్రాయం, సానుభూతి, సహకారం, మద్దతు అవసరం. అది లేకుండా ఫాసిస్టు రాజ్యంలో గానీ, పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య రాజ్యంలో గాని అంతర్లీనంగా ఉన్న బూర్జువా నియంతృత్వాన్ని సవాలు చేయడం సాధ్యం కాదు. ●●

ప్రజాస్వామ్యం కోసం పోరాడాలి. వలస వాదానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడాలి. ఇంతటి బృహత్ కర్తవ్యాలకు అర్హత పొందాలంటే శ్రామిక జనావళికి ప్రకృతి, సామాజిక శాస్త్రాల ప్రాథమిక అవగాహన కలిగించాలి పార్టీలో విశాలమైన అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యంతోపాటు, కేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్య సూత్రంపై అవగాహన ఉండాలి. ఉక్కు క్రమశిక్షణను అలవర్చుకోవాలి. వీటికి కావాల్సిన రాజకీయ, నిర్మాణ సంబంధమైన విద్య అవసరం.

విప్లవ శక్తుల్ని సమీకరించి, వాటికి నాయకత్వం వహించి, ఫాసిజాన్ని, వలసవాదాన్ని జయించి, శ్రామికవర్గ విముక్తి సాధించడానికి - ప్రపంచంలోని సంపన్న దేశాల్లోగాని, బడుగు దేశాల్లో గాని, పై విధంగా అన్ని హంగులు సమకూర్చుకున్న పార్టీగా తయారు కావాలి.

ఇదొక మహత్తరమైన భావన. మార్క్సు - ఎంగెల్స్ లు 'ప్రపంచ కార్మికులారా ఏకం కండు' అని పిలుపిచ్చారు. లెనిన్ దాన్ని ఇంకా విస్తృత పర్చాడు. "ప్రపంచంలోని అణగారిన ప్రజలంతా ఏకం కావాలి" అన్నాడు. "ప్రపంచ కార్మికులు" అన్న పదం ప్రధానంగా - మొదటి, రెండవ ఇంటర్నేషనల్ భావనలో యూరప్ లోని సంపన్న దేశాలకు పరిమితమైనది. అందుకు భిన్నంగా లెనిన్ నాయకత్వం వహించిన "మూడవ ఇంటర్నేషనల్" ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల విప్లవ పార్టీల సముదాయం. ఈ అర్థంలోనే గ్రాంసీ మాఖియవిల్లి "ప్రిన్స్" కు ప్రత్యామ్నాయంగా "ఆధునిక యువరాజు" (శ్రామికవర్గ పార్టీ) ను ప్రతిష్ఠించాడు !

4) పౌరసమాజం - రాజ్యం:

మార్క్సిజం, లెనినిజానికి గ్రాంసీ మరొక విధంగా కూడా తోడ్పడ్డాడు. ఆయన 'పౌరసమాజ' భావనను మరింత అభివృద్ధి పరిచి పదును/మెరుగు పెట్టాడు. రాజకీయ సమాజం (స్టేట్) పౌర సమాజానికి భిన్నమైనది. అయితే

రెంటిక్ పరస్పర సంబంధం ఉంది. రాజ్యం (స్టేట్) మీద ఏ వర్గం సంపూర్ణ అధికారం చెలాయించగలుగుతుందో ఆ వర్గం 'పౌర సమాజం' పై కూడా ఆధిపత్యం (హెజిమోని) కలిగి ఉండాలి. హిట్లర్, ముస్సోలినీల ఆధిపత్యం కింద ఉన్న ఫాసిస్టు రాజ్యాలు కూడా జర్మన్, ఇటాలియన్ ప్రజల మద్దతు పాక్షికంగానైనా పొందే ఉన్నాయి. మొదటి ప్రపంచయుద్ధంలో తమను ఓడించిన రాజ్యాలపై వారికున్న ఆగ్రహం ప్రతీకారవాంఛ దానికి ప్రాతిపదిక. కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ నాయకులు ఒక విషయాన్ని స్పష్టం చేశారు. అదేమంటే ఫాసిస్టు ప్రభుత్వాలు రాజ్యాధికారాన్ని కేవలం అణచివేతతోనే చెలాయించలేరు. తమవైపు ప్రజాసమాహాన్ని తప్పుకోగల శక్తియుక్తులమీద కూడా వారు ఆధారపడతారు.

శ్రామికవర్గం కూడా రాజ్యాధికారాన్ని పటిష్టపరచుకోవాలంటే పౌర సమాజంపై అది పట్టు సాధించాలి. రాజకీయ పార్టీల, క్రియాశీల ప్రజా సంఘాల కార్యక్రమాల ప్రాముఖ్యత ఇందులోనే ఉంది. ప్రజాస్వామిక సముదాయాల సానుకూల అభిప్రాయం, సానుభూతి, సహకారం, మద్దతు అవసరం. తద్వారానే 'ఆధునిక యువరాజు' (విప్లవ పార్టీ) పౌర సమాజం మీద, రాజ్యం మీద తన పట్టు నిలుపుకోగలుగుతాడు. అది లేకుండా ఫాసిస్టు రాజ్యంలో గానీ, పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య రాజ్యంలో గాని అంతర్లీనంగా ఉన్న బూర్జువా నియంతృత్వాన్ని సవాలు చేయడం సాధ్యం కాదు.

ఇదేదో గ్రాంసీ కొత్తగా చెప్పింది కాదు. అయితే మార్క్సు, ఎంగెల్స్, లెనిన్ లు ప్రతిపాదించిన ప్రాథమిక సూత్రాలను మరింత గా పరిపుష్టం చేయడంలోనే గ్రాంసీ ప్రత్యేకత ఉంది.

5) అమెరికానిజం - ఫోర్డిజం:

ఆధునిక పెట్టుబడిదారీ విధానం

యొక్క నిర్మాణంలో, పని విధానంలో వస్తున్న మార్పుల్ని గమనించడంలోనూ, గ్రాంసీ కున్న దూరదృష్టి కనిపిస్తుంది. బ్రిజన్ నోట్ బుక్స్ లోని రాజకీయ విభాగపు "అమెరికానిజం - ఫోర్డిజం" అన్న సెక్షన్ లో అమెరికా పెట్టుబడిదారీ విధానపు కొత్త ముఖాన్ని ఆవిష్కరించాడు. పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో బూర్జువాజీ, పౌరసమాజంపై తన పట్టును భద్రపరచుకుంటున్న వైనం అది.

1920 - 1930 దశకాలలో పెట్టుబడిదారీదేశాలలో వస్తున్న ఆర్థిక - రాజకీయ సంక్షోభాలకు ఒక పరిష్కార మార్గంగా ఫాసిజాన్ని ఎంచుకున్నారు. అదే ఇటలీలో, జర్మనీలో, యితర గుత్తపెట్టుబడిదారీ దేశాలలో జరిగింది. దానికి తోడుగా, శ్రామికవర్గంలోని ఒక సెక్షన్ను తమవైపు వుంచుకోవడానికి, కమ్యూనిజం వైపు అది పోకుండా కాపాడుకోవడానికి, అనుసరించిన మరో మార్గం.

సోవియట్ అవతరించిన ఒక దశాబ్దంపై చిల్లర తరువాత అమెరికా అధ్యక్షుడు రూజ్ వెల్ట్ 'న్యూడీల్' అనే విధానం ప్రవేశ పెట్టాడు. హెన్రీ ఫోర్డ్ లాంటి వారు కొన్ని కొత్త చర్యలు చేపట్టారు. ఇవి అమెరికాలోనే కాక, మొత్తం పెట్టుబడిదారీ దేశాలలోనే కొన్ని భ్రమలు కల్పించాయి. పెట్టుబడిదారీ విధానం ఏదో 'రిపేర్' చేయబడుతుందనీ సోషలిజానికి ప్రత్యామ్నాయాన్ని తయారు చేస్తూందనీ భ్రమలు కలగడానికి ఆచరణ తోడ్పడ్డాయి.

అక్టోబరు విప్లవం జరిగిన 80 సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఏ ఒక్క అభివృద్ధి చెందిన పెట్టుబడిదారీ దేశంలోనూ కార్మిక వర్గ విప్లవం జయప్రదం కాకపోవడంలోనే - ఆ చర్యలు ప్రాముఖ్యత అర్థమవుతుంది. మరోవైపు కార్మిక వర్గ విప్లవం విజయవంతమైన ప్రద్రమ దేశం - సోవియట్ యూనియన్ లో సోషలిజం వెనకడుగు వేసింది. రాజకీయంగా బూర్జువా పార్లమెంటరీ విధానం, ఆర్థికంగా పెట్టుబడిదారీ విధానం నెలకొన్నాయి. ఒక విషయం స్పష్టంగా గమనించాలి. తరుణ సోషలిజానికి (Existing Socialism) తగిలిన యీ గాయం యుద్ధ భూమిలో కాదు. యుద్ధంలో అయితే సోషలిజం హిట్లర్ జర్మనీని మట్టి కరిపించింది. అమెరికాతో అణ్వాయుధ శక్తిలోనూ, ఏమాత్రం తీసిపోలేదు. సోవియట్ లోనూ, తూర్పు యూరప్ లోనూ వచ్చిన పరాజయం సరిగా లెనిన్ వూహించిన కారణాలతోనే జరిగింది. ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ప్రపంచ సోషలిజానికి మధ్య జరిగే చారిత్రాత్మక

పోరాటం ఆర్థిక ఉత్పత్తి రంగంలో జరుగుతుంది.

ప్రపంచ సోషలిజం, ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానం మధ్య పోరాట అణు యుద్ధంగా జరగలేదు. నూతన శాస్త్ర సాంకేతిక విప్లవం - తాత్కాలికంగానైనా - సోషలిజం కంటే పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని ఉన్నతస్థానంలో నిలబెట్టింది; ఈ రెండు విధానాల మధ్య సహజీవనంతోపాటు - పోటీ, అన్న లెనినిష్టు సూత్రం యొక్క వాస్తవం రుజువైంది. తన రాజకీయ నోట్స్లో ముందుచూపుతో దీనిని వివరించడంలోనే గ్రాంసీ ప్రతిభ కనిపిస్తుంది.

తత్వశాస్త్ర నోట్స్

గ్రాంసీ తన 'ప్రిజన్ నోట్సు' వివరించడానికి 'ఆచరణలో తత్వశాస్త్రం' అని శీర్షిక పెట్టాడు. ఇది రెండు సెక్షన్లుగా విభజించి వుంది. ఒకటి 'తత్వశాస్త్ర అధ్యయనం. రెండవది 'మార్క్సిజం సూత్రాలు'.

దీనికి ఈ శీర్షిక ఎందుకు పెట్టారన్న ప్రశ్న రావచ్చు. మార్క్స్ తన "ప్యూయర్ బా" గ్రంథంలో "తత్వవేత్తలు ప్రపంచబానికి రకరకాల భాష్యాలు చెబుతూ వచ్చారు. కాని దానిని మార్పడం ఎలాగన్నదే అసలు విషయం" అంటాడు. అందుకే 'ఆచరణ' కు ప్రాముఖ్యత.

మార్క్స్, ఎంగెల్స్, లెనిన్ రచనల న్నింటి సారాంశం చూడండి. అంతర్వాహినిగా 'ఆచరణ' గురించిన వక్కాణింపు కనిపిస్తుంది. మానవ సమాజంలో అనేక అద్భుతాలను శ్రామికులు సృష్టించడాన్ని వారు నిశితంగా గమనించారు. అందుకే వారి తాత్విక భావనల (Theoretical Concepts) కు శ్రామిక జనావళి యొక్క 'కార్యాచరణ'నే పునాదిగా చేసుకున్నారు.

తరువాత కాలంలో మావో సె టుంగ్ ప్రసిద్ధ రచన "ఆచరణ గురించి". ఈ విషయం పై ఇది మరింత వివరణ యిస్తుంది. శ్రామికుల కార్యాచరణ నుండే మార్క్సిస్టులు నిరంతరం నేర్చుకుంటారు. దాని నుంచే సిద్ధాంతా (Theory)న్ని మెరుగు పర్చుకుంటారు. ఈ భావనలను విప్లవ కార్యాచరణతో తిరిగి ప్రజల వద్దకు తీసుకు వెళతారు. దీనిలో నుండి వచ్చే అనుభవాలను స్వీకరిస్తారు. ఇదొక నిరంతర ప్రక్రియ. మార్క్స్, ఎంగెల్స్లు ప్రవచించిన సిద్ధాంత-ఆచరణ సమన్వయం ఇదే. సిద్ధాంతం-ఆచరణ ప్రత్యేకంగా వుంటూనే పరస్పర సమన్వయంతో వుంటాయి.

గ్రాంసీ - "ఆచరణలో తత్వశాస్త్రం" అని ఒక అధ్యాయానికి పేరు పెట్టడం యీ

66 బుఖారిన్ రచనకు గ్రాంసీ విమర్శ చేసి ఆరు దశాబ్దాలు కావస్తోంది. గతితర్కాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో వైఫల్యం బుఖారిన్ కే పరిమితం కాలేదని ఇప్పుడు మనకు తెలుస్తోంది. ఆనాడు బుఖారిన్ ను విమర్శ చేసిన సోవియట్ నేతలు లెనిన్, తరువాత గ్రాంసీ చేసిన హెచ్చ రికలు పాటించలేదు. దానితోపాటు సోషలిస్టు వ్యవస్థ నిర్మాణక్రమంలోనూ, ఆచరణలోనూ మరికొన్ని పొరపాట్లు దొర్లాయి. 99

అవగాహనతోనే అయి వుండాలి. మార్క్సిస్టు తత్వశాస్త్రం అద్దాల మేడలో కూర్చునే పండితులు, సాధారణ ప్రజానీకంతో సంబంధం లేకుండా చేసే ఆలోచన కాదు. మార్క్సిస్టులకు తత్వశాస్త్రం సాధారణ ప్రజానీకపు నిత్య జీవిత పోరాటాల నుండే ఉద్భవిస్తుంది. ఈ వాస్తవాన్ని స్పష్టం చేయడానికే గ్రాంసీ ప్రయత్నం చేశాడు.

తత్వశాస్త్ర నోట్స్లో మార్క్స్, ఎంగెల్స్ల రచనలన్ని ఎలా అధ్యయనం చేయాలో వివరిస్తాడు.

దాని రెండవ సెక్షన్లో - 'మార్క్సిజం యొక్క సమస్యలను స్పృశించాడు. మానవ సమాజంలో నిత్యం మార్పులు వస్తూనే వున్నాయి. దానికి సంబంధించిన గతితర్కాన్ని, పార్థకీకతను అవగాహన (mantering) చేసుకోవాలి. గతి తార్కిక భౌతిక వాదం అన్నది ప్రకృతిలో వున్న వైరుధ్యాలనూ, మానవ సమాజంలో వుండే వైరుధ్యాలనూ, అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆలోచనాక్రమంలో వస్తూండే వైరుధ్యాలనూ అధ్యయనం చేస్తుంది. మరో మాటల్లో చెప్పాలంటే, ఆ మూడు సమస్యలనూ పరిశీలించి పరిష్కరించే పని గతి తార్కిక భౌతికకవాదం చేస్తుంది.

బుఖారిన్ ప్రసిద్ధ మార్క్సిస్టు మేధావులో ఒకడు. ఈయన్ని గురించి లెనిన్ తమ కేంద్రకమిటీకి రాసిన లేఖలో చెప్పాడు. "అతను గొప్ప సిద్ధాంతకర్త. కాని తనకు గతితర్కాన్ని గురించిన సరైన అవగాహన లేదు" అని. లెనిన్ వెలిబుచ్చిన ఈ అంచనాపై గ్రాంసీ వివరణ యిస్తాడు. బుఖారిన్ తన గ్రంథానికి పెట్టిన "పాపులర్ సోషియాలజీ (Popular Socialogy)" అనే పేరుకు అభ్యంతరం చెబుతాడు. గతితార్కిక భౌతిక వాదం 'సమాజ శాస్త్రం' కాదు - అది తత్వశాస్త్రం అంటాడు గ్రాంసీ. "సమాజశాస్త్రం" పరిధి పరిమితం.

అది సమాజ జీవితాన్ని, దాని చరిత్రనూ మాత్రమే వివరిస్తుంది. అందుకు భిన్నమైనది తత్వశాస్త్రం. అది మానవుడు అన్ని కోణాలనూ, అతడి చుట్టూ వుండే సమాజ జీవితాన్ని విశ్లేషిస్తుంది.

మానవుని చుట్టూ వుండే ప్రకృతి, అతడు శ్రమచేస్తూ జీవిస్తూ వుండే సమాజం, అతడు ఆలోచన చేసే విధానం... ఇవి అభివృద్ధి క్రమంలో జరిగే నిరంతర చలన ప్రక్రియలు. ఈ అభివృద్ధి క్రిందిస్థాయి నుండి ఉన్నత దశకు చేరడమూ అందులో భాగమే. గతితార్కిక భౌతికవాద సారాంశం అది.

ప్రకృతి, సమాజం, ఆలోచన, ఈ మూడూ నిరంతర చలనశీలత కలిగివుంటాయి. ఆ మూడింటిలో వుండే అంతర్గత వైరుధ్యాలు ఆ చలనశీలతకు ప్రాతిపదికలు. ఐక్యత - ఘర్షణలతోనే యీ వైరుధ్యాలు చలనశీలతకు, అభివృద్ధికి మార్గం వేస్తాయి. అంతేకాని మానవ సమాజ అధ్యయనం, బుఖారిన్ భావించినట్లు 'సమాజశాస్త్రం' కాదు. అదొక తత్వశాస్త్రం. బుఖారిన్ గ్రంథాన్ని ఈ కోణం నుండే గ్రాంసీ వివరణాత్మక మైన విమర్శ చేశాడు.

లెనిన్ అనంతర సోవియట్ సమాజంలో

వచ్చిన వక్రీకరణకు మూలాలు

బుఖారిన్ రచనకు గ్రాంసీ విమర్శ చేసి ఆరు దశాబ్దాలు కావస్తోంది. గతితర్కాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో వైఫల్యం బుఖారిన్ కే పరిమితం కాలేదని ఇప్పుడు మనకు తెలుస్తోంది. ఆనాడు బుఖారిన్ ను విమర్శ చేసిన సోవియట్ నేతలు లెనిన్, తరువాత గ్రాంసీ చేసిన హెచ్చ రికలు పాటించలేదు. దానితోపాటు సోషలిస్టు వ్యవస్థ నిర్మాణక్రమంలోనూ, ఆచరణలోనూ మరికొన్ని పొరపాట్లు దొర్లాయి.

మహత్తర అక్టోబరు విప్లవ విజయానంతరం సోవియట్ యూనియన్ లో సోషలిస్టు నిర్మాణ కార్యక్రమం ప్రారంభం అయింది.

“ సోవియట్ యూనియన్ పతనానికి కారణం అమెరికా ఆధ్వర్యంలో ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానపు మిలిటరీ శక్తి కాదు. సోవియట్ ఆధ్వర్యంలోని సోషలిస్టు కూటమికి అమెరికా ఆధ్వర్యంలోని పెట్టుబడిదారీ కూటమికి మధ్య జరిగిన బ్రహ్మాండమైన మిలిటరీ ఘర్షణలో ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ప్రపంచ సోషలిస్టు కూటమిని ఓడించలేక పోయింది. సోవియట్ యూనియన్ లోనూ, సోషలిస్టు నిర్మాణంలోనూ వచ్చిన అంతర్గత బలహీనతలే ఆ పతనానికి కారణం. ”

ఇక్కడ రెండు విషయాలు ప్రస్తావించాలి. పెట్టుబడిదారీ విధానం నుండి విడివడిన మొట్టమొదటి ఏకైక దేశం అది. అంతేకాక అన్ని విధాలా బాగా వెనకబడివున్న ఏకైక దేశం అది. లెనిన్ ఈ ప్రాథమిక వైరుధ్యాన్ని డీల్ చేసిన పద్ధతి గమనిస్తే, గతీతార్కిక సిద్ధాంతం - ఆచరణకు సంబంధించి ఆయనకున్న లోతైన అవగాహన మనకు కనిపిస్తుంది.

అక్టోబరు విప్లవ విజయం, సోషలిస్టు సమాజ నిర్మాణ ప్రారంభంతోనే ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానానికి సోషలిజానికి మధ్య వున్న వైరుధ్యాలన్నీ పరిష్కారమై పోయాయన్న భ్రమలు లెనిన్ కు ఎన్నడూ లేవు. పైగా ఆ వైరుధ్యాలు తీవ్రతరం కావడమే కాక నూతన రూపాలు తీసుకుంటున్నాయి. లెనిన్ అనాడు నూతనంగా ఆవిర్భవిస్తున్న సోషలిస్టు సమాజానికి నాయకుడు. ఆయనకు ఒక స్పష్టత వుంది. ప్రపంచ విప్లవాలకు సహాయం చేయడం సంగతి అలా వుంచి, తన ఉనికిని కాపాడుకోవాలన్నా, సోవియట్ యూనియన్ బహుముఖమైన పోరాటాలు చేయాల్సి వుంది.

సోషలిస్టు నిర్మాణానికి ప్రథమ దశగా - యుద్ధ కమ్యూనిజం (War Communism) తో ప్రయోగం చేసి కొంత విజయం సాధించాడు. తరువాత ‘నూతన ఆర్థిక విధానం’ అనే ఒక కొత్త భావన ప్రవేశపెట్టాడు. సోవియట్ యూనియన్ ఆర్థిక ఉత్పత్తి రంగాలలో గనక పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని అధిగమించగలిగితే దాని ప్రభావం ప్రపంచ విప్లవాల మీద వుంటుందన్నాడు. ఇది జరగాలంటే కార్మిక కర్షక మైత్రి కొనసాగాలి. సోవియట్ రాజ్యం యొక్క బహుళజాతుల ఐక్యత భద్రంగా వుండాలి. పాలక కమ్యూనిస్టు పార్టీని ఐక్యపర్చాలి. కార్మికవర్గ నాయకత్వాన జరిగే సోషలిస్టు పునర్నిర్మాణానికి సహాయ పడడానికి ముందుకు వచ్చే దేశీయ, విదేశీ పెట్టుబడిదారుల సహాయం తీసుకోవాలి.

ఈ ఆలోచనకు విరుద్ధమైన ఒక

యాంత్రిక భావన లేకపోలేదు. సోవియట్ లో రాజకీయంగా మిలిటరీపరంగా, పూర్తి ఆధిక్యత సాధించామనీ చుట్టూ వున్న పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంతో నిరంతర ఘర్షణ పడవచ్చన్నదీ భావన. రష్యాలోనూ, సోవియట్ సమాజంలోనూ వున్న అంతర్గత వైరుధ్యాలు పూర్తిగా పరిష్కారమై పోయాయన్న అభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఇక సోవియట్ యూనియన్ లో సోషలిజం దశనుండి కమ్యూనిజానికి పరిణామం చెందడమే తరువాయి అనీ ఏకైక దేశంలో అది జరుగుతుందనే పొరపాటు అవగాహన అనాడు కృపేవ్, బ్రెజ్నెవ్ ల మాటల్లో ధ్వనించింది. ఇది ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానం యొక్క బలాన్ని పూర్తిగా తక్కువ అంచనా వేయడమే.

ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం గమనించాలి. సోవియట్ యూనియన్ పతనానికి కారణం అమెరికా ఆధ్వర్యంలో ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ విధానపు మిలిటరీ శక్తి కాదు. సోవియట్ ఆధ్వర్యంలోని సోషలిస్టు కూటమికి అమెరికా ఆధ్వర్యంలోని పెట్టుబడిదారీ కూటమికి మధ్య జరిగిన బ్రహ్మాండమైన మిలిటరీ ఘర్షణలో ప్రపంచ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ప్రపంచ సోషలిస్టు కూటమిని ఓడించలేక పోయింది. సోవియట్ యూనియన్ లోనూ, సోషలిస్టు నిర్మాణంలోనూ వచ్చిన అంతర్గత బలహీనతలే ఆ పతనానికి కారణం.

ఇలా ఎందుకు జరిగింది? లెనిన్ వారసులు ఆయన ప్రవచించిన విశాల సూత్రాల నుండి వైదొలగడం వల్లనే. ఆర్థిక నిర్మాణంలో కాపిటలిష్టు ప్రపంచాన్ని అధిగమించ లేకపో వడం, అందుకు అవసరమైన స్వదేశీ, విదేశీ కాపిటలిజాన్ని ఉపయోగించుకుని పటిష్టమైన పాదార్థిక ఉత్పత్తిని సాధించలేకపోవడం, రైతాంగ నమన్యనూ, జాతుల నమన్యనూ పరిష్కరించడంలో వచ్చిన వక్రీకరణలు; (de-

viations) అన్నింటినీ మించి, దేశంలోనూ, కమ్యూనిస్టు పార్టీలోనూ అంతర్గత ప్రజాస్వామ్య, సోషలిస్టు ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలను ఉల్లంఘించడం... యివన్నీ కారణాలు. వీటివల్ల సోవియట్ ప్రజానీకానికి - సోవియట్ నాయకత్వానికి మధ్య పెద్ద అగాధం ఏర్పడింది. బుష్ లకూ, క్లింట్న్ లకూ వారి పంట పండించుకోవడానికి ఇదొక సారవంతమైన నేలగా ఉపయోగపడింది. వారు దాన్ని పూర్తిగా వినియోగించు కున్నారు.

ఈ పొరపాట్లను సరిచేసుకోవడానికి బదులు, కృశేవ్ నుండి గోర్బచేవ్ వరకు సోవియట్ నాయకత్వం - మార్కెట్ ఆర్థిక విధానాన్ని, బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఆశ్రయించింది. అదీ పందొమ్మిది వందల ఎనభై, తొంభైల విషాదం.

గ్రాంసీ సేవలు

ఫాసిస్టు వ్యతిరేక యుద్ధ విజయానంతర ప్రపంచపరిణామాలపై గ్రాంసీ, ‘ప్రిజన్ నోట్ బుక్స్’ గొప్ప కాంతిని ప్రసరింప జేస్తాయి.

30వ దశకానంతర పరిస్థితులను స్వయంగా చూడడానికి తాను జీవించలేదు. కాని ఆయన ప్రవచనాలు భవిష్యత్ దర్శనం లాంటివి.

1) కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ లోనూ సోవియట్ పార్టీలోనూ ప్రథమ దశలో వచ్చిన అసమ్మతిపై తీసుకున్న క్రమశిక్షణా చర్యల బురాక్రాటిక్ స్వభావాన్ని గురించిన ఆయన హెచ్చరించాడు.

2) పౌర సమాజంపై పట్టు సాధించకుండా కార్మికవర్గం పూర్తి రాజ్యాధికారాన్ని సాధించలేదన్న సూత్రీకరణ చేశాడు.

3. అమెరికాలో పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ తన ఉనికిని స్థిరపర్చుకునేందుకు చేపడుతున్న నూతన ప్రయోగాల, ప్రమాదాల ప్రాముఖ్యతపై ఆయన హెచ్చరిక చేశాడు. వీలుంటే నగ్నమైన ఉగ్రవాద ఫాసిజాన్ని నెలకొల్పడం, లేకుంటే కార్మికవర్గాన్ని కొనెయ్యడం చేస్తోంది సుమా అని నిరూపించాడు. సోవియట్ నాయకత్వమూ ప్రపంచ కమ్యూనిస్టు ఉద్యమమూ కూడా ఈ ‘నూతన ప్రయోగాలు ఎలా సంపన్న, వర్ణమాన దేశాల ప్రజానీకాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నదో గమనించలేదు’.

ముగింపుగా ఒక మాట: లెనిన్ వారసులు ఆయన చూపిన మార్గం నుండి వైదొలగడం ద్వారా ఒక నేరమే చేశారు. మిలిటరీ, దౌత్య అంశాలను ఎక్కువ అంచనా వేశారు. రాజకీయ, సైద్ధాంతిక అంశాలను తక్కువగా చూశారు.

అర్జెంటీనా కార్మికుల నూతన ప్రతిఘటనా రూపాలు

మేరీ త్రిగాన

‘కార్మికుడా పనిముట్లు వదిలిపెట్టు
పోరాటం చేపట్టు’

- స్టానిష్ అంతర్వ్యుధ్ధంలో బహుళ
ప్రచారం పొందిన పాట ఇది.

అర్జెంటీనాలో 2001 డిసెంబరు
తరువాత ప్రజాపోరాటం నూతనం దశలోకి
ప్రవేశించింది. ప్రజా బహుళ్య పోరాట రూపా
లు మార్పు చెందాయి. 2001లో చోటు
చేసుకున్న రాజకీయ-ఆర్థిక సంక్షోభం నుండి
వచ్చిన ప్రజా తిరుగుబాటు అనంతరం దేశంలో
అధ్యక్షుడు నెస్టల్ కిరెనర్ నాయకత్వంలో కొత్త
ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. వామపక్షవాదిగా పేరు
పొందిన కిరెనర్ కూడా కార్మిక సంఘాపట్ల
ద్వంద్వ ప్రమాణాలతో వ్యవహరించాడు.
కార్మికసంఘాలను ఒకవైపు చేరదీస్తూనే మరోవైపు
కార్మిక జన బాహుళ్యం హక్కులమీద దాడి
సాగించడం ప్రారంభించాడు. దీంతో సామాజిక
ఉద్యమాలు, ప్రత్యేకించి ఉపాధి కోల్పోయిన
శ్రామికుల ఉద్యమాలు చీలికలు పేలి
కలయిపోయాయి. ఈ విధంగా కొన్ని సంఘాలు
చీలిపోవడంతోనూ, మరి కొన్ని సంఘాలను
ప్రభుత్వమే అక్కున చేర్చుకోవడంతోనూ
కార్మికుల్లో 90వ దశకంలో కనిపించిన అతివాద
పోరాట రూపాలు కొడిగట్టుకుపోయాయి. నాడు
కనపడిన ప్రత్యక్ష కార్యచరణ, ప్రజా అసెంబ్లీ,
రహదారుల దిగ్బంధనం వంటి పోరాట
రూపాలు వెనకపట్టు పట్టాయి.

పునఃసమీకరణ

అయితే నూతన ప్రభుత్వ హయాం
లో కూడా సామాన్యుల జీవన ప్రమాణాలు

పెట్టుబడిదారీ విధానంలో స్వయం నిర్ణయా
ధికారానికి గల అవకాశాలను అర్జెంటీనా కార్మికవర్గం
ఆచరణాత్మకంగా చూపించింది. ప్రత్యామ్నాయ
మార్కెట్లను ఎలా కల్పించుకోవచ్చో రుజువు చేసింది.
ప్రస్తుతం పునరుద్ధరించబడిన ఈ ఖాయిలా పరిశ్రమల
నిర్మాణాల్ని, నిర్వహణా సామర్థ్యాన్ని, అంతర్గత
వాణిజ్యాన్ని బలోపేతం చేసేదిశగా కృషి కొన
సాగిస్తున్నది.

నానాటికీ దుర్భరం కావడంతో కార్మికుల్లో పునః
సమీకరణ మొదలయింది. కార్మికవర్గాన్ని
అస్థిరత్వం పాల్గొనిన, పెద్దఎత్తున ప్రైవేటీకరణ
చోటు చేసుకున్న 90వ దశాబ్దంలో కనివిసీ
ఎరుగని కొత్త తరహా ఆందోళనలకు సమా
యత్తమయ్యారు. ఆర్థికవ్యవస్థ సంక్షోభం నుండి
గట్టెక్కిందని చెబుతున్నప్పటికీ దానివల్ల
అర్జెంటీనా కార్మిక వర్గానికి ఒరిగిపడింది ఏమీ
లేదనీ, కిరెనర్ ప్రభుత్వం మానవహక్కులను
గౌరవించడం అనేది ఒట్టి బూటకం అనీ
ప్రపంచానికి తెలియజెప్పడానికి పునఃసమీకరిం
చబడిన కార్మిక ప్రతిఘటనా పోరాటాలు
దోహదం చేశాయి.

సరికొత్త ‘నిర్మాణ’ రీతులు

క్రొంగొత్త విజయాలు

అర్జెంటీనాలో పెట్టుబడిదారీ
విధానం కార్మికవర్గాన్ని దశాబ్దాల పాటు
నిర్వీర్యం చేసింది. గత కొన్నేళ్లుగా దేశవ్యాప్తంగా
వేలాది పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. లక్షలాది

అర్జెంటీనా అధ్యక్షుడు క్రిచ్నెర్

రచయిత్రి మేరీ త్రిగాన ఫ్రీలాన్స్ జర్నలిస్టు. మెక్సికోకు చెందిన త్రిగాన
మెక్సికోలోని ఆంటియోక్ కళాశాలలో రాజకీయ అర్థశాస్త్ర చదివారు. లాటిన్
అమెరికా పరిణామాలపై పత్రికల్లో అనేక వ్యాసాలు రాశారు.

“ ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితులను ఎదిరించడానికి, ప్రతిఘటిం చడానికి శ్రామికులు సమాయత్తం అవుతున్నారు. పని ప్రదేశాల్లో పోరాటాలు పునః ప్రారంభమై అర్రెంటీనాను జవజీవాలతో నింపేస్తున్న క్షణాలివి. కార్మికవర్గం ఇన్నాళ్ళూ పోగొట్టుకున్న - సమ్మె హక్కు, పని నిలుపుదల హక్కు, ఫ్యాక్టరీలను స్వాధీనం చేసుకునే పోరాట రూపాలన్నింటినీ మరలా చేజిక్కించుకుంది. ”

మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. పని పరిస్థితులు ఘోరంగా దిగజారిపోయాయి. ఉద్యోగానికి వచ్చినవాడికి పని ఎప్పుడు పూర్తవుతుందో, యజమానులు ఎన్ని గంటలకు వాదిలిపెడతారో తెలీని పరిస్థితి ఏర్పడింది. భద్రత, రక్షణ సౌకర్యాలు పూర్తిగా లోపించాయి. కనీస వేతనాల ఊసేలేదు. ఈ దౌర్భాగ్య పరిస్థితులను ఎదిరించడానికి, ప్రతిఘటిం చడానికి శ్రామికులు సమాయత్తం అవుతున్నారు.

పని ప్రదేశాల్లో పోరాటాలు పునః ప్రారంభమై అర్రెంటీనాను జవజీవాలతో నింపేస్తున్న క్షణాలివి. కార్మికవర్గం ఇన్నాళ్ళూ పోగొట్టుకున్న - సమ్మె హక్కు, పని నిలుపుదల హక్కు, ఫ్యాక్టరీలను స్వాధీనం చేసుకునే పోరాట రూపాలన్నింటినీ మరలా చేజిక్కించుకుంది. ప్రత్యేకించి సబ్ వేలు, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు, ఖాయిలా పరిశ్రమలలో జరిగిన పోరాటాలు కార్మికవర్గానికి నూతన తార్కికదృష్టిని, నూతన

విజయాలను సాధించిపెట్టాయి.
‘సబ్ వే’ కార్మికుల
మెరుపు సమ్మెలు

దేశ రాజధాని బ్యూనస్ ఏయ్స్ సబ్ వేలలో పనిచేసే కార్మికులకు ఒక సంఘం ఉంది. దాని పేరు యు.టి.ఎ. ఈ సంఘ నాయకత్వం అనుసరిస్తున్న నిరంకుశ ధోరణులకూ, యాజమాన్య అనుకూల విధానాలకూ వ్యతిరేకంగా అంతర్గత పోరాటం చిన్నగా మొగ్గతొడి గింది. 1994లో నాటి అధ్యక్షుడు కార్లోస్ మెనెమ్ ప్రభుత్వం రాజధాని బ్యూనస్ ఏయిస్ లోని సబ్ వేలను ప్రైవేటీకరించింది. ‘మెట్రోవియాస్’ అనే బహుళజాతి కంపెనీకి భారీ రాయితీలతో కట్టబెట్టింది.

సబ్ వేలను ప్రైవేటీకరించిన పర్యవసానంగా ఆ కార్పొరేషన్ ముందుగా సిబ్బందిని తన ఇష్టానుసారంగా మార్చేసింది. ప్రైవేటీకరణకు ముందు సబ్ వేలలో 4600 మంది కార్మికులు పనిచేస్తుండేవారు. సంఖ్యను 1500కి కుదించింది. వారిలో

క్రిచ్ నెర్ ప్రభుత్వ విధానాలకు నిరసనగా ‘బ్లాక్ ట్యూన్ డే’ (మంగళవారం నిరసన) పాటించిన అర్రెంటీనా కార్మికులు రాజధాని నగరంలో 30,000 మందితో ప్రదర్శన నిర్వహించారు.

800 మంది కొత్తగా చేర్చుకున్న కార్మికులు. ప్రైవేటీకరించడానికి ముందునుండి ఉన్న మిగిలిన 700 మంది కార్మికుల జీవితాల్లో కూడా కంపెనీ కోత పెట్టింది. అంతకు ముందు 6 గంటలు, 7 గంటలు ఉన్న పనిదినాన్ని 8 గంటలకు పెంచింది. దాదాపు ఈ దశాబ్దకాలంలో 'మెట్రోవియాస్' కార్పొరేషన్ కార్మికులను ఇష్టారాజ్యంగా ఉద్యోగాల నుండి ఊడబీకింది. 'హైర్ అండ్ ఫైర్' జమానా నడిచింది. 'ఉద్యోగుల తొలగింపు' సమస్యమీద యాజమాన్యంతో చర్చించడానికి సబ్జే కార్మికసంఘం (యు.టి.ఎ)లో అంతర్గత కమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు. ఈ కమిషన్ లో క్రమంగా అనేకమంది యువకులకు చోటిచ్చి దాన్ని విస్తరించారు. వీరి పనల్లా సంప్రదాయ వామపక్ష రాజకీయ పార్టీలతో నిర్మాణ సంబంధాలు పెంపొందించడమే. సబ్జే కార్మికులు తమ సంఘాన్ని ప్రజాస్వామ్య యుతంగా పనిచేయించడానికి అనేక పద్ధతులు ఎంచుకున్నారు. ప్రత్యక్ష ప్రజాస్వామ్యానికి విలువనిచ్చారు. సంఘం సమాంతర నిర్మాణంతో పనిచేసేలా చూశారు. సంఘాన్ని కార్మికుల అసెంబ్లీలా నిర్వహించి ఓటింగ్ ద్వారా చేసిన నిర్ణయాల అమలు కోసం ప్రత్యేక కమిషన్లు, ప్రతినిధి బృందాలను ఏర్పాటు చేసి సమన్వయంతో పనిచేసేలా చూశారు.

ఈ విధంగా పరిపుష్టం అయిన సంఘం - పదేళ్లపాటు సబ్జే కార్మికులను నిలుపు దోపిడీ చేసిన ప్రైవేటు కంపెనీల మీద ఎదురుదెబ్బ తీసింది. విజయం సాధించింది. ఈ ప్రైవేటు కంపెనీలు చాలాకాలంపాటు 'సూపర్' దోపిడీ విధానాలను అమలు చేశాయి. కార్మిక ప్రమాణాలను నీరుగార్చేశాయి. పనిలో బహుళత్వాన్ని (మల్టిప్లీసిటీ) చొప్పించాయి. పని పరిస్థితులు దిగజారిపోయాయి. జీతాలు నామమాత్రంగా ఉండేవి. శ్రమ పట్ల, శ్రామికులపట్ల తిరస్కార భావాన్ని, ఆధిపత్యాన్ని చలాయించేవి. దేశంలో ఉన్న అతిపెద్ద కార్మికసంఘాల ఫెడరేషన్లు మూడూ (సి.జి.టి., సి.టి.ఎ., ఎ.టి.ఇ.) ప్రైవేటీకరణకు, తద్వారా కార్మిక ప్రమాణాలు దిగజారిపోవడానికి ఊతం ఇచ్చేలా వ్యవహరించాయి.

అయినా సబ్జే కార్మికులు రవాణారంగ జాతీయ కార్మికసంఘమైన

“ఉద్యోగులకు జీతాలు పెంచడానికి, ఆసుపత్రికి నిధులు కేటాయించడానికి డబ్బెక్కడుందీ” అని ప్రభుత్వం వాదిస్తోంది. కాని అర్జెంటీనా అధ్యక్షులందరిలోకెల్లా నెస్టర్ కిర్చనరే ఐయంఎఫ్ కి ఎక్కువ కిస్తేలు కట్టాడు. ఈ ఏడాదే 50 కోట్ల డాలర్లు చెల్లించాడు. అమెరికా అధ్యక్షుడు జార్జిబుష్ పర్యటన సందర్భంగా మార్డెల్ ప్లాటాలో బారికేడ్లు నిర్మించడానికి ఈయన ప్రభుత్వం 20 కోట్ల డాలర్లు ఖర్చుచేసింది. కాని ఉద్యోగుల జీతాలకు, ఆసుపత్రి అభివృద్ధికి మాత్రం డబ్బెక్కడుందీ అని అడుగుతున్నాడు. ”

యు.టి.ఎ.లో సభ్యులుగా ఉంటూనే స్వతంత్రంగా పనిచేయసాగారు. శ్రామికుల అసెంబ్లీలో తమ లక్ష్యాలు, తాత్విక దృక్పథానికి అనుగుణంగా నిర్ణయాలు జరిగేలా శ్రద్ధపెట్టారు. ముందు ఉద్యోగాల తొలగింపు సమస్యమీద కేంద్రీకరించి ఆత్మరక్షణ (డిఫెన్సివ్) ఎత్తుగడలు అవలంబించారు. క్రమంగా బలం పుంజుకొన్నాక ఎదురుదాడికి దిగి 6 గంటల పనిదినాన్ని తిరిగి సాధించుకున్నారు. ఆటోమేటిక్ టికెట్ మిషన్లు ధ్వంసం చేశారు. జీతాలు పెంచాలనే డిమాండు సాధించుకున్నారు. ఈ విజయాలు సాధించడానికి 2004లో సబ్జే కార్మికులు అనేకమార్లు మెరుపు సమ్మెలు చేశారు. 6 గంటల పనిదినం అనే డిమాండుమీద జాతీయస్థాయిలో ఉద్యమాన్ని నిర్మించారు. పెట్టుబడిదారీ విధానపు తర్కాన్ని తలక్రిందులు చేయడమే వీరు లక్ష్యంగా ఎంచుకున్నారు. సమకాలీన పెట్టుబడిదారీ విధానం ఉపాధి మార్కెట్ల నుండి కార్మికులను నిరంతరం తొలగిస్తూ ఉంది. ఉన్న కార్మికులు మరింత శ్రమ దోపిడీకి గురవుతున్నారు. ఆరు గంటల పనిదినాన్ని ఎంచుకోవడం ఈ తర్కాన్ని తిరగరాయడానికి ఉద్దేశించినదే. ‘తక్కువ పనిగంటలు సాధించడం, ఎక్కువమందికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించడం’ ఇదే పెట్టుబడిదారీ వ్యతిరేక తర్కం. మరింత మందిని పన్నోకి తీసుకోవాలనే డిమాండుతో పాటు, జీతాల పెంపు డిమాండును ద్వైపాక్షిక చర్చలద్వారా పరిష్కరించాలని కోరారు. మెరుపు సమ్మె పోరాటాల ద్వారా ఈసారి సబ్జే కార్మికులు జీతాల్లో 44 శాతం పెంపుదల సాధించుకున్నారు.

తాజాగా గర్రహాన్ ఆసుపత్రి

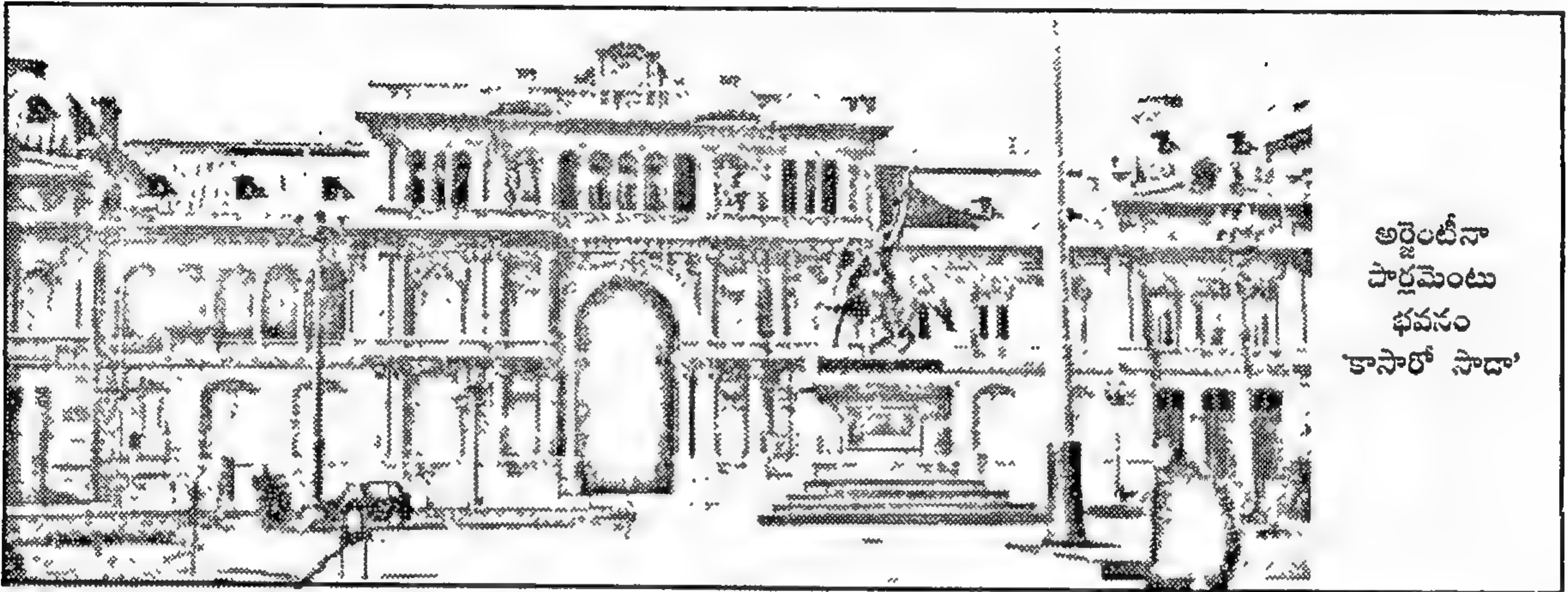
కార్మికులూ గౌరవప్రదమైన జీతాలకోసం డిమాండ్ చేస్తున్నారు. గత పద్నాలుగేళ్ళుగా దేశవ్యాప్తంగా వేతన స్తంభన అమలులో ఉంది. అర్జెంటీనాలో సగటు జీతం 600 పెసోలు (200 డాలర్లు). కాని కుటుంబ కనీస అవసరాలకోసం 1800 పెసోల కనీస ఆదాయం ఉండాలి. అధికారికంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన దారిద్ర్యరేఖ, సూచిక 750 పెసోల ఆదాయం. అంటే కార్మికులు పేరుకే జీతగాళ్ళు కానీ ఎక్కువలో ఎక్కువ మంది దారిద్ర్యరేఖ దిగువన జీవిస్తున్నవారే.

“ఉద్యోగులకు జీతాలు పెంచడానికి, ఆసుపత్రికి నిధులు కేటాయించడానికి డబ్బెక్కడుందీ” అని ప్రభుత్వం వాదిస్తుంది. కాని అర్జెంటీనా అధ్యక్షులందరిలోకెల్లా అధ్యక్షుడు నెస్టర్ కిర్చనరే ఐయంఎఫ్ కి ఎక్కువ కిస్తేలు కట్టాడు. ఈ ఒక్క ఏడాదే 50 కోట్ల డాలర్లు చెల్లించాడు. అమెరికా దేశాల అధ్యక్షుల శిఖరాగ్ర సమావేశానికి జార్జిబుష్ వస్తున్నందున - ఆయనగారి భద్రతా కారణాలరీత్యా తీరప్రాంత నగరమైన మార్డెల్ ప్లాటాలో బారికేడ్లు నిర్మించడానికి ఈయన ప్రభుత్వం 20 కోట్ల డాలర్లు ఖర్చుచేసింది. కాని ఉద్యోగుల జీతాలకు, ఆసుపత్రి అభివృద్ధికి మాత్రం డబ్బెక్కడుందీ అని అడుగుతున్నాడు.

ఇక వాదనలతో పనికాదని ప్రభుత్వం ఏకంగా బెదిరింపులకు పూనుకుంది. దాడులకు తెగబడింది. కాని కార్మికులు వెనక్కి తగ్గలేదు. శ్రామిక అసెంబ్లీ సభ్యులు, ప్రతినిధులమీద ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు పూనుకుంటున్నారనే ఆరోపణలు సాగించింది. క్రిమినల్ కేసులు పెట్టింది. ఉద్యోగాల నుండి ఊడగొడతాం అని టెలిగ్రాంలు పంపింది. డిమాండ్ల

“కార్మికుల ఆధీనంలో ఉన్న పునరుద్ధరించబడిన పారిశ్రామిక సంస్థలలో దీన్ని అమలు చేయవచ్చు. దేశంలోని అతిపెద్ద 100 కంపెనీలను మా పరం చేసి చూడండి. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు లోబడే ధరలను ఎలా నియంత్రించవచ్చో అమలు జరిపి చూపిస్తాం. లేదంటే వారి పెట్టుబడి దారీ వ్యవస్థలో మేం ఇంకొక మార్కెట్ సృష్టిస్తాం” అని కార్మికులు పేర్కొంటున్నారు. ”

దుస్సాధ్యమవుతుంది. కాబట్టి కార్మికుల ఉత్పత్తిలో ధరల నియంత్రణ కూడా అంతర్భాగం కావాలి. వినడానికి ఇది ఊహజనితంగానో అసాధ్యమయినది గానో కనిపిస్తుంది. మా దృక్పథాన్ని ఆచరణలో పెట్టడానికి స్వల్ప అవకాశం ఉంది. కార్మికుల ఆధీనంలో ఉన్న పునరుద్ధరించబడిన పారిశ్రామిక సంస్థలలో దీన్ని అమలు చేయవచ్చు. దేశంలోని అతిపెద్ద 100 కంపెనీలను మా పరం చేసి చూడండి. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థకు

అర్జెంటీనా
పార్లమెంటు
భవనం
'కాసారో సాదా'

సాధనకు గ్రహాన్ ఆసుపత్రి కార్మికుల తోపాటు మిగిలిన ప్రభుత్వాసుపత్రి కార్మికులూ రంగంలోకి దిగారు. వీరి పోరాటానికి రైల్వే కార్మికులు, సబ్ వే కార్మికులు, ప్రభుత్వ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులు, సిరమిక్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు సంఘీభావంగా నిలిచారు. నర్సులు, టెక్నిషియన్లు, తదితర సిబ్బంది దాదాపు 700 మంది ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సంఘం (ఎ.టి.ఇ.)లో ఒక అసెంబ్లీగా ఏర్పడ్డారు. ఈ అసెంబ్లీ ప్రత్యక్ష ప్రజాస్వామ్యానికి అత్యంత ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది. తీర్మానాలు ప్రవేశపెట్టి కార్మికులకు ఓటువేసే అవకాశం కల్పిస్తారు.

కార్మికులు పోరాటంలో ఉంటే ఎ.టి.ఇ నాయకత్వం పట్టిపట్టనట్లు వ్యవహరించడం, అనేక సందర్భాలలో కార్మికుల డిమాండ్లు, వారి పోరాటాలకు వ్యతిరేకంగా బహిరంగ వ్యాఖ్యలు చెయ్యడం వంటి కార్మిక వ్యతిరేక చర్యలను ఈ అసెంబ్లీలు ఘాటుగా విమర్శిస్తూ తిప్పికొట్టేవి. గ్రహాన్ ప్రజారోగ్య ఉద్యోగులు 1800 పెసోల జీతాన్ని సాధిస్తే అది మిగిలిన రంగాల

కార్మికులకూ విజయమే కదా. సరిగ్గా ఈ అంశమే ప్రభుత్వాన్నీ, యూనియన్లనూ ఒకేలాగా భయపెట్టింది. గ్రహాన్ ఉద్యోగులు పోరాటంలో విజయం సాధిస్తే... దేశంలో అది కార్మిచ్చు రేపుతుందనీ, మిగతా రంగాల కార్మికులూ అదేస్థాయి వేతనాలు డిమాండు చేస్తూ పోరాటాల్లోకి దిగుతారనీ ప్రభుత్వం భయపడింది. గ్రహాన్ ఉద్యోగుల విజయం ఎలాంటి అధినాయకత్వ అశక్తతను ఎండగడుతుందని యూనియన్ నాయకులు ఆందోళన చెందారు.

జీవన వేతనాల (లివింగ్ వేజ్) కోసం జరిపిన ఈ పోరాటంలో ధరలను, ఉత్పత్తిని అదుపు చెయ్యాలనే దృక్పథం కార్మికులను ఉత్తేజపరిచింది. సబ్ వే కార్మికులు మెరుగైన వేతనాలకోసం పోరాటం చేసే కాలంలో వార్తా పత్రికలలో తమ ప్రతిపాదనలను, డిమాండ్లను, పోరాటాన్ని కొత్తగా ఇలా నిర్వచించారు. “కంపెనీలు ధరలిట్లా పెంచుకుంటూ పోతే కార్మికులు ‘లివింగ్ వేజ్’ సాధించుకోవడం

లోబడే ధరలను ఎలా నియంత్రించవచ్చో అమలు జరిపి చూపిస్తాం. లేదంటే వారి పెట్టుబడి దారీ వ్యవస్థలో మేం ఇంకొక మార్కెట్ సృష్టిస్తాం” అని కార్మికులు పేర్కొంటున్నారు.

అర్జెంటీనాలో నేడు 180 ఖాయిలా పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించారు. వాటిలో ప్రతి పరిశ్రమకూ తనదైన ప్రత్యేక గణగణాలు, వైవిధ్యత ఉన్నాయి. అన్ని పరిశ్రమల్లోని కార్మికులలోనూ ఇలా నూతన సామాజిక సంబంధాలు నిర్మించాలనే దృక్పథం లేదు. జనూన్ పింగాణీ పరిశ్రమ, బౌయిన్ హోటల్ వంటివి ఇందుకు మినహాయింపు. అయితే ఈ పరిశ్రమలన్నీ ఒక్క విషయంలో ఏకాభిప్రాయం కలిగి ఉన్నాయి. అదేమంటే, అవన్నీ ప్రైవేటు ఆస్తిని ప్రశ్నిస్తున్నాయి. ఖాయిలా పద్ద పరిశ్రమలను కార్మికులు స్వాధీనం చేసుకొని తమ స్వీయ యాజమాన్య పద్ధతులలో వాటిని పునరుద్ధరించారు. ఉత్పత్తిని పునః ప్రారంభించారు. ఈ చర్యల ద్వారా వారు ప్రైవేటు ఆస్తి సూత్రబద్ధతను ప్రశ్నించారు.

ఈ అనుభవాలన్నీ పెట్టుబడిదారీ

మార్కెట్తో సహజీవనం కొనసాగిస్తూనే నూతన పని సంస్కృతికి సంబంధించిన నూతన దృక్పథాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్నాయి. యజమానులు, కంపెనీల బాస్లు దుకాణం సర్దాసి వ్యాపారాన్నే, ఉత్పత్తిలో మానెయ్యాలని నిర్ణయించడం వల్ల అలాంటి కర్మాగారాలనూ, కంపెనీలనూ నడిపించే బాధ్యత కార్మికులే స్వయంగా తమ నెత్తికివెత్తుకున్నారంటే అదేదో సైద్ధాంతి ప్రాతిపదికన చేసిన నిర్ణయం కాదు. కేవలం తప్పని పరిస్థితుల్లో తీసుకున్న నిర్ణయం. కార్మికులు తమ ఉపాధినీ, కుటుంబాలనూ రక్షించుకోవడం కోసం అలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. కార్మికుల యజమాన్యానికి రాజ్యమూ, మార్కెట్లూ అనేక పరిమితులు సృష్టించింది. ఉత్పత్తిపై కార్మికుల యాజమాన్యం అనేది పెట్టుబడిదారీ విధానానికి వ్యతిరేకమైన తర్కం. కాబట్టి ఉత్పత్తిమీద యాజమాన్యం చెలాయించగలం అన్న విషయాన్నే గాక, దాని చట్టబద్ధతను రుజువు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత కూడా కార్మికుల మీద పడింది. కార్మికుల స్వీయ యాజమాన్య నిర్వహణ వల్ల అనేక కంపెనీలు లాభాలబాట పట్టగానే (కరెన్సీ విలువ తగ్గింపు కూడా దీనికి తోడ్పడంతో) పాత యజమానులు మా ఫ్యాక్టరీలను మాకు అప్పజెప్పండి అని డిమాండ్ చెయ్యసాగారు. కంపెనీలను భౌతికంగా మళ్లీ తమస్వాధీనంలోకి తెచ్చుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. రాజ్యమూ, యజమానులూ హింసాయుత పద్ధతులు ప్రయోగించడానికి కూడా వెనుకాడలేదు. అలాంటి సందర్భాలలో కార్మికులు సంఘటితమై వారి ప్రయత్నాలను త్రిప్పికొట్టారు. కార్మికులు పని మానేసి కోర్టులచుట్టూ తిరిగి, కార్మికుల స్వీయ యాజమాన్యంతో పునరుద్ధరించబడిన కార్ఖానాలకు అనుకూలమైన చట్టాలు సాధించడానికి నానా తంటాలు పడ్డారు.

ఇక ఉత్పత్తి సక్రమ నిర్వహణ కూడా ఆందోళన కలిగించే విషయమేనయ్యే! కార్మికుల యాజమాన్యంలో నడుస్తున్న ఫ్యాక్టరీల ఉత్పత్తి నిర్వహణా తీరు ఏకరీతిగా లేదు. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలలో పాత యజమానులు ఎంచుకున్న నిర్మాణ పద్ధతులనే కొనసాగిస్తుంటే, కొన్నిచోట్ల మాత్రం నూతన సామాజిక సంబంధాలద్వారా అభివృద్ధికర నూతన ఎత్తుగడలను పాటించారు. కొన్ని చోట్ల కార్మికుల సహకార సంఘాల పద్ధతిన

“ ఈ పరిణామాలన్నీ పని సంస్కృతిలో విప్లవాత్మక మార్పులుగా భావించనక్కర్లేదుగాని, అనివార్యంగా, నూతన సామాజిక సంబంధాల ద్వారా సమాజాన్ని సరికొత్త దిశగా నడిపేందుకు బీజాలు పడుతున్నాయని మాత్రం అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ కొత్త ఎత్తుగడలు, కార్యాచరణలు అర్థైంటినా పౌరసమాజం సరికొత్త భవిష్యత్తుకేసి పయనించడానికి దోహదం చేస్తున్నాయనేది సత్యం, నిత్యం. ”

కొద్దిమంది కార్మికుల భాగస్వామ్యంతో ప్రత్యక్ష నిర్వహణకు పూనుకున్నారు. ఇంకొన్ని ఫ్యాక్టరీలలో కార్మికుల ‘అసెంబ్లీ’ని ఏర్పాటు చేసుకొని, నిర్ణయాలు తీసుకునే సర్వాధికారమూ అసెంబ్లీకే ఉండేలా తీర్మానించుకున్నారు. ఇందులో సమన్వయకర్తలు, సమన్వయ కమిటీలు ఉంటాయి. కాని ఇవి వాటికి కేటాయించిన ఉప అంశాలమీద నిర్ణయాలు చెయ్యడానికే పరిమితం అవుతాయి. ఉత్పత్తిమీద తుది నిర్ణయం మాత్రం ‘అసెంబ్లీ’దే.

చారిత్రకంగా పరిశీలిస్తే అర్జెంటీనాలోని కార్మిక సహకార సంఘాలకు చాలా చెడ్డ పేరు ఉంది. వీటిని అడ్డం పెట్టుకొని పనిని బయటికి బెత్తాయించడానికి (అవుట్ సోర్సింగ్), కార్మిక ప్రమాణాలను మరింత ఉదారంగా మార్చడానికి పూనుకునేవారు. అయితే పునరుద్ధరించబడిన ఖాయిలా పరిశ్రమలలో మాత్రం కార్మిక సహకారసంఘ స్ఫూర్తిని నవీనీకరించారు.

కార్మిక యాజమాన్యం

యాజమాన్య దొంతరలతో పనిలేకుండా కార్మికులే స్వయంగా ఉత్పత్తినీ, పని ప్రదేశాన్నీ అద్భుతంగా నిర్వహించగలరనడానికి గొప్ప ఉదాహరణలు నెలకొల్పారు. ‘మార్కెట్’ అనేక పరిమితులు సృష్టించినప్పటికీ ‘సంఘీభావం’ ద్వారా వీటిని అధిగమించే కృషి చేశారు. అనేక ఫ్యాక్టరీలు తమ ఉత్పత్తులు పెట్టుబడిదారుల పాలు కావడం కంటే ప్రజలకు చెందడమే సరైనదని నిర్ణయించుకున్నాయి. ఉదాహరణకు జనోన్ పింగాణి పరిశ్రమ ఫ్యాక్టరీ గేటు దగ్గరే మేలైన ప్రమాణాలతో కూడిన సరుకును ప్రజలకు సరసమైన ధరలకే అందుబాటులో ఉంచారు. ఇక బౌవీన్

హోటల్ అయితే కార్మిక పోరాట వ్యూహాలకు కూడలి స్థలిగా మారింది. సబ్జే కార్మికులూ, ప్రజారోగ్య సంస్థ కార్మికులూ, 6 గంటల పనిదినం ఉద్యమ కార్యకర్తలూ, రాజకీయ ఖైదీల విడుదలకోసం పోరాడేవాళ్ళూ.... ఇలా రకరకాల పోరాటవాదులంతా నిత్యం ఇక్కడే నమావే శమవుతుంటారు. లాభాలకోసం, ప్రజలకోసం ఉత్పత్తి అన్నదే వీళ్ల తాత్విక దృక్పథం. తద్వారా సమాజంలో ఇతరత్రా సెక్తన్ల సంఘీభావాన్ని ప్రోది చేసుకోవడం వారి లక్ష్యం.

పెట్టుబడిదారీ విధానంలో స్వయం నిర్ణయాధికారానికి గల అవకాశాలను అర్జెంటీనా కార్మికవర్గం ఆచరణాత్మకంగా చూపించింది. ప్రత్యామ్నాయ మార్కెట్లను ఎలా కల్పించుకోవచ్చో రుజువు చేసింది. ప్రస్తుతం పునరుద్ధరించబడిన ఈ ఖాయిలా పరిశ్రమల నిర్మాణాల్ని, నిర్వహణా సామర్థ్యాల్ని, అంతర్గత వాణిజ్యాన్ని బలోపేతం చేసేదిశగా కృషి కొనసాగిస్తున్నది.

ఈ పరిణామాలన్నీ పని సంస్కృతిలో విప్లవాత్మక మార్పులుగా భావించనక్కర్లేదుగాని, అనివార్యంగా, నూతన సామాజిక సంబంధాల ద్వారా సమాజాన్ని సరికొత్త దిశగా నడిపేందుకు బీజాలు పడుతున్నాయని మాత్రం అర్థం చేసుకోవాలి. సంఘీభావం, ప్రతిఘటనపేక్షలేని సహకారం, ప్రజాస్వామ్యం ప్రత్యక్ష కార్యాచరణ, కార్మికుల స్వీయ యాజమాన్యం, పాత ప్రపంచక్రమాన్ని ప్రశ్నించడం....వంటి ఎత్తుగడలు, కార్యాచరణలు అర్థైంటినా పౌర సమాజం సరికొత్త భవిష్యత్తుకేసి పయనించడానికి దోహదం చేస్తున్నాయనేది సత్యం, నిత్యం.

(అనువాదం: నత్యరంజన్)

విద్య-విలువలు

కె. కేశవరెడ్డి

సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాలలో సమూలమైన మార్పుల కొరకు జరిగే ఉద్యమం విద్యారంగంలోనూ, విలువల విధానంలోనూ ప్రతిబింబించాలి.

సమాజం మొత్తాన్ని పిరమిడ్ గా పరిగణిస్తే ఆర్థిక సంబంధాలు దానికి పునాదిగా వుంటాయి. శీర్షభాగాన ఆ సమాజం యొక్క ప్రాపంచిక దృక్పథం విలువల విధానం వుంటాయి. విలువల విధానం అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా ఆ దేశపు విద్యావిధానంలో ప్రతిఫలిస్తుంది.

భారతదేశంలో ఈనాడు వున్న విద్యావిధానం 19వ శతాబ్దం మధ్యలో బ్రిటిష్ పాలకులచే ప్రవేశపెట్టబడి కొన్ని మార్పులతో కొనసాగుతున్నది. ఈ విద్యారంగపు విలువల విధానం బ్రిటిష్ సంస్కృతి, ఆలోచనలచేత ప్రభావితం చేయబడింది. తొలినాటి పెట్టుబడిదారీ విధానపు తాత్విక దృక్పథమైన ఉదారవాదం నాటి బ్రిటిష్ ఆలోచనల్లో ప్రధానమైనంగా ఉండేది. మధ్యయుగాల తరువాత యూరప్ లో బయలు దేరిన మతసంస్కరణ, పునరుజ్జీవన, పునర్వికాస ఉద్యమాల నుండి ఈ ఉదారవాదం పుట్టింది. స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, హేతుబద్ధత అనేవి ఉదారవాద తాత్విక దృక్పథపు మూలసూత్రాలు. ఆర్థికరంగంలో ఉదారవాదం వ్యక్తిగత ఆస్తిని సమర్థించడమే కాకుండా అది పరమపవిత్రమని చెబుతుంది. స్వేచ్ఛావాణిజ్యం కావాలంటుంది. రాజకీయాలలో పౌరహక్కులు, ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వం, భావవ్యక్తీకరణ స్వేచ్ఛలాంటి విలువలకు ప్రచారమిస్తుంది. పెట్టుబడిదారీ విధానంతోపాటే దాని అభివృద్ధికి విస్తృతమైన మార్కెట్లను సమకూర్చేందుకు జాతీయరాజ్యాలు ఆవిర్భవించాయి. ఆ విధంగా సామాజికరంగంలో సెక్యులరిజం, జాతీయత, ప్రజాస్వామ్యం, పౌరహక్కులు-ఉదారవాదం యొక్క ముఖ్యభాగాలయ్యాయి. బూర్జువా వర్గం, పూర్వజానికి వ్యతిరేకంగా మూడు శతాబ్దాలపాటు పోరాడి ఈ హక్కులు సాధించుకున్నది. ఈ పోరాటం సామాన్యుని పేరు మీద, సామాన్యుల భాగస్వామ్యంతో సాగింది. కాబట్టి ఈ విలువలకు సార్వత్రిక స్వభావం ఏర్పడింది.

అయితే బూర్జువావర్గ తాత్విక దృక్పథమైన ఈ ఉదారవాదంలోని లోపాలు కొద్దికాలంలోనే బహిర్గతమయ్యాయి. రాచరికానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడి స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, రాజకీయాధికారం సాధించిన బూర్జువా వర్గం ఈ హక్కులను పారిశ్రామిక కార్మికులకు, ఆస్తిపాస్తులు లేని పేదలకు వర్తింపజేయ నిరాకరించాయి. ఫలితంగా బ్రిటన్, యూరప్ కార్మికులు 19వ శతాబ్దమంతా కనీస బ్రేడ్ యూనియన్ హక్కుల కోసం, ఓటింగు హక్కు కోసం సుదీర్ఘ పోరాటాలు చేయాల్సి వచ్చింది. బ్రిటన్ లో 1930 దాకా మహిళలకు ఓటు హక్కు లేదు. పాశ్చాత్య దేశాల పాలకులు తమ దేశాల్లోని ప్రజలకే కాదు, తమ అధీనంలో వున్న వలసదేశాల ప్రజలకు కూడా హక్కులు ఇవ్వ నిరాకరించారు. వారికి జాతీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని కూడా తిరస్కరించారు. ఫలితంగా వలసదేశాలలో బలమైన జాతీయ స్వాతంత్ర్య ఉద్యమాలు ప్రారంభమయ్యాయి.

తొలినాటి పెట్టుబడిదారీ విధానం కార్మికులను పీల్చిపిప్పిచేస్తూ పురోగమిస్తున్న కాలంలోనే కార్మికుల వేతనాలు హక్కులకొరకు బలమైన ఉద్యమాలు పుట్టాయి. ఫలితంగా చెలరేగిన సామాజిక రాజకీయ అలజడి నుండి 19వ శతాబ్దం మధ్యభాగంలో సోషలిస్టు, మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలు ముందుకువచ్చాయి. 1840లో ఇంగ్లాండులో చార్లిస్టు ఉద్యమం, 1870లో పారిస్ కమ్యూన్, 1917 సోవియట్ రష్యా విప్లవం వరుసగా గొలుసుకట్టుగా జరిగిన ముఖ్య ఘటనలు. ఈ పరిణామాల ప్రభావం వల్ల కార్మికులకు కూడా తమ డిమాండ్ల

సాధనకు సంఘాలు ఏర్పరచుకునే స్వేచ్ఛ లభించింది. కాలక్రమంలో పనిహక్కు, విద్యాహక్కు, గృహవసతి, వైద్యసేవలు కూడా లభించాయి. కాని సామ్రాజ్యవాదులు ఈ సదుపాయాలను వలసదేశాల ప్రజలకు మాత్రం వర్తింపజేయ లేదు. వలసదేశాల ప్రజలు సాధించుకున్న పరిమితమైన హక్కులు కూడా సామ్రాజ్యవాదుల హృదయాల్లో పొంగిపొరలిన మానవతా విలువల వలన గాక ఆయా దేశాల ప్రజలు సమరశీల పోరాటాల ద్వారా సాధించుకొన్నవే.

భారతదేశంలో బ్రిటిష్ పాలన ద్వారా, బ్రిటిష్ పాలకులు ప్రవేశపెట్టిన విద్యావిధానం ద్వారా ఉదారవాద భావజాలం వ్యాపించింది. జాతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో సామాజిక రాజకీయ సంస్కరణ ఉద్యమాలు చేపట్టిన తొలితరం నాయకులు తమను తాము అంచనా వేసుకొనడానికి, ఆత్మస్థిర్యం పెంచుకొనడానికి ఉదారవాద భావజాలపు విలువలు దోహదపడ్డాయి. కాని ఉదారవాద తాత్విక దృక్పథం భారతదేశంలో మూడడుగులు ముందుకు వేస్తే రెండడుగులు వెనక్కివేసే విధంగా సాగింది. కారణం భారతదేశంలో పెట్టుబడిదారీ విధానం బ్రిటన్, యూరప్ లలోలాగా దేశంలో సహజంగా పెరగలేదు. వలసవాదులు దేశంపై దాన్ని రుద్దారు. అంతేగాక బూర్జువా విలువలను వ్యాప్తి చేయదలచుకున్న బ్రిటిష్ పాలకుల ప్రాథమిక ఆసక్తి భారత ఉపఖండంపై ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకోవడమే గనుక పెట్టుబడిదారీ విధానానికి ముందున్న సాంప్రదాయాలు విలువలతో వారు ఘర్షణ పడి వాటిని సమూలంగా నిర్మూలించడానికి

(రచయిత యుటిఎఫ్ పత్రిక 'ఐక్య ఉపాధ్యాయ' మాజీ సంపాదకులు)

ప్రయత్నించలేదు. ప్రత్యేకించి బ్రిటిష్ వారు 1857 తిరుగుబాటు తర్వాత ఫ్యూడల్ శక్తులతో సంబంధాలు నిలబెట్టుకుంటూనే ఇంగ్లీషు చదివిన భారతీయులతో కొత్త సంబంధాలు ఏర్పాటు చేసుకొనడానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చారు.

కాబట్టి భారతదేశంలో కొత్తగా ఇంగ్లీషు చదువు నేర్చిన వర్గం, ఉదారవాద తాత్విక దృక్పథానికి మార్పుచెందిన క్రమం పరిమితంగానూ, పాక్షికంగానూ, తీవ్రమైన వైరుధ్యాల మధ్యనా జరిగింది. ఈ వర్గం స్వేచ్ఛ సమానత్వం లాంటి ఆలోచనలను స్వాగతించారు. తమకు బ్రిటిష్ పాలకులతో సమానత్వాన్ని డిమాండు చేశారు. కాని వీటిని ఆర్థికంగా సామాజికంగా అణచివేయబడిన, అణగారిన వర్గాలకు వర్తింపజేయడానికి మాత్రం వారు సుముఖత వ్యక్తం చేయలేదు.

జాతీయవాదం, సెక్యులరిజం, ప్రజాస్వామ్యం, పౌరహక్కులు లాంటి ఉదార వాద సామాజిక విలువల విషయంలో కూడా వీరిలో ఇలాంటి సందిగ్ధతే నెలకొన్నది. భారత దేశం ఆధునిక జాతీయ రాజ్యమని, భారతీయులు తమను తాము పాలించుకొనగల సమర్థులని, జాతీయ విముక్తి కోసం ప్రజలను సమీకరించగలరని బ్రిటిష్ పాలకుల ఎదుట నిరూపించుకోవడం కోసం వీరు ఉదారవాద విలువలు ఆమోదించారు. కాని ఈ విలువల ఆధారంగా సమాజంలో ఆర్థిక, సామాజిక, వ్యవస్థాగత మార్పులు చేయడంలోనూ, సైద్ధాంతిక పునాదులుగా ఈ విలువలను ఆమోదించడంలోనూ ఊగిసలాట ప్రదర్శించారు. జాతీయతాభావాన్ని మాత్రమే పూర్తిగా ఆమోదించారు. కాని దానిలో కూడా ప్రారంభం నుండి పునరుద్ధరణ వాదం, మత దురభిమానం చోటు చేసుకున్నాయి. వివిధ మతాలు, భాషలు, ఆచారాలు సాంప్రదాయాలు గల దేశంలో ఐక్యత సాధించేందుకు సెక్యులరిజం అవసరమని గుర్తించారు. అయితే సెక్యులరిజం అంటే, మతాన్ని రాజకీయ జీవితం నుండి వేరుపరచడం అనే అర్థంలో కాకుండా అన్ని మతాల విశ్వాసాల పట్ల సమానమైన ఆదరణ చూపడం అనే అర్థంలో వ్యాఖ్యానించడం జరిగింది. అంతేగాక జాతీయవాదంలోని బలమైన పునరుద్ధరణవాద (మతవాద) ధోరణుల కారణంగా సెక్యులరిజం అమలులో వక్రీకరణకు గురైంది. అంటే దీని అర్థం సాంప్రదాయ మత భావాలపై సెక్యులరిజం ప్రభావం లేదని కాదు. లౌకిక సాంప్రదాయాల వల్ల దేశంలో శక్తివంతమైన మత సామాజిక సంస్కరణ ఉద్యమాలు పుట్టు

“ సెక్యులరిజం అంటే, మతాన్ని రాజకీయ జీవితం నుండి వేరుపరచడం అనే అర్థంలో కాకుండా అన్ని మతాల విశ్వాసాల పట్ల సమానమైన ఆదరణ చూపడం అనే అర్థంలో వ్యాఖ్యానించడం జరిగింది. అంతేగాక జాతీయవాదంలోని బలమైన పునరుద్ధరణవాద (మతవాద) ధోరణుల కారణంగా సెక్యులరిజం అమలులో వక్రీకరణకు గురైంది. ”

కొచ్చాయి. బ్రహ్మసమాజం, ప్రార్థనాసమాజం, జ్యోతిబా ఫూలే సత్యశోధక సమాజం, దయానంద ఆర్యసమాజం, అంబేద్కర్ నారాయణ గురుల అస్పృశ్యతా వ్యతిరేక ఉద్యమాలు వంటి మతసంస్కరణ వాద ఉద్యమాలు ఈ కోవకు చెందుతాయి. కాని ఇవన్నీ మతాన్ని రాజకీయాల నుండి వేరు చేసేందుకు సంఘటిత ఉద్యమరూపం దాల్చలేదు.

స్వాతంత్ర్యానంతరం విలువలో వచ్చిన మార్పులను గురించి చర్చించడానికి ముందు ఈ మార్పులను ప్రభావితం చేసిన పరిణామాలను గమనించాల్సి ఉంది. 1950లో రూపొందించబడిన రాజ్యాంగంలో వ్యక్తి స్వేచ్ఛ, సమానత్వాలకు సంబంధించిన చాలా అంశాలు ప్రాథమిక హక్కుల రూపంలోనూ, ఆదేశిక సూత్రాల రూపంలోనూ పొందుపరచబడ్డాయి. చట్టం ముందు అందరూ సమానులని రాజ్యాంగం పేర్కొన్నది. షెడ్యూల్లు కులాలు, తెగలు ఇతర వెనుకబడిన కులాలకు రక్షణ కల్పించింది. ఎస్.సి., ఎస్.టి., ఇతర వెనుకబడిన కులాలకు ఫీజుల రద్దు, స్కాలర్షిప్పుల అవకాశం కల్పించింది. రాజకీయ ప్రాతినిధ్యంలోనూ, విద్యా, ఉద్యోగాలలోనూ రిజర్వేషన్లు కల్పించింది. ఈ చర్యలు ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల అభివృద్ధికి పరిమితంగానైనా ఉపయోగపడింది. అయితే బూర్జువా వర్గం, దేశంలోని ఫ్యూడల్ సంబంధాలను తెగ్గొట్టకుండా వాటితో రాజీపడి అధికారంలో భాగస్వామ్యం కల్పించినందున మన దేశపురోగమనం సంక్షోభాల బాటపట్టింది. ఈ సంక్షోభాల ఫలితం మన విద్యారంగం మీద, విలువల మీద కూడా ఉంది.

ఈ రకమైన అభివృద్ధి క్రమం వల్ల భారత దేశ విలువల రంగంలో ఈ క్రింది ప్రభావాలు ముందుకొచ్చాయి. 1. బూర్జువా జాతీయవాదం. 2. ఫ్యూడల్ భూస్వామ్య పునరుద్ధరణ వాదం. 3. అస్పృష్టమైన ముద్రతో

ముందుకు వచ్చిన మధ్యతరగతి సోషలిస్టు భావజాలం 4. ఇరవైవ శతాబ్దం చివరలో సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచీకరణ తెచ్చిపెట్టిన వినిమయదారీ సంస్కృతి ప్రభావం. ఈ నాలుగు భావజాలాలు నేడు సామాజిక విలువలుగా చెలామణి అవుతున్నాయి. ఈ విలువల వ్యాప్తిలో విద్యా విధానం ముఖ్య పాత్ర పోషిస్తోంది.

సమాజంలో సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ మార్పులు తీసుకురావడంలో విద్య ప్రధానమైన చోదకశక్తి కాకపోవచ్చు కాని అది అలాంటి మార్పులకు సహాయక పాత్ర నిర్వహిస్తుంది. పాలనా వ్యవస్థకు విద్య పలురకాలుగా సహాయపడుతుంది. పాలకవర్గాల రాజకీయ, ఆర్థికపరమైన ఆలోచనలనూ, విలువలనూ, దృక్పథాలనూ యువతరం మనసుల్లో ముద్రించేందుకు, ప్రజల్లో పాలకవర్గ చైతన్యాన్ని పెంచేందుకు విద్య సాధనంగా పనిచేస్తుంది. విద్య ఇప్పుడున్న సామాజిక వ్యవస్థ యొక్క యధాతథ స్థితిని కాపాడటానికి సహకరిస్తుంది. ఆ విధంగా విద్యావ్యవస్థ సిద్ధాంతపరంగానూ, ఆచరణ రీత్యానూ సమాజపు రాజకీయ ఆర్థిక నిర్మాణ చట్టబద్ధత కొరకు పనిచేస్తుంది. అందువల్ల సమాజమార్పు కొరకు జరిగే పోరాటం నేడు విద్యారంగంలోనూ, విలువల విధానంలోనూ జరగాల్సి ఉంది. సాధారణంగా ప్రజలు వివిధ రంగాలలో పైస్థాయిలో వున్నవారిని, వారిని నడిపించే విలువల విధానాన్ని అనుకరిస్తుంటారు. ప్రస్తుత సమాజం యొక్క విలువలనూ, ఆధిపత్యం సాధించిన వర్గాల విలువలనూ విద్యద్వారా విద్యార్థులు, యువకులు తెలుసుకుంటారు. విలువల విధానాన్ని రూపొందించంలో విద్యాసంస్థలు సహాయకపాత్ర నిర్వహిస్తాయి. అందువల్ల సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాలలో సమూలమైన మార్పుల కొరకు జరిగే ఉద్యమం విద్యారంగంలోనూ, విలువల విధానంలోనూ ప్రతిబింబించాలి.

కమ్యూనిస్టు ప్రణాళిక - కార్మికవర్గ అంతర్జాతీయత

ఆర్నాల్డ్ సిల్వాలియాన్

కమ్యూనిస్టు ప్రణాళిక మొట్టమొదట 1848లో ప్రచురించబడింది. అయితే ఆ తర్వాత డెబ్బై సంవత్సరాలకుగాని సోవియట్ యూనియన్లో సోషలిజం విజయం సాధించలేదు. అదే సోషలిస్టు శిబిరంలోని మొట్టమొదటి దేశం

ఈ విజయం తర్వాత వెనువెంటనే బూర్జువావర్గపు సైద్ధాంతిక దాడి ప్రారంభమైంది. కమ్యూనిజాన్ని వక్రీకరించేందుకు, నిజమైన సాంఘిక విమోచనకు దోహదపడే బాట నుండి పీడిత ప్రజలను పక్కదారి పట్టించేందుకు ఈ దాడి ఎక్కువెట్టబడింది. నిజానికి మార్క్సిజం ఆవిర్భవించినప్పటినుండీ ఈ దాడి సాగుతూనే ఉంది. “ఐరోపాను ఒక భూతం పట్టుకుంది. అదే కమ్యూనిజం భూతం” అనే మాటలతో మార్క్సు, ఎంగెల్స్ కమ్యూనిస్టు ప్రణాళికను ప్రారంభించడానికి కారణం అదే.

‘జాతీయత’ అంటే ఏమిటి?

కమ్యూనిజానికి వ్యతిరేకంగా, బూర్జువావర్గం అనేక అబద్ధాలు ప్రచారం చేసింది. అంతర్జాతీయత కోసం, జాతి, దేశం అనే భావనలనే అంతమొందించటానికి కమ్యూనిజం పూనుకుంటుందనేది అలాంటి అబద్ధాలలో ఒకటి. ఈ ఆరోపణకు కమ్యూనిస్టు ప్రణాళికలో మార్క్సు, ఎంగెల్సులు దిగువ విధంగా జవాబిచ్చారు :

“దేశాలను, జాతులను రద్దు చేయాలని కోరుతారని కూడా కమ్యూనిస్టులపై అభాండం వేశారు. కష్టజీవులకు దేశంలేదు. వాళ్లకు లేని దానిని వారి నుండి లాక్కోలేం. కార్మికవర్గం, ముందుగా రాజకీయ ఆధిపత్యాన్ని చేపట్టాలి గనుక, అది జాతియొక్క ప్రధాన వర్గంగా రూపొందాలి. తానే జాతిగా రూపొందాలి. ఆ మేరకు అది జాతీయత గలిగినదే.

పెట్టుబడిదారీ సమాజంలోని వైరుధ్యాలను శాస్త్రీయ సోషలిజం సృష్టికర్తలు బట్టబయలు చేశారు. శత్రువైరుధ్యాలుగల వర్గాల మధ్య సామరస్యం ఏర్పడటం అసాధ్యమని నిరూపించారు. విప్లవం అనివార్యమని, కార్మికవర్గ విజయమూ అనివార్యమని తేల్చారు.

అయితే జాతీయత అనే పదానికి బూర్జువావర్గం చెప్పుకునే అర్థానికి ఇది పూర్తిగా భిన్నమైనది.

విప్లవభావంలో ‘దేశభక్తి’ అంటే?

‘కష్టజీవులకు దేశంలేదు’ అన్న వాక్యాన్ని మనం సవ్యంగా అవగాహన చేసుకోవటమెలా? ఆ వాక్యానికి అర్థం దేశభక్తి భావాలకు మార్క్సు, ఎంగెల్స్ వ్యతిరేకులనా? కాదు, కానేకాదు. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ క్రింద దేశం అందరికీ చెందదనీ, పైగా దానిని దోచుకొనే కొద్ది మందికి మాత్రమే చెంది ఉంటుందనీ మాత్రమే ఆ వాక్యానికి అర్థం. “మాతృదేశం ఒక దైవపీఠం కాదు. దేవతా విగ్రహం యొక్క పీఠం కాదు” అన్న జోస్ మార్క్సి మాటలను ఈ సందర్భంగా గుర్తుకు తెస్తున్నాం. సోషలిజం కింద మాత్రమే కార్మికులకు దేశమనేది ఉంటుంది. 1971 నవంబర్ 16న చిలీలో ఒక ప్రసంగంలో ఫ్రెడల్ కాస్ట్రో ఈ విషయాన్నే యిలా పేర్కొన్నాడు: “మాదేశంలో, మాతృదేశం అనే భావన మా హృదయాలకు అత్యంత ప్రియమైనది. ఎందుకంటే మా మాతృదేశం కొద్ది మందిది కాదు. అదరికీ చెందింది. అందుకే అదంటే మాకు అంత ఇష్టం.”

అభ్యుదయకరమైన, విప్లవాత్మక భావంగా వుండవలసిన దేశభక్తిని, హాస్యాస్పదమైన, అభివృద్ధి నిరోధక భావంగా మార్పుచేయకుండా అరికట్టటమే అసలు

సమస్య. దేశభక్తి అనే భావం పీడనకూ, విదేశీ ఆధిపత్యానికీ వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటంలో ప్రజలకు ఉత్తేజ ప్రేరకమయినప్పుడూ, దేశం కొద్ది మంది సొత్తుకాకుండా అందరికీ చెందినప్పుడూ, ఈ భావం ప్రపంచ కార్మికవర్గ ప్రయోజనాలకు హానికరం కానప్పుడూ మాత్రమే దేశభక్తి అనేది విప్లవభావం అవుతుంది. 19వ శతాబ్దంలో లాటిన్ అమెరికా దేశాలలో స్పానిష్ ఆధిపత్యానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటానికి దోహదపడినప్పుడు దేశభక్తికి విప్లవ స్వభావం ఉంది. అమెరికా సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా వియత్నాం ప్రజలు సాగించిన పోరాటంలో ఉత్తేజప్రేరకంగా పనిచేసిన దేశభక్తికి విప్లవ స్వభావం ఉంది.

మాతృదేశాన్ని పీడించే వాళ్లను

ద్వేషించడమే దేశభక్తి

మార్క్సిస్టు దృష్టిలో, దేశం మీద ప్రేమ అంటే గాఢమైన అంతర్జాతీయతా భావానికి విరుద్ధమైనది కాదు. అయితే, దేశంమీద ప్రేమ అంటే, దిగువ వాక్యాలలో జోస్ మార్క్సి గానం చేసిన అర్థంలోనే వుంటుంది:

“మాతృదేశం మీద ప్రేమ

నేలమీద ప్రేమకాదు,

మనం నడిచే గడ్డిమీద ప్రేమకాదు,

మాతృదేశాన్ని పీడించే వారిపైన

తిరుగులేని ద్వేషమే దేశభక్తి.

మాతృదేశంపై దాడిజేసేవారిపైన

అంతులేని వగయే దేశభక్తి."

అయితే, ఆ భావనను, ప్రపంచ విప్లవోద్యమ ప్రయోజనాలకు హానికరంగా ఉపయోగపెట్టుకున్నప్పుడు, కార్మికవర్గ అంతర్జాతీయంపై దాడి చేసేందుకు దానినొక సాధనంగా ఉపయోగపెట్టుకున్నప్పుడూ, ప్రజలను ఐక్యం చేయడానికి గాక విభజించడాకీ, వారిని ఒకరిపై మరొకరిని ఉసిగొల్పుటానికి ఉపయోగపెట్టుకున్నప్పుడూ దాని అర్థమే వేరైపోతుంది. మార్క్సిజం-లెనినిజం బోధించిన విప్లవ దేశభక్తితో ఎలాంటి నిమిత్తమూ లేని బూర్జువా జాతీయవాదం అవుతుంది. అప్పుడది అభివృద్ధి నిరోధక ధోరణిగా తయారవుతుంది.

కార్మికోద్యమంలోని అవకాశవాద శక్తులు, బూర్జువావర్గ ప్రయోజనాలకు తోడ్పడేందుకు అలాంటి అభివృద్ధి నిరోధక జాతీయ తత్వాన్ని ఉపయోగపెట్టుకున్న సందర్భాలు కార్మికోద్యమ చరిత్రలో అనేకమున్నాయి. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధసమయంలో, ఆ యుద్ధంలో చిక్కుకున్న సామ్రాజ్యవాదదేశాల కార్మికపార్టీల నాయకులు కొందరు, కుహనా దేశభక్తి భావంతో తమ తమ దేశాల సామ్రాజ్యవాద బూర్జువావర్గాన్ని బలపరిచారు. కార్మికులను రక్షించడానికి ఏ దేశమూ యుద్ధం చేయడం లేదు. అందువల్ల తమను దోచుకునే వారినే నాడు కార్మికులు బలపరిచారు. లెనిన్ అలాగాక, రష్యాలో సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసేందుకు కార్మికవర్గాన్ని పోరాటంలో ముందుకు నడిపాడు. ఫలితంగా మొట్టమొదటి సోషలిస్టు విప్లవం విజయం సాధించింది.

బూర్జువా వర్గం ఆరోపిస్తున్నట్లు, కమ్యూనిస్టుల అంతర్జాతీయతా భావం, వారు దేశాన్ని ప్రేమించకుండా అడ్డుపడదు. నిజానికి, అది అలాంటి దేశభక్తిని పెంపొందించుతుంది.

"బూర్జువా వర్గానికి వ్యతిరేకంగా కార్మికవర్గం జరిపే పోరాటం సారాంశం విషయంలో కాకపోయినప్పటికీ రూపం విషయంలో మాత్రం జాతీయ పోరాటమే" అని మార్క్స్, ఎంగెల్స్ కమ్యూనిస్టు ప్రణాళికలో పేర్కొన్నారు.

మరోవిధంగా చెప్పాలంటే, బూర్జువా వర్గానికి వ్యతిరేకంగా సాగించే పోరాటం సారాంశంలో అంతర్జాతీయ స్వభావం కలిగి ఉంటుంది. దీనికి కారణమేమిటి?

లెనిన్ సూత్రీకరణ

ఈ ప్రశ్నకు లెనిన్ 1895లోనే సమాధానం చెప్పాడు. సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీకి ఆయన రచించిన కార్యక్రమం ముసాయిదా 1924లో ప్రచురించబడింది.

- చె గువేరా

"నేను అర్జెంటీనాలో జన్మించాను. నేను క్యూబా దేశీయుడను, అర్జెంటీనా దేశీయుణ్ణి కూడా. లాటిన్ అమెరికా లోని ఏ ఒక్కరికీ తీసిపోని లాటిన్ అమెరికన్ దేశభక్తుడను. నాకు లాటిన్ అమెరికాలోని అన్ని దేశాపల్ల దేశభక్తి ఉంది. ఎప్పుడు అవసరం ఏర్పడినా సరే, లాటిన్ అమెరికా లోని ఏ దేశ విమోచన కోసమైనా సరే, ఎవ్వరినుండి ఏదీ కోరకుండానే ఎవరినీ ఏమీ చేయమని అడగకుండానే, ఎవ్వరినీ దోపిడీకి గురిచేయకుండానే నా ప్రాణాన్ని అర్పించేందుకు సంసిద్ధంగా వుంటాను."

అందులో ఆయన ఇలా పేర్కొన్నారు. 'కష్టజీవులపై పెత్తనం పెట్టుబడిదారీ వర్గానిది. అది తన పాలనను ఒక్క దేశానికే పరిమితం చేసుకోవడం లేదు. ఈ వాస్తవ పరిస్థితి వల్లనే అన్ని దేశాల కార్మికుల ఐక్యత యొక్క ఆవశ్యకత ఏర్పడింది... పెట్టుబడిదారీ ఆధిపత్యం అంతర్జాతీయమైనది. అందువల్లనే అంతర్జాతీయ పెట్టుబడికి వ్యతిరేకంగా కార్మికులు పోరాటం సాగిస్తేనే, తమ విమోచనకోసం అన్ని దేశాలలో కార్మికులు సాగించే పోరాటం జయప్రదం అవుతుంది.

క్యూబా అనుభవం

కార్మికవర్గ అంతర్జాతీయత ఆవశ్యకతను గురించి లెనిన్ అందులో సూటిగా పేర్కొన్నాడు. ఈ ఆవశ్యకత క్యూబా విప్లవంలో కూడా అనేకసార్లు రుజువయ్యింది. అమెరికా సామ్రాజ్యవాదానికి, అత్యంత సమీపంలో

క్యూబా మనుగడ సాగించగలగటం అనేక అంశాలపై ఆధారపడి వుంది. అందులో అంతర్జాతీయ సంఘీభావం కీలకపాత్ర వహించుతోంది. ప్రపంచమంతటా గల కార్మికుల నుండి, అన్నింటినీ మించి సోషలిస్టు దేశాల నుండి, ప్రత్యేకించి సోవియట్ యూనియన్ నుండి క్యూబాకు లభ్యమైన సహాయం ఫలితంగానే, అది సామ్రాజ్యవాదాన్నిదుర్మోని నిలవగలిగింది. "సంఘీభావం లేకపోతే అది పరీక్షకు తట్టుకొని నిలవటం ఎలా సాధ్యమయ్యేది? అందువల్లనే, సంఘీభావం అనే దానికి మా దృష్టిలో ఎంతో ప్రాధాన్యత ఉంది" అని 1971 నవంబర్ 23వ తేదీన చిలీ దేశ కార్మికుల కేంద్రసంస్థ నాయకుల నుద్దేశించి ఫైడల్ కాస్ట్రో పేర్కొనటానికదే కారణం.

"అంతర్జాతీయత అనేది మానవుడు సంకుచిత పరిమితులను మించిపోయి ఎదిగేట్లు

చేస్తుంది. విద్యేషాలను అధిగమించేట్లు చేస్తుంది. అన్ని దేశాలకు చెందిన ప్రజల మధ్య సోదరత్వం, పేదల మధ్యా, పీడిత, తాడితుల మధ్యా సోదర భావం పెంపొందించుతుంది. దానినే అంతర్జాతీయత అని అంటారు. మా దృష్టిలో, ఉదాహరణకు వియత్నాం పట్ల మా ప్రజలు ప్రదర్శించే సంఘీభావం అలాంటి తత్వంతో గూడిందే...' అని ఫైడల్ కాస్ట్రో ఆ మరునాడు ఇంకొక ప్రసంగంలో వివరించారు.

అందువల్ల, ఫైడల్ కాస్ట్రో చిలీలో తన ప్రసంగంలో పేర్కొన్న సంఘీభావం, పలు సందర్భాలలో దాన్ని రుజువు పరచుకున్న సంఘీభావం అంతర్జాతీయతా భావంతో కూడు కున్నదే. ఇతర దేశాలలో తమ బాధ్యతను నిర్వర్తిస్తూ అధిగమించటమేగాక, ప్రాణాలను సయితం అర్పించారు. ఇతర దేశాల ప్రజల విమోచన కోసం పోరాడుతూ క్యూబన్ యోధులు తమ అసువులర్పించారు. అంతర్జాతీయతను

ప్రదర్శించటంలో అత్యున్నత రూపాలలో అది ఒకటి.

అంతర్జాతీయ దృక్పథం

తన అంతర్జాతీయ బాధ్యతను నిర్వర్తిస్తూ ప్రాణాలర్పించిన చే గువేరాను అక్టోబర్ 8వ తేదీన సంస్మరించుకుంటారు. అంతర్జాతీయ దృష్టికి ఆయనొక సజీవ చిహ్నం. ఈ శతాబ్దానికి చెందిన ఆ అంతర్జాతీయ మహాయోధుని మరొక మారు సంస్మరించకుండా అంతర్జాతీయతను గూర్చి పేర్కొనలేం. 1964 డిసెంబరు 11వ తేదీన ఐరాస వద్ద ఆయన పలికిన పలుకులు ఇప్పటికీ మాచెవుల్లో మార్మోగుతున్నాయి. "నేను అర్జెంటీనాలో జన్మించాను. అందులో రహస్యమేమీ లేదు. నేను క్యూబా దేశీయుడను, అర్జెంటీనా దేశీయుణ్ణి కూడా. లాటిన్ అమెరికాకు చెందిన పెద్దమనుషులు తప్పుబట్ట రనుకుంటారు. లాటిన్ అమెరికాలోని ఏ ఒక్కరికంటే తీసిపోనిరీతిగా నేను లాటిన్

అమెరికన్ దేశభక్తుడను. నాకు లాటిన్ అమెరికాలోని అన్ని దేశాపట్ల దేశభక్తి ఉంది. ఎప్పుడు అవసరం ఏర్పడినా సరే, లాటిన్ అమెరికాలోని ఏ దేశ విమోచన కోసమైనా సరే, ఎవ్వరినుండి ఏదీ కోరకుండానే ఎవరినీ ఏమీ చేయమని అడగకుండానే, ఎవ్వరినీ దోపిడీకి గురిచేయకుండానే నా ప్రాణాన్ని అర్పించేందుకు సంసిద్ధంగా వుంటాను."

ఐరాస వద్ద కనిపించిన తర్వాత కొద్ది మాసాలకే క్యూబా ప్రజల నుండి, ఫైడల్ కాస్ట్రో నుండి చే గువేరా సెలవు తీసుకున్నాడు. "నేనెక్కడున్నాసరే, సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడటం అనేదే నాకు ఆహ్లాదం కలుగజేస్తుంది. ఎంతటి తీవ్రమైన గాయాలనైనా మాన్పుతుంది" అని ఈ నిర్ణయాన్ని తెలియజేస్తూ ఆయన వ్రాసిన లేఖలో పేర్కొన్నాడు. అంతర్జాతీయ దృక్పథాన్ని వ్యక్తంచేసే అత్యున్నత స్థాయి వ్యక్తికరణమది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మహిళా వ్యవసాయ కార్మికుల స్థితిగతులు

(14వ పేజీ తరువాయి)

ఇతర పనుల కంటే తక్కువగా కనీస వేతనం నిర్ణయించింది. అది కూడా అమలుకు నోచుకోవడం లేదు. ఇక్కడ ప్రధానంగా ప్రభుత్వం కూడా మహిళల పట్ల వివక్షా పూరితంగా వ్యవహరించడంతో వారు దోపిడీకి మరింత ఎక్కువగా గురి కావడానికి పరోక్షంగా కారణమవుతున్నది.

వ్యవసాయ కార్మికులు ప్రత్యేకించి మహిళా కార్మికులకు ఇచ్చే వేతనాలు బాగా తక్కువగా ఉండడం వల్ల వారి జీవితాలు కూడా పేదరికంలోనే మగ్గుతున్నాయి. మగవారి అండ లేకుండా కేవలం స్త్రీలే ఇంటి బాధ్యతలు నిర్వహించే కుటుంబాలు మరింత దుర్భరంగా జీవిస్తున్నాయి. వ్యవసాయ కార్మిక కుటుంబాలు సుఖ సంతోషాలతో జీవిస్తున్నారంటే వారికి మంచి వేతనాలు లభిస్తున్నాయని చెప్పవచ్చు.

1993-94 నుండి

1999-2000 సంవత్సరాల నడుమ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ కార్మికుల నిజ వేతనాలు

ఏటా 2.3 శాతం వరకు పెరిగాయి. ఈ పెరుగుదల అఖిల భారత స్థాయిలోని సగటు పెరుగుదల 2.7 శాతంతో పోల్చి చూసుకుంటే తక్కువ. వ్యవసాయ ఖర్చులు, ధరలపై ఏర్పాటైన కమిషన్ నివేదిక పరిశీలిస్తే 1998-99 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ దిగుబడులు, లాభాలు బాగా పెరిగాయి. అయితే ఈ లాభాలు దిగువన గల వ్యవసాయ కార్మికులకు చేరలేదు. ఇదే కాలంలో వ్యవసాయ కార్మికులు తమ దినసరి ఆదాయంలో 60 శాతానికి పైగా ఆహారంపైనే ఖర్చు పెట్టారు. దీన్ని పరిశీలిస్తే 1990వ దశకం చివర్లో ఆహార ధాన్యాల టోకు ధరల కంటే చిల్లర ధరలు చాలా ఎక్కువగా పెరిగాయనే విషయం అర్థమవుతున్నది. వారి జీవన వ్యయం బాగా పెరగడంతో జీవన ప్రమాణాలు పతనమయ్యాయి. సంఘటిత రంగంలోని కార్మికుల జీతాల పెరుగుదల జీవన వ్యయ సూచికతో ముడిపడి ఉంటుంది. కాని వ్యవసాయ కార్మికులకు

ఇచ్చే వేతనాలు ఆ విధంగా జీవన వ్యయ సూచికతో సంబంధం కలిగి లేవు. అందువల్ల వారి నిజ వేతనాలు ఇతర రంగాల కార్మికుల కంటే చాలా తగ్గిపోతున్నాయి. వేతనాల పెరుగుదల తిరోగమనంలో ఉంటున్నది. ఇక్కడ కూడా మహిళా 'కార్మికులే' తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారు. ఎందుకంటే వారికి ఇచ్చే వేతనాలు మగవారి కంటే తక్కువ గనుక.

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కార్మికులను కష్ట కాలంలో ఆదుకోవడంలో ప్రజా వంపిణీ వ్యవస్థ ఘోరంగా విఫలమైంది. బియ్యం జారీ ధర 1991 నుండి 1999 వరకు ఏటా సగటున 9.3 శాతం పెరుగుతూ వచ్చింది. ఈ విధంగా కూడా వ్యవసాయ కార్మికుల కుటుంబాల జీవన ప్రమాణాలు మరింత కుంగిపోయాయి. ఒక జాతీయ సర్వే ప్రకారం గత శతాబ్దం చివర్లో ఒక రైతుకు 5 నుండి 10 ఎకరాల భూమి ఉన్నప్పటికీ దానిపై వచ్చే ఆదాయంతో అతని కుటుంబంలోని వ్యక్తులకు రోజుకు అవసరమైన 2,287 కేలరీల ఆహారం తీసుకోవడం సాధ్యం కాదు. రైతు పరిస్థితే ఇలా ఉంటే వ్యవసాయ కార్మికుల పరిస్థితి మరింత దారుణంగా ఉంటుందని వేరే చెప్పాల్సిన పనిలేదు. ఇవన్నీ మహిళలనే కష్టాలపాలజేస్తున్నాయి.

సమస్యలపై తెదే వైఖరి స్పష్టం కావాలి!

- బి.వి. రాఘవులు

వెయ్యి కోట్ల ఆరోపణల తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సిపిఎం సంబంధాలు ఎలా ఉంటాయి? కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఏమైనా ప్రభావం పడుతుందా?

ప్రాజెక్టుల్లోనూ, ఇంకా ఇతర రంగాల్లోనూ పెరిగిపోతున్న అవినీతి గురించి మార్క్సిస్టు పార్టీ నిరంతరం ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తూనేవుంది. అవినీతిని అరికట్టేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూనేవుంది. అవినీతి పాలనాయంత్రాంగంలోనే కాకుండా పాలకుల్లో కూడా వివిధ స్థాయిల్లో పెచ్చరిల్లడంతో ప్రజలకు ఉపయోగపడాల్సిన నిధులు పక్కదోవపడుతున్నాయి. అధికారంలో టిడిపి ఉన్నా, కాంగ్రెసు ఉన్నా అవినీతిపై పోరాటం జరగాల్సిందే. ఈ పోరాటంలో రాజకీయ సంబంధాలను బట్టి మినహాయింపులు ఉండక్కర్లేదు. రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అవినీతిపై వస్తున్న విమర్శలను స్వీకరించి దాని నిర్మూలనకు ప్రయత్నిస్తే ప్రజలు సంతోషిస్తారు. ఆ ప్రభుత్వానికి కూడా మంచిపేరు వస్తుంది. అలా కాకుండా విమర్శలను అవతలవారిపై నెట్టడం, కక్షసాధింపు చర్యలకు పూనుకోవడం వల్ల పరిస్థితి ఎదురుతిరుగుతుంది తప్ప ప్రభుత్వానికి లాభం చేకూర్చదు. దేశ ప్రయోజనాలు, లౌకికతత్వ పరిరక్షణ కోసం కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం ప్రాతిపదికగా మార్క్సిస్టు పార్టీ కేంద్రంలో మద్దతిస్తున్నది. అదే క్రమంలో ప్రజావ్యతిరేక నిర్ణయాలపై ఉద్యమాలు, పోరాటాలు నిర్వహిస్తున్నది. అదే విధానం కొనసాగుతున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం లౌకిక విలువలను కాలరాచి, ఉమ్మడి కార్యక్రమ స్ఫూర్తిని పదేపదే ఉల్లంఘించి హాని చేస్తుంటే అప్పుడు తప్పుకుండా ప్రభుత్వంతో మార్క్సిస్టు పార్టీ తన సంబంధాల గురించి పునరాలోచించుకుంటుంది.

మీరు ఈ సంవత్సరాన్ని ఉద్యమాల సంవత్సరంగా పేర్కొన్నారు. మరొక పక్క తెలుగుదేశంతో కలిసి ఉద్యమాలు చేపడతామన్నారు. రెండు పార్టీల మధ్య ఉద్యమాల అవగాహన ఏమైనా ఉంటుందా?

గత ఒకటిన్నర సంవత్సర కాలంగా ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలకు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం దూరంగా ఉంది. టిడిపిని ఓడించిన ప్రజాతీర్పు ప్రభావం వల్ల అది జరిగింది. ఆ ప్రభావం పాతబడిపోవడం, మాలికంగా ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలను ఆమోదించడం మూలంగా ఈ సంవత్సరం ప్రారంభం నుండి ప్రపంచబ్యాంకు వైపు మొగ్గుచూపుతున్నది. సర్దుబాటు రుణాల కోసం ప్రయత్నిస్తున్నది. సహజంగానే ప్రజలకు హానిచేసే ప్రపంచబ్యాంకు షరతులను రాబోయే రోజుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు జరపడం ప్రారంభిస్తుంది. కొత్త బడ్జెట్లో ప్రభుత్వ వైఖరి కొంత మేరకు వ్యక్తమయ్యే అవకాశముంది. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల తరువాత పూర్తిగా బయటపడే అవకాశముంది. మార్క్సిస్టు పార్టీకి స్పష్టమైన అవగాహన ఉన్నది కాబట్టే రాబోయే కాలాన్ని ఉద్యమాల సంవత్సరంగా పేర్కొన్నది. ఈ ఉద్యమాలను అనేక నినాదాల ప్రాతిపదికన ఐక్యం చేయాల్సివుంటుంది. గతంలో తెలుగుదేశం తప్పుడు విధానాలకు వ్యతిరేకంగా వామపక్షాలు ఉద్యమించాయి. కాంగ్రెసు తన అవనరాల కోసం ఆ ఉద్యమాలకు సంఘీభావంగా వ్యవహరించింది. ఇప్పుడు అధికారం కోల్పోయిన తెలుగుదేశం పార్టీ మళ్ళీ ప్రజలను ఆకర్షించుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. వామపక్షాలతో కలిసి పనిచేస్తామని పదేపదే ప్రకటిస్తున్నది. గతంలో తాను అనుసరించిన విధానాల్ని ఈ రోజు కాంగ్రెసు అనుసరిస్తున్నప్పుడు వాటిని ఎందుకు తెలుగుదేశం వ్యతిరేకించదల్చుకుందో ప్రజలకు

వివరించడంలేదు. గతంలో తను అనుసరించిన విధానాలు పొరపాటు అని, అందువల్ల వాటిని వ్యతిరేకిస్తున్నామని ప్రజలకు చెప్పడంలేదు. ఈ రకమైన ఆత్మ విమర్శలేకుండా తెలుగుదేశం ఉద్యమాలు చేసినా ఆ పార్టీని ప్రజలు విశ్వసించరు. స్పష్టమైన విధానంతో ముందుకు రాకుండా తెలుగుదేశంతో ఐక్యసంఘటనలు, ఉద్యమాలు చేపట్టడం సాధ్యంకాదు. ఆయా సమస్యల పట్ల, ఉద్యమాల పట్ల టిడిపి తీసుకునే వైఖరిని బట్టి సమన్వయం చేసుకొనే అవకాశం ఉందా! లేదా! అనే విషయం ఆధారపడివుంటుంది.

ప్రాజెక్టులకు, అభివృద్ధికి సిపిఎం వ్యతిరేకమని అటు ప్రభుత్వం ఇటు మీడియా ప్రచారం చేస్తోంది. దీన్ని సిపిఎం ఎలా ఎదుర్కొంటుంది.

అభివృద్ధి అనే మాటకు అనేక రకాల వ్యాఖ్యానాలు చెప్పేవారున్నారు. సగటు ఉత్పత్తి పెరుగుదల, సగటు ఆదాయ గణాంకాలతో పాలక పార్టీలు, వారి సమర్థకులు అభివృద్ధిని కొలుస్తుంటారు. అభివృద్ధి అంటే సమానత్వంతో కూడిన, సామాజిక న్యాయంతో కూడిన, చిరకాలం కొనసాగేదిగా ఉంటేనే అది నిజమైన అభివృద్ధి అని మార్క్సిస్టు పార్టీ భావిస్తోంది. ప్రభుత్వం ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తాం, అభివృద్ధిని సాధిస్తాం అని నినాదాలు ఇస్తున్నప్పుడు అన్ని జిల్లాలకు, అన్ని ప్రాంతాలకు న్యాయం జరుగుతుందా! సమతుల్యత, సామాజిక న్యాయం ఉంటుందా! బలహీన వర్గాలకు లాభం జరగడం అటుంచి నష్టం జరగకుండా ఉంటుందా! సహజ వనరులను స్వల్ప కాలంలోనే కొల్లగొట్టకుండా భవిష్యత్తరాలకు కూడా ఉపయోగపడే వద్దతుల్లో వినియోగించుతున్నారా! అనే అంశాలను ప్రస్తావిస్తే అభివృద్ధికి వ్యతిరేకం, ప్రాజెక్టులకు వ్యతిరేకం అని ప్రచారం చేయడం దుర్బుద్ధితో కూడినది. అభివృద్ధి అందరికీ చెందేదిగా

ఉన్నప్పుడే అది నిజమైన అభివృద్ధిగా భావించాలని ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త అమర్త్యసేన్ పేర్కొన్నారు. 'ఇప్పుడు విదేశీ బహుళజాతి సంస్థలకు, వాటి దేశీవాళ్ళే స్నేహితులకు లాభం చేకూర్చే అభివృద్ధి జరుగుతున్నది. దాన్ని ప్రశ్నిస్తే అభివృద్ధిని అడ్డుకుంటున్నారని వామపక్షాలపై ఇటు పాలక ప్రభుత్వాలు, కార్పొరేట్ ప్రచార సాధనాలు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఇందులో ఆశ్చర్యపోవాల్సిందేమీ లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో టిడిపి ప్రభుత్వం నీటిపారుదలను నిర్లక్ష్యం చేసిందని మొదట్నుంచీ చెప్పింది మార్క్సిస్టు పార్టీ. కొత్త ప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చిన వెంటనే ప్రాజెక్టులను చేపట్టాలని కోరినది మార్క్సిస్టు పార్టీ. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అంటే కాలువలు తవ్వడం, కట్టడాలు నిర్మించడమే కాదు. అన్ని జిల్లాలకు, ప్రాంతాలకు న్యాయమైన పద్ధతుల్లో నీటి సరఫరా ఉండేటట్టుగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో ప్రాధాన్యత ఉండాలి. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం మూలంగా లాభపడే వారికన్నా నష్టపోయే వారికి ముందుగానే న్యాయం చేయాలి. అప్పుడే మానవత్వం అన్పించుకుంటుంది. ఎవరికీ నష్టం లేకుండా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేయగల్గే అవకాశం ఉండే ప్రత్యామ్నాయాలు అన్వేషించాలి. గత్యంతరం లేనపుడే తక్కువ నష్టం ఉండే పద్ధతుల్లో కట్టడాలను చేపట్టాలి. ముంపులేని ప్రత్యామ్నాయాలను అన్వేషించమంటేనే ప్రాజెక్టులను వ్యతిరేకించడంగా చిత్రీకరిస్తే అది వారి కుటిలత్వాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది తప్ప మరేమీకాదు. పోలవరం విషయంలో ముంపులేని ప్రత్యామ్నాయాలను అన్వేషించాలని మార్క్సిస్టు పార్టీ చెప్తున్నది. ప్రతిపాదించబడిన కొన్ని ప్రత్యామ్నాయాలను పరిశీలించమని కోరుతున్నది. లోతుగా, నమగ్రంగా పరిశీలించాక ప్రత్యామ్నాయాలు లేవని రుజువైతే అప్పుడు ఏమి చేయాలనేది ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకోవచ్చు. ఆ పని చేయకుండా, ముంపు లేకుండా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం ఎక్కడైనా సాధ్యమా? అని అడ్డు సవాళ్ళు వేయడం విద్వేషంగావుంది. ముంపు లేకుండా అతి తక్కువ ముంపుతో ప్రాజెక్టులు కట్టిన సందర్భాలూ ఉన్నాయి. సాగర్, శ్రీశైలం వంటి భారీ ప్రాజెక్టుల్లో ముంపు అయిన గ్రామాలు స్వల్పమే. మార్క్సిస్టు పార్టీ లేవనెత్తుతున్న వాస్తవ అంశాల నుండి ప్రజల దృష్టిని మళ్ళించేందుకు, తమ తప్పుడు విధానాలు సమర్థించుకునేందుకు ప్రభుత్వం చేసే ప్రచారమే ప్రాజెక్టులకు, అభివృద్ధికి సిపిఎం వ్యతిరేకమని చెప్పడం.

ఆర్థిక విషయాలలో తెలుగుదేశానికి

మించి రోజురోజుకూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రపంచబ్యాంకుకు దాసోహమంటున్నది. దీనికి వ్యతిరేకంగా గతంలో లాగా తొమ్మిది లెఫ్ట్ పార్టీలు కలిసి ఒకటిగా ఆందోళన చేపట్టే అవకాశాలున్నాయా?

గతంలో మాదిరిగానే వామపక్ష పార్టీల ఐక్య కార్యాచరణ జరగాల్సిందే. అందుకు ప్రయత్నాలు రాబోయే కాలంలో పెంచాల్సివుంది.

పంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికల్లో సర్దుబాట్లు ఎలా ఉంటాయి? ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు పట్ల సిపిఎం ఎలా వ్యవహరిస్తుంది?

పంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్తు ఎన్నికలు ఇంకా చాలా దూరంలో ఉన్నాయి. ఆ ఎన్నికల్లో సర్దుబాట్లు ఎలా ఉండాలనేది ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమైన తరువాత ఆలోచిస్తాం.

కేరళ, బెంగాల్ ఎన్నికల్లో పార్టీ విజయావకాశాలు ఎలా ఉంటాయి? ఎన్నికల్లో కొత్త మిత్రులు వచ్చే అవకాశముందా?

కేరళ, బెంగాల్ ఎన్నికల్లో వామపక్షాలు విజయం సాధిస్తాయి. బెంగాల్లో వామపక్ష ప్రభుత్వం గత ఇరవై ఐదు సంవత్సరాల్లో రాష్ట్రాభివృద్ధికి, ప్రజా సంక్షేమానికి చేసిన కృషి వామపక్షాలకు విజయాన్ని చేకూర్చుతుంది. కేరళలో కాంగ్రెసు సంకీర్ణ ప్రభుత్వ దుష్పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా వామపక్షాలు నిర్వహించిన ఉద్యమాలు ప్రజలను ఆకట్టుకున్నాయి. పాలక కూటమిలో పదవీ కుమ్మలాటలు ప్రజలకు అసహ్యం కల్గించాయి. ఈ పరిణామం వామపక్ష ప్రజాతంత్ర కూటమికి విజయాన్ని చేకూర్చుతాయని భావిస్తున్నాం.

లోక్సభ స్పీకర్ సోమనాథ్ ఛటర్జీ కొత్త ఒరవడిని సృష్టిస్తున్నారు. భవిష్యత్లో చట్ట సభలకు, న్యాయ వ్యవస్థలకు మధ్య తగాదా ఏర్పడే పరిస్థితి తీవ్రమైంది. దీన్ని ఎలా ఎదుర్కొంటారు?

ప్రశ్న వేసేందుకు డబ్బు తీసుకున్న ఎంపీల సభ్యత్వాన్ని రద్దు చేస్తూ పార్లమెంటు తీసుకున్న నిర్ణయంపై వివాదం తలెత్తింది. పార్లమెంటు నిర్ణయంపై కోర్టులకు విచారించే హక్కులేదని స్పీకర్, అలాగే అఖిలపక్ష సమావేశం భావించింది. ఈ సంఘటన ఉన్నత న్యాయస్థానానికి పార్లమెంటుకీ మధ్య వివాదంగా మారే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయితే ఈ పరిణామం అటు ఉన్నత న్యాయస్థానం ఇటు పార్లమెంటు పరిష్కారం చేసుకోగలవు.

రోజురోజుకూ ప్రపంచంలో

అమెరికా దూకుడుకు అడ్డు లేకుండా పోతోంది. మన ప్రభుత్వాన్ని కూడా లొంగదీసుకుంటోంది. దేశంలో సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక మూడో ఫ్రంటు ఏమైనా ఏర్పాటు చేస్తారా? లాటిన్ అమెరికాలో లాగా ఆసియాలో పరిణామాలు అనుకూలిస్తాయా?

ప్రపంచంలో అమెరికా తన పెత్తనాన్ని స్థిరపర్చుకునేందుకు అనేక దేశాలపై ఒత్తిడి చేస్తున్నది. ఇరాక్ను ఆక్రమించుకున్నది. ఇరాన్ను బెదిరిస్తున్నది. వెనిజులాలో కుట్రలు పన్నుతున్నది. భారతదేశంపై ఒత్తిడి తెస్తున్నది. ఇరాన్కు వ్యతిరేకంగా ఓటు చేయకపోతే అణు సహకారం ఉండదని బ్లాక్మెయిల్ చేస్తున్నది. అయితే అమెరికా పెత్తందారీతనంపై ప్రతిఘటన ప్రపంచం నలుమూలలా పెరుగుతున్నది. అమెరికా రాయబారి మల్ఫోర్డు బెదిరింపు వ్యాఖ్యలపై దేశ వ్యాపితంగా వెల్లడైన ఆగ్రహం అమెరికా పెత్తనాన్ని భారత ప్రజలు నహించరని విదితం చేస్తోన్నది. సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకంగా ఒక ప్రత్యేక కూటమి అవనరంలేదు. విశాలమైన ప్రతిఘటనను ప్రోత్సహించాలి. అమెరికా సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకత లాటిన్ అమెరికా, అలాగే మధ్య ఆసియాలోనే కాకుండా ఆసియాలో కూడా రాబోయే కాలంలో ఇంకా పెరుగుతుంది.

లాటిన్ అమెరికాలోని చాలా దేశాల్లో కమ్యూనిస్టులు గెలిచారంటున్నారు. వాళ్లు కమ్యూనిస్టులా? వామపక్షాలా? లేక వారి మిత్రులా? ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి?

లాటిన్ అమెరికా ఖండాన్ని అమెరికా తన పెరటిదొడ్డిగా వాడుకున్నది. అమెరికా పెత్తనానికి, దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా అనేక వైవిధ్యమైన రూపాల్లో ప్రతిఘటన చాలా కాలం నుండి జరుగుతున్నది. ఈ ప్రతిఘటించే శక్తుల్లో బ్రేడ్ యూనియన్లు, మార్క్సిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు, ఆదివాసీయులు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు, పర్యావరణ ఉద్యమాలు వంటి అనేక శక్తులు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ స్వతంత్రంగానూ, కలిసి ఉద్యమాలు చేస్తున్నాయి. వీటన్నీంటి కృషి ఫలితమే ఈ రోజు లాటిన్ అమెరికాలో వామపక్ష, అభ్యుదయ, ఉదారవాద అభ్యర్థులు ఎన్నికల్లో గెలుపొందడానికి ప్రాతిపదిక అయింది. అయితే ఆ అభ్యర్థులందరూ ప్రజల వాంఛకు అనుగుణంగా అమెరికా పెత్తనాన్ని ప్రతిఘటించి నిలబడగలుగారా? లేదా? అనేది అనేక అంశాల మీద ఆధారపడివుంటుంది.

పోరాట పాఠశాల

(2వ పేజీ నుండి)

స్కూలులో చదువుకుంటానన్నాడు. అంబాలా వెళ్లి బోర్డింగ్ స్కూలులో చేరాడు. కొంత కాలానికి పృథ్వీసింగ్ చదువుకు మళ్ళీ ఆటం కం ఏర్పడింది. తండ్రి వద్ద నుంచి రావల సిన డబ్బు ఆగిపోయింది. కొన్ని నెలలుగా ఉత్తరాలు కూడా రావడం లేదు. తండ్రికి ఏమైనా చిక్కులొచ్చాయేమోనని భయపడి బర్మాకు ప్రయాణం కట్టాడు. యవ్వన ప్రాయంలో ఉన్న పృథ్వీసింగ్ కు ఏదో అనిర్వచనీయమైన అసంతృప్తి ఎల్లప్పుడూ ఉండేది. ఎవరితోనూ కలిసి ఉండేవాడు కాదు. ఎల్లప్పుడూ మాతృదేశం గురించి ఆలోచించేవాడు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం ఎలా సంపాదించగలుగుతామా అనే ప్రశ్న మనసులో తొలుస్తుండేది. తండ్రి దగ్గర వంద రూపాయలు తీసుకున్నాడు. ప్రయాణం ఎక్కడికో అతనికే తెలియదు. తన మాతృభూమి సంకెళ్లు తొలగించడానికి కృషి చేయాలి. అందుకోసం పనిచేసే దేశ భక్తుల మధ్యకు వెళ్లాలన్నదే అయిన గమ్య స్థానం. ఇలా బర్మా రాజధాని రంగూన్ చేరాడు. స్టేషన్ లో దిగాక ఎక్కడికి వెళ్లాలో తెలియదు. ఆకస్మికంగా చైనా వెళ్దామను కున్నాడు. ఓడరేవుకు వెళ్లాడు. అయితే మలయాలోని షెనాంగ్ కు టికెట్ కొన్నాడు. తరువాత షెనాంగ్ నుండి సింగపూర్ వెళ్లాడు. అక్కడా ఏదో తెలియని ఆవేదన లాక్కుపోతోంది. మళ్ళీ స్టీమర్ పై హాంకాంగ్ కు బయల్దేరాడు. 15 రోజుల తరువాత ఓడ హాంకాంగ్ చేరింది. అక్కడో సిక్కు గురుద్వారాలో మకాం పెట్టాడు. అక్కడ ట్రంకుపెట్టెలో ఉన్న డబ్బు ఎవరో దొంగిలించారు. చేతిలో దమ్మిడి లేదు. పనిదొరుకుతుందేమోనని తిరిగాడు. కానీ లాభం లేకపోయింది దాంతో ఆయన పిలి ఫీన్స్ ముఖ్యపట్టణం చేరి బట్టల అమ్మకం చేస్తుండేవాడు. కొంతకాలం తరువాత అక్కడి భారతీయ మిత్రుల సాయంతో అమెరికాకు ఓడ ఎక్కాడు. అతనితోపాటు 50 మంది భారతీయులు అమెరికా చేరు కున్నారు. ఆ దేశంలోని స్టార్టన్ పట్టణం లో అమెరికన్ గదర్ పార్టీ సభ్యుడైన మెహర్ సింగ్ బంగాళాదుంప పొలంలో పని చేయడానికి పృథ్వీసింగ్

కుదిరాడు. రోజు కు ఎనిమిది గంటల పని. రోజు కూలి రెండు డాలర్లు. అక్కడ పనిచేసేవారంతా భారతీయులే. బాబా జ్వాలా సింగ్ అమెరికాలోని భారతీయుల్లో జాతీయ చైతన్యం కలిగించడంలో చాలా కృషి చేశాడు. భారతీయ విద్యార్థులను అమెరికాకు ఆహ్వానించేవాడు. కార్మికులు, విద్యార్థుల్లో విప్లవభావాలను కలిగించడానికి తన ఆదాయం ఖర్చుపెట్టేవాడు. ఆ విధంగా బాబా జ్వాలా సింగ్ అమెరికాలోని భారత జాతీయోద్యమంలోని ముఖ్యపాత్రధారుల్లో ఒకరని చెప్పవచ్చు. ఆ కాలంలో జరిగిన చైనా ప్రజావిప్లవ ప్రభావం భారతీయులపైన కూడా పడింది. టర్కీ పర్షియా దేశాల చరిత్ర కూడా భారతీయులను ఉత్తేజపరిచింది. లాలా హరదయాళ్ ఇదే సమయంలో అమెరికాకు వచ్చాడు. భారతీయులందరూ అతనిపైపు అకర్షింపబడ్డారు. అతని చుట్టూ చేరారు. జ్వాలా సింగ్, సోహన్ సింగ్, ఫేర్ సింగ్, ఉద్దామ్ సింగ్, కర్తార్ సింగ్, వండిత్ జగత్ రామ్ వారినుద్దేశించి ప్రసంగించారు. ఒక విప్లవపార్టీని స్థాపించాలనే నిర్ణయానికి వచ్చారు. గదర్ పార్టీ నిర్మాణానికి పూనుకున్నాడు. వెంటనే అమెరికాలో భారతీయుల తరపున శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో నగరం నుంచి గదర్ (విప్లవ) పత్రిక వెలువడసాగింది. ఈ పత్రికలో దేశభక్తులైన 12 మంది భారత యువకులు పనిచేసేవారు. లాలా హరదయాళ్ సంపాదకులుగా ఉండేవారు. ఉద్యమం బలపడేకొద్దీ బ్రిటీష్ రాయబారి, సిబిడిలు అమెరికా ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేసాగారు. వారు లంచం ఇచ్చి లాలా హరదయాళ్ ను అరెస్టు చేయించి భారత్ కు పంపించారు. మిగిలిన వారి పరిస్థితి అలాగే ఉంది. వారు అరెస్టుయితే ఆ స్థానంలో పనిచేయడానికి పృథ్వీ సింగ్ వెళ్లాడు. ప్రెస్ లో డ్రయివర్ గా పనిచేయ మొదలు పెట్టాడు. భారతదేశ గౌరవాన్ని కాపాడటానికి ఏదో ఒకటి చేయాలి. ముందు మాతృ దేశానికి వెళ్లాలి అని నిశ్చయించుకున్నాడు. భారతీయులంతా శాక్రమెంట్స్ అనే పట్టణంలో సమావేశమయ్యారు వేల మంది ఒక చోట బహిరంగంగా సమావేశమై బ్రిటీష్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా యుద్ధం ప్రకటించారు. బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం భారతదేశ ప్రజల కివ్వాలైన రక్షణ ఇవ్వడం లేదు కాబట్టి ఎదురు తిరగాలన్నారు. సాతంత్ర్య సైనికులుగా 100

మంది ఎన్నుకోబడ్డారు. వారిలో పృథ్వీసింగ్ ఒకడు. 1914 ఆగస్టు 5వ తేదీన ఓడ ఎక్కి భారతదేశానికి వెళ్లాలని పిలుపు ఇచ్చింది. ఆ ప్రకారంగా ఆయన పంజాబులోని అంబాలాకు, స్వస్థలమైన సారక్ పూర్ కు వెళ్లాడు. ఆ రోజు మొదలు ఆయన భారతదేశ దాస్య శృంగఖలాలను తెంచడానికి అలుపెరుగని పోరాటం చేసేందుకు అంకితమయ్యాడు. లాహోర్ లో 85 మందిపై ప్రభుత్వం ఒక కుట్ర కేసు పెట్టింది. ఇందులో అప్రూవర్లుగా మారిన ఒకరి ధర్మ పృథ్వీసింగ్ గురించి చెప్పారు. దీంతో ఆయనను కూడా ఈ కేసులో చేర్చారు. ఈ కేసు విచారణకు జైలులోనే ఒక కోర్టు ఏర్పాటు చేశారు. ముగ్గురు హైకోర్టు జడ్జిలు, ఇద్దరు యూరోపియన్లు, ఒక భారతీయుడిని ప్రత్యేకంగా నియమించారు. ఈ కేసులో పృథ్వీసింగ్ దళంలోని ఒకరికి ఉరిశిక్ష, 25 మందికి మరణశిక్ష విధించారు. 20 మందికి యావజ్జీవ దీంపాంతరవాస శిక్ష వేశారు. మరో 20 మందికి వివిధ రకాల శిక్షలు విధించారు. ఐదుగురిని వదిలి వేశారు. ఈ కేసులోనే పృథ్వీసింగ్ ను అండమాన్ జైలుకు పంపారు. ఇక్కడ జైల్ బారీ దుర్మార్గాలకు వ్యతిరేకంగా 155 రోజుల ఉపవాస దీక్ష చేశాడు. అనంతరం ఆయనను ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని రాజమండ్రి సెంట్రల్ జైలుకు తరలిస్తుండగా పోలీసులు ఏమరుపాటుగా ఉన్నప్పుడు కాళ్లకు సంకెళ్లు ఉన్నా ఒంగోలు రైల్వే స్టేషన్ సమీపాన వేగంగా వెళ్తున్న రైలు నుండి పృథ్వీసింగ్ దూకి తప్పించుకున్నాడు. కొంత కాలం తరువాత పోలీసులకు చిక్కినా మళ్ళీ ఇదే విధంగా పోతున్న రైలు నుంచి దూకి తప్పించుకొని అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లాడు. ఈ కాలంలో ఆయన కరోర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నాడు. 16 ఏళ్లపాటు రహస్య జీవితం అనుభవించాడు. ఒకసారి అజ్ఞాతంలోనే చంద్రశేఖర్ ఆజాద్ ను కలుసుకున్నాడు. చర్చల సందర్భంగా ఆజాద్, పృథ్వీసింగ్ ను విదేశాలకు వెళ్లి మార్క్సిస్టు విప్లవ ఎత్తుగలను నేర్చుకు రావాలని కోరాడు. హిమాలయాల మీదుగా కాబూలు చేరి అక్కడ అరెస్టు తప్పించుకొని సోవియట్ రష్యా చేరి అక్కడ రెండు సంవత్సరాలు గడిపాడు. విప్లవకారులతో సంబంధాలు ఏర్పరుచుకున్నాడు. ఈ విధంగా సాతంత్ర్య సమరంలో విప్లవవీరుడు పృథ్వీసింగ్ అనన్య సామాన్యమైన త్యాగం చేశాడు అజరామరమైన కృషిసల్పాడు.

సాహిత్యం ఫిర్యాదు చేయకూడదు, తిరుగుబాటు చేయాలి!

- లూ సున్

...సామాజిక విప్లవానికి ముందటి కాలంలో సాహిత్యమంతా కూడా ఆనాటి సామాజిక పరిస్థితులపై అసంతృప్తిని, ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది. భాధనూ, నిరసననూ తెలుపుతుంది. ప్రపంచంలో ఇటువంటి రచనలేన్నో ఉన్నాయి. అయితే ఈ భాధ, నిరసనల ప్రభావం విప్లవం మీద ఏమాత్రం లేదు. కారణం, కేవలం ఫిర్యాదులు చేసినంతమాత్రాన ఏమీ ఒరగదు. నిన్ను అణచివేసేవాడు వాటిని పట్టించుకోడు. ఎలుక అరవొచ్చు, మంచి సాహిత్యం ఉత్పత్తి చేయొచ్చు కాని పిల్లి వాటినేం పట్టించుకోకుండా ఎలుకను నోటకరుచుకు పోతుంది. అందువల్ల కేవలం ఫిర్యాదులతో కూడిన సాహిత్యం ఉత్పత్తి చేసిన జాతికి 'ఒనగూడేదేం' ఉండదు. ఎందుకంటే అది అక్కడితో ఆగిపోతుంది. ఇది కోర్టులో ఓడిపోయినోడు మొత్తుకున్నట్లుంటుంది. కొన్ని జాతులు ఫిర్యాదుల వల్ల

ఇక లాభం లేదని నిశ్చయంగా ఉండిపోతాయి....కాని అంతఃశ్చక్తిగల జాతులు ఫిర్యాదులతో పనికాలేదనుకుంటే వాస్తవాన్ని గ్రహిస్తాయి. అప్పుడు వాటి గొణుగుడు కాస్తా గర్జనగా మారుతుంది. అటువంటి సాహిత్యం వెలువడడం ప్రారంభమైనప్పుడు తిరుగుబాటు పుడుతుంది. ప్రజలు ఆగ్రహంతో ఊగిపోతుంటారుగనుక విప్లవానికి ముందువచ్చే సాహిత్యం వారి ఆగ్రహాన్ని, వారి ప్రతిఘటనా వాంఛనూ, ప్రతీకారేచ్ఛనూ ప్రతిఫలిస్తుంది.....

మహా విప్లవాలు జరుగుతున్న సమయంలో సాహిత్యం తాత్కాలికంగా అదృశ్యమవుతుంది. కొంతకాలం నిశ్చయం రాజ్యమేలుతుంది. నినాదాల నుండి పరిస్థితి కార్యాచరణకు మారుతుంది. విప్లవానికి సన్నద్ధంగా ఉన్న వారికి సాహిత్యం గురించి మాట్లాడే తీరిక ఉండదు. అలాగే తిండికి లేకుండా ప్రజలు మాడిపోతున్నప్పుడు కూడా వారికి సాహిత్యం గురించి మాట్లాడే వెసులుబాటు వుండదు....సాహిత్యం అనేది పేదరికం నుండి భాధ నుండి పుడుతుందని కొందరంటారు. కాని అది వాస్తవం కాదు. పేదరికం కవితలు రాయనీయదు. నాదగ్గర డబ్బులేనప్పుడు ఎక్కడ అప్పుతెచ్చుకుందామా అన్న ధాస్యతోనే సమయమంతా గడిచిపోతుంది. అదే నెల జీతం చేతికొస్తే కూర్చుని రాయడం ప్రారంభించేవాణ్ణి. అలాగే తీరిక లేకపోతేకూడా సాహిత్యం రాయడం కుదరదు. నెత్తిమీద మూటలు మోసేవాడో, రిక్షా లాగే వాడో కవితలు రాయాలంటే ముందుగా వారి మీద బరువు దించుకోవాలి. గొప్పవిప్లవాల కాలం తీరికలేని కాలం, పేదరికంతో మగ్గిపోయే కాలం కూడా. ఒకళ్లతో ఒకళ్లు తీవ్రంగా పోరాడుతున్న సమయంలో ముందుగా చేయాల్సింది, ఆనాటికి ఉన్న సామాజిక వ్యవస్థను మార్చడం. అప్పుడు ఎవరికీ రాయడానికి సమయంగాని, ఆసక్తిగాని ఉండదు. అందువల్ల మహా విప్లవం సమయంలో కూడా రచనా వ్యాసాంగం త్కాలిక విరామం తీసుకుంటుంది.

విప్లవం విజయం సాధించినప్పుడు సామాజిక ఉద్రిక్తత తక్కువగా ఉంటుంది. ప్రజల జీవనం కూడా నయమవుతుంది. అప్పుడు మళ్లీ సాహిత్యవ్యాసాంగం ప్రారంభమవుతుంది. ఈ కాలంలో రెండు రకాల సాహిత్యాలు వస్తాయి. ఒకటి విప్లవాన్ని స్వాగతిస్తుంది. కీర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే విప్లవం వల్ల సమాజంలో వచ్చిన మార్పులపట్ల అభివృద్ధి కాముక రచయితలు ఆనందపడతారు. పాతది నశించి కొత్తది పుట్టడం వారిని ముద్దుల్ని చేస్తుంది. ఈ రెంటినీ వారు తమ రచనల్లో పొగుడుతారు. విప్లవం తరువాత పుట్టే మరో రకం సాహిత్యం కొత్త మార్పులను ఆహ్వానించకపోగా పాతది నశించిపోయినందుకు బాధపడుతుంది. వీరి సాహిత్యం శవం ముందుకూర్చుని పెట్టే సోకందాల మాదిరి ఉంటుంది. కొందరు దీన్ని "విప్లవ ప్రతీఘాత సాహిత్యం" అంటారు. కాని దానికి అంత పెద్ద పేరు పెట్టాల్సిన అవసరం లేదని అనుకుంటాను.....వారు అలా సోకందాలు పెడుతున్నారంటేనే అర్థం విప్లవం విజయం సాధించిందని. లేకుంటే వారే అధికారంలో ఉండేవారు, వారి సాహిత్యమే చెలామణి అయ్యేది కదా!

(1927 ఏప్రిల్ 8న చైనాలోని హువాంగ్సు సైనిక ఎకాడమీలో
'విప్లవ కాలంలో సాహిత్యం' అన్న అంశంపై మహా రచయిత లూ సున్ చేసిన ప్రసంగం నుండి.)

పుస్తకం పేరు	KRSA102M110
పుస్తకం పేరు	హార్మోని
తేదీ	23 February 2025
పుస్తకం రకం	మే
పుస్తకం రకం	జన
పుస్తకం పేరు	32
పుస్తకం పేరు	16
పుస్తకం పేరు	16
పుస్తకం పేరు	16
పుస్తకం పేరు	SARANYA
పుస్తకం పేరు	APRIL
పుస్తకం పేరు	HEMA
పుస్తకం పేరు	1008